

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

6/2016
červen

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentální bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a
knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Ing. Bc. T. Baslová, Mgr. J. Benda,
M. Benda, B.A., Bc. I. Janoušková,
Ing. Bc. D. Kný, Mgr. J. Machonský,
Bc. Hana Nováková, Mgr. M. Tichá,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

**Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634**

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 29. 6. 2016
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Bc. T. Baslová, M. Benda, B. A.,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Bc. Hana Nováková, Mgr. M. Tichá,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám červnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle informace o nejnovějších odborných člancích, knihách a jiných informačních zdrojích vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první s názvem „Pokles cen ropy: příčiny a důsledky“ reaguje na různá vysvětlení a komentáře, které se v odborném tisku objevují v souvislosti s prudkým poklesem ceny ropy, k němuž došlo v polovině roku 2014. Článek rovněž zkoumá dopad nízké ceny ropy na ekonomiky různých zemí. Pozornost je věnována i otázce, proč obecně k neočekávaným výkyvům ceny dochází a zda nízká cena ropy, která od roku 2014 přetrvává, může zůstat na této úrovni i dlouhodobě.

Druhý článek nese název „Perspektivy sdílené ekonomiky“ a věnuje se fenoménu posledních let, který představuje poskytování služeb či užívání statků prostřednictvím digitálních platforem. Nejznámějšími službami tohoto typu jsou zřejmě taxislužba Uber a zprostředkovatel krátkodobých pronájmů Airbnb. Tyto a podobné služby čelí v jednotlivých evropských státech již mnoha soudním řízením a omezením, nicméně doporučení Evropské komise z 2. června 2016 jejich zákaz nebo výrazné omezování považuje až za krajní řešení, jehož by se nemělo nadužívat. Článek shrnuje názory na perspektivu sdílené ekonomiky, věnuje se jejich odhadovanému hospodářskému přínosu, ale všímá si též problému nahrazování plného pracovního poměru jinými druhy pracovněprávních vztahů.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

Letní provoz Odborné knihovny MF

Rádi bychom Vás upozornili, že v období od 1. 7. do 31. 8. 2016 bude mít Odborná knihovna Ministerstva financí následující otevírací dobu:

pondělí: 9:00 - 12.00, 13.00 - 15.00

úterý: 9:00 - 12.00

středa: 9:00 - 12.00, 13.00 - 15.00

čtvrtek: 9:00 - 12.00

pátek: 9:00 - 12.00

Všechny ostatní služby budou poskytovány obvyklým způsobem.

Sdílená ekonomika v českém tisku

Na doplnění přehledového článku „Perspektivy sdílené ekonomiky“ v tomto čísle doporučujeme Vaší pozornosti také několik krátkých článků z českého tisku:

Automobilky vyrazily na nákupy on-line taxislужeb
<http://noviny.mfcr.cz/news/2016/05/26/a46a16a20601.htm>

„Hotel“ vydělá i dvojnásobek
<http://noviny.mfcr.cz/news/2016/06/23/ek25a22a.htm>

Berlín zakázal Airbnb. Prý se díky tomu zdražují nájmy ve městě
<http://noviny.mfcr.cz/news/2016/05/04/13ha16apo021.htm>

Publikováno na webu MF

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2015

<http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/financni-stabilita-a-dohled/vyvoj-financniho-trhu/2015/zprava-o-vyvoji-financniho-trhu-v-roce-2-25123>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 24. 5. 2016 – 26. 6. 2016 se tentokrát věnuje tématu:

Levná čínská ocel

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Pokles cen ropy: příčiny a důsledky	5
Perspektivy sdílené ekonomiky	8
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	11
Daně	11
Ekonomické vědy. Ekonomie	18
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	21
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	28
Informatika. Počítače	32
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace.....	34
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	34
Podnik a podnikání	38
Pojišťovnictví. Sociální péče	40
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství.....	41
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé.....	42
Právo	45
Statistika. Demografie. Sociologie	47
Účetnictví.....	48
Veřejná správa	48
Veřejné finance. Rozpočet.....	50
Zdravotnictví.....	52
Zemědělství.....	53
Životní prostředí	53
Životní úroveň.....	54
Ostatní	54
Přehled nových knih.....	59

Pokles cen ropy: příčiny a důsledky

Ing. Bc. Taťána Baslová

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Jedním z témat, kterými se zabývá v posledních měsících tisk, jsou nízké ceny ropy. Ty se od roku 2011 do poloviny roku 2014 pohybovaly na úrovni více než 100 dolarů za barel, poté ale došlo k jejich prudkému poklesu, který zatím přetrvává (navzdory výkyvům způsobeným např. požáry v Kanadě¹). V souvislosti s tím se objevují články, které zkoumají dopad nízkých cen na ekonomiky různých zemí a to, zda ceny zůstanou nízké dlouhodobě, či proč vlastně k neočekávaným výkyvům cen dochází.

Vysvětlení, proč dochází k výkyvům v cenách ropy, poskytuje například Patrick Criqui v článku *Oil price: how to decrypt shocks and counter shocks*². Criqui nejprve připomíná, že ceny ropy mají tendenci se relativně často odchylovat od dlouhodobějších předpovědí. V roce 1998 se pohybovaly na úrovni 20 dolarů za barel a věřilo se, že nepřekročí hranici 30 dolarů. I přesto se ale průměrná cena ropy o deset let později vyšplhala až na 110 dolarů za barel a v roce 2008 dokonce na 147 dolarů. Podle autora jsou ceny ropy obvykle během 5-10 let stabilní, poté se však vlivem šoků a následných protišokových opatření radikálně mění. Od poloviny šedesátých let do současné doby proběhlo několik „rovných cyklů“, během kterých se ceny nejprve zvýšily (v období ropné krize v 70. letech), poté se ustálily na poměrně nízké úrovni okolo 30 dolarů za barel a od roku 1998 opět radikálně vzrostly (vlivem zvýšeného hospodářského růstu, růstu poptávky v Číně v důsledku pořádání olympijských her i spekulací na kapitálových trzích). Příčinou nynějšího poklesu je produkce břidlicové ropy v USA, která se začala vyplácet díky technologickému pokroku i vysokým cenám ropy v minulosti. Množství vytěžené ropy ve Spojených státech převýšilo dokonce těžbu v Rusku a Saúdské Arábii. Spolu s tím došlo také ke zvýšení produkce v Iráku a odstranění hospodářských sankcí vůči Íránu. Obecně se očekávalo, že Saúdská Arábie omezí těžbu, k čemuž ale nedošlo (Saúdská Arábie nechtěla ztratit svůj podíl na trhu)³. Chronická nestabilita cen ropy podle autora vyplývá tedy jednak ze stavu na trzích se surovinami (existence tradičních surovin i ropné břidlice s různými náklady na těžbu), z přítomnosti dominantního subjektu na trhu (OPEC), který má k dispozici dostatek zdrojů s nízkými náklady, i z opatření na ochranu životního prostředí. Ta budou mít v budoucnu pravděpodobně dvojí efekt: uhlíkové daně a kvóty způsobí na jedné straně zvýšení cen fosilních paliv a snížení poptávky, na druhé straně však úbytek poptávky sníží ceny paliv.

David Yager v článku *Oil prices – what does „Lower for longer“ actually mean?*⁴ srovnává vývoj cen ropy s cenami ostatních komodit. Autor připomíná téměř shodný vývoj cen různých surovin (např. také železa, mědi či hliníku) od roku 2010 a upozorňuje na to, že zatímco v souvislosti s cenami ropy se objevuje fráze „Lower for longer“ („Dlouhodoběji nižší“), ceny ropy byly ve skutečnosti až do září 2014 na vyšší úrovni oproti ostatním komoditám. Zmíněné suroviny zároveň představují vstupy při těžbě ropy. Současný vývoj cen všech surovin značí konec tzv. „komoditního supercyklu“, kdy po roce 2000 došlo v důsledku růstu poptávky ze zemí BRICS k prudkému nárůstu cen všech surovin.

¹ Ceny ropy vzrůstli vďaka požiaru. In: *Hospodárske noviny*. 10. 5. 2016, s. 9. ISSN 1335-4701.

² CRIQUI, Patrick. Oil price: how to decrypt shocks and counter shocks. In: *Enerdata* [online]. April 05th, 2016 [cit. 2016-06-03]. Dostupné z: http://www.enerdata.net/enerdatauk/press-and-publication/energy-news-001/oil-price-evolution_36569.html

³ K pozadí očekávaného snížení produkce, ke kterému nakonec nedošlo, více viz např. článek z března 2015 The big drop: Riyadh's oil gamble <http://www.ft.com/intl/cms/s/2/25f2d7d6-c3f8-11e4-a02e-00144feab7de.html#axzz4AVnaf19c>

⁴ YAGER, David. Oil prices - what does „Lower for longer“ actually mean?. In: *Oilprice.com* [online]. Sep 23, 2015, 5:12 PM [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://oilprice.com/Energy/Energy-General/Oil-Prices-What-Does-Lower-For-Longer-Actually-Mean.html>

Jaké jsou důsledky nízkých cen ropy, řeší Martin Wolf, který v článku *Understanding the new global oil economy*⁵ vydaném v prosinci 2015 reagoval na blížící se klimatickou konferenci COP21 a na proslov ekonoma společnosti BP Spencera Dalea. Podle Wolfa povedou nízké ceny ropy k několika důsledkům: prvním z nich je efektivnější stabilizace cen na trzích a propojení nabídky ropy s finančními trhy (těžba břidlicové ropy, která je spojena oproti běžné ropě s vyšším podílem variabilních nákladů, vede ke zvýšení elasticity nabídky, zároveň je ale více závislá na dostupnosti finančních prostředků). Dále je pravděpodobné, že se do budoucna změní obchod s ropou – Čína a Indie se stanou čistými dovozci, zatímco dovoz ropy do Spojených států se sníží. To však bude mít také geopolitické důsledky – zájem Spojených států zasahovat do politického dění na Středním východě se pravděpodobně oslabí (ze strany Číny a Indie naopak vzroste). Jak se také ukazuje, zásoby ropy jsou větší, než se původně předpokládalo, zároveň ale přetrvávají snahy omezit globální oteplování. Vyspělé státy by proto měly využít nízkých cen, přestat dotovat fosilní paliva a raději se zaměřit na jejich zdanění. Podle autora ale státy zatím tuto příležitost nevyužívají a je otázkou, jestli konference v Paříži povede vůbec k něčemu efektivnímu.

Dopady nízkých cen na inflační očekávání se zabývá Martin Sandbu v článku *Free Lunch: sinking in oil*⁶. Nízké ceny ropy a jejich vliv na inflaci centrální bankéři již zohledňují, podle autora se ale dostatečně nemluví o možném dlouhodobém dopadu cen ropy na inflaci. Podle několika studií vydaných v nedávné době⁷ ovlivňují ceny ropy inflační očekávání, k čemuž dochází teprve od vypuknutí finanční krize. Centrální banky by při stabilizaci inflace měly brát v úvahu různé mechanismy, které ovlivňují spotřebitelské ceny. Přímý efekt cen ropy spočívá v tom, že levnější energie automaticky snižují inflaci tím, že vstupují do spotřebitelského koše. Nepřímým efektem nízkých cen je snížení výrobních nákladů, což se promítá i do cen zboží. Oba efekty nicméně dostatečně nevysvětlují, proč jsou dlouhodobá inflační očekávání tolik citlivá na změny cen ropy v současnosti. Podle autora je příčinou rozšíření mezery výstupu⁸ – nízké ceny ropy představují pozitivní nabídkový šok, je možné vyrábět za nižší náklady, přizpůsobit výrobní procesy a vyrábět více. Současná produkce je tedy hlouběji pod potenciálem a je na makroekonomické politice, aby produkční mezeru pomohla snížit, což se zatím neděje v dostatečné míře.

Možné geopolitické důsledky současných cen ropy shrnuje Philip Stephens v článku *The petrodollar age is no more but with it go old certainties*⁹. Autor připomíná, že politici mají tendenci si myslet, že jsou nízké úrovně cen dočasné a nemohou příliš změnit geopolitickou rovnováhu. Nyní je ale stav odlišný, Spojené státy jsou díky produkci vlastní ropy soběstačné, pozice kartelu OPEC i Saúdské Arábie se oslabila, producenti ropy nejsou v pozici, kdy by mohly omezením produkce zvyšovat příjmy. Pokles cen ropy je dalším zdrojem geopolitické nestability.

Situace Bolívie a Venezuely po pádu cen ropy je porovnána v článku *Free lunch: lifting the resource curse*¹⁰. Venezuelská ekonomika po pádu cen ropy v roce 2014 zkolabovala, příjmy plynoucí z těžby ropy byly využity k podpoře sociálních programů, došlo také ke znárodnování. V Bolívii byla část příjmů z ropy použita na splacení vládního dluhu a Mezinárodní měnový fond označil politiku Bolívie za obdivuhodnou. I když není případ Bolívie perfektní (nepodařilo se např. diverzifikovat ekonomiku), vede si Bolívie mnohem lépe než Venezuela a ukazuje se tak, že i země závislá na těžbě ropy se s klesáním cen může vypořádat.

⁵ WOLF, Martin. Understanding the new global oil economy. In: *FT.com* [online]. December 1, 2015 5:06 pm [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/368e73a6-9775-11e5-95c7-d47aa298f769.html#axzz49qzjUPQ9>

⁶ SANDBU, Martin. Free Lunch: sinking in oil. In: *FT.com* [online]. March 14, 2016 11:45 am [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/3/e191b4cc-e9cb-11e5-bb79-2303682345c8.html#axzz49qzjUPQ9>

⁷ Studie jsou citované v článku. Konkrétně jde např. o práce, jejichž autory jsou Zsolt Darvas a Pia Hüttl nebo Bank of England.

⁸ Odchylka skutečného produktu od potenciálního produktu, produkční mezera

⁹ STEPHENS, Philip. The petrodollar age is no more but with it go old certainties. In: *FT.com* [online]. February 11, 2016 5:35 am [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/c5d38000-cf2a-11e5-831d-09f7778e7377.html#axzz4AJQesqf5>

¹⁰ BEATTIE, Alan. Free lunch: lifting the resource curse. In: *FT.com* [online]. February 12, 2016 12:08 pm [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/3/4b9b3284-d17c-11e5-92a1-c5e23ef99c77.html#axzz4AJQesqf5>

Saúdská Arábie (která již dříve odmítla snížit svou produkci ropy), vydala na konci dubna reformní program „Saúdská vize 2030“ (*Saudi Vision 2030*), kterým se snaží omezit závislost ekonomiky na těžbě ropy. Plán je představen například v článku *Visionary post-oil economic plan announced*¹¹. Saúdská Arábie má v úmyslu mj. prodat část ropné společnosti Saudi Aramco a další státní majetek, zvýšit účast žen na trhu práce (ta se i přes růst v posledních letech pohybuje na úrovni pouhých 30 %), zřídí výrobní sektor nebo také zavést zelené karty umožňující dlouhodobý pobyt v zemi Arabům a muslimům.

O tom, proč globální ekonomika z nízkých cen ropy zatím netěží, diskutuje v článku *Oil price: 'shot in the arm' misses economic target*¹² Chris Giles. Mezinárodní měnový fond původně předpokládal, že pokles ceny ropy o 20 amerických dolarů za barel způsobí růst světového HDP až o 1,2 %. K tomu ale nedochází a místo toho se výdaje na nákup ropy mezi roky 2014 a 2015 snížily. Příčin je více – např. v Indii byl pád cen částečně vytěsněn snížením podpory fosilních paliv a zvýšením daní, v rozvinutých zemích (USA) rostou úspory. V minulosti nízké ceny ropy pravděpodobně podporovaly růst spolu se snižováním úrokových sazeb, v současné době jsou ale úrokové sazby již nízké a spotřebitelé se nemusí obávat, že ceny v brzké době porostou, a nemusí tedy mít chuť utrácet. Je nicméně možné, že se pozitivní vliv nízkých cen ropy projeví později. Dále Giles shrnuje dopady nízkých cen na ekonomiky Indie, Číny, USA a eurozóny. Indie situaci využila ke snížení deficitu veřejných financí. V Číně jsou výsledky smíšené – na jednu stranu jde o významného dovozce ropy (předpokládaný účinek poklesu cen by proto měl být pozitivní), na druhou stranu Čína potýká navzdory kvantitativnímu uvolňování s deflací. V USA jsou projevy poklesu cen celkově pozitivní¹³, výdaje domácností nicméně rostou jen mírně a spíše se spoří. Opatrná je také eurozóna.

V tisku se dále objevují články zkoumající dopad nízkých cen ropy na ropné společnosti. V loňském roce se téměř všem ropným společnostem dramaticky snížily zisky. Nick Butler ropným společnostem v článku *Oil companies need to tailor strategies to claw back lost profits*¹⁴ vytýká nedostatečné strategické plánování a to, že příliš spoléhají na opětovný růst cen. Ropné společnosti však nelze i přes jejich velikost a bohatou historii považovat za „*too big to fail*“ (příliš velké na to, aby bylo možné je nechat padnout).

Určité problémy však má i ropný průmysl v USA, ačkoli by se z jiných článků mohl zdát opak. Touto situací se zabývá Ed Crooks v článku *Oil and gas: debt fears flare up*¹⁵. Řada těžařů ropné břidlice je zadlužená a má slabý rating, někteří z nich také prodávají vybavení, aby dluhy splatili. Produkce ropy ale roste, místo aby klesala. Pokud ceny ropy vzrostou, pak se těžba břidlicové ropy zase začne vyplácet (bod zvratu se pohybuje mezi 40-50 dolary za barel), volatilita ale pravděpodobně bude přetrvávat i nadále a je otázkou, zda budou těžbu za těchto podmínek investoři ochotni financovat.

Z ohlasů v tisku vyplývá, že ceny ropy budou dále kolísat. To do určité míry dokládá i vývoj na začátku června – ceny se nejprve v souvislosti s očekávaným sjezdem představitelů OPEC zvýšily, poté, co se zástupcům kartelu opět nepodařilo se dohodnout na redukci produkce, se ale zase propadly¹⁶. Nízkým cenám ropy se dlouhodobě věnuje deník Financial Times, který k tématu vydal již několik sérií článků.

¹¹ Visionary post-oil economic plan announced. In: *Arab news* [online]. Tuesday 26 April 2016 [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://www.arabnews.com/featured/news/915366>

¹² GILES, Chris. Oil price: 'shot in the arm' misses economic target. In: *FT.com* [online]. April 5, 2016 8:08 pm [cit. 2016-06-06]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/823e6002-f820-11e5-803c-d27c7117d132.html#axzz4AoKAnHBG>

¹³ Ačkoli se objevují také náznaky negativních dopadů na americký ropný průmysl, jak bude zmíněno dále.

¹⁴ BUTLER, Nick. Oil companies need to tailor strategies to claw back lost profits. In: *FT.com* [online]. February 4, 2016 12:14 pm [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/bb1dd29e-cb2b-11e5-a8ef-ea66e967dd44.html#axzz4AVnaf19c>

¹⁵ CROOKS, Ed. Oil and gas: debt fears flare up. In: *FT.com* [online]. March 21, 2016 7:56 [cit. 2016-06-06]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/d48b1922-eadd-11e5-bb79-2303682345c8.html#axzz4AoKAnHBG>

¹⁶ SHEPPARD, David and RAVAL, Anjli. Oil falls after Opec fails to agree on a new output ceiling. In: *FT.com* [online]. Last updated: June 2, 2016 2:45 pm [cit. 2016-06-02]. Dostupné z: <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/08a0d308-2893-11e6-8ba3-cdd781d02d89.html#axzz4AVnaf19c>

Perspektivy sdílené ekonomiky

Mgr. Marek Benda

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Pod souslovími sdílená či kolaborativní ekonomika (v angličtině „sharing economy“, respektive „collaborative economy“) je zpravidla chápáno poskytování a najímání si služeb, případně užívání statků prostřednictvím digitálních platform, které redukuje transakční náklady a zvyšují užitek daných statků, mnohdy jinak určených pouze k osobnímu užití. Sdílená ekonomika je také často spojována s pojmem „gig economy“, jímž je označován přechod od pevných pracovních úvazků vázaných na konkrétní lokaci směrem k jejich časové a místní flexibilizaci a fragmentaci do krátkodobých kontraktů. Problematika sdílené ekonomiky byla v uplynulých měsících diskutována především v souvislosti s taxislužbou Uber či zprostředkovatelem krátkodobého ubytování Airbnb. V Evropě totiž tyto americké firmy čelí již mnoha soudním řízením a omezením, o čemž svědčí zákaz taxislužby UberPop (nabídka taxislužeb řidiči bez koncesí) v řadě zemí Evropské unie včetně Francie a Německa¹ nebo regulace nabídek krátkodobých pronájmů soukromých bytů na území Berlína postihující portál Airbnb i jeho německou variantu Wimdu.² Zastánci přísných regulací tvrdí, že sdílení statků původně určených pro vlastní potřebu obchází stávající zákonná pravidla, jež jinak musí ostatní podnikatelé dodržovat. Rovněž zaznává kritika, že sdílená ekonomika povede spíše k prekarizaci práce nebo bude mít negativní dopad na výši nájemného ve městech. Nejnovější doporučení³ Evropské komise členskými státy EU z 2. června 2016 nicméně považuje zákaz nebo výrazné omezování služeb sdílené ekonomiky až za krajní řešení, jehož by se nemělo nadužívat. Sdílenou ekonomiku jako takovou Komise považuje za užitečný prostředek, který přinese spotřebitelům nemalé výhody a může přispět k udržitelnému hospodářskému růstu a hospodárnějšímu využívání zdrojů a kapacit (tzv. kruhové ekonomice⁴). Oficiální postoj české vlády ke sdílené ekonomice se teprve utváří. Z vyjádření státního tajemníka pro evropské záležitosti a koordinátora vládní digitální agendy Tomáše Prouzy a zástupců Ministerstva průmyslu a obchodu ČR ale plyne, že alespoň oni se kloní k podobnému stanovisku, s jakým přišla Evropská komise.⁵ Tento článek se proto pokusí přiblížit jak argumentaci Komise, tak nejnovější analýzy a názory, které hodnotí potenciál a současný stav rozvoje sdílené ekonomiky.

Výše zmíněné doporučení a doprovodná analýza Evropské komise se shodným názvem *A European agenda for the collaborative economy*⁶ zakládají svou argumentaci především na datech ze studií

¹ Viz například CHASSANY, Anne-Sylvaine; HOOK, Leslie. Uber found guilty of starting „illegal“ car service by French court. In: *FT.com* [online], June 9, 2016 [cit. 2016-06-15]. Dostupné z:

<https://next.ft.com/content/3d65be7a-2e22-11e6-bf8d-26294ad519fc#myft:list:page>

² K soudem potvrzenému zakazu pronájmu turistům celých bytů v Berlíně viz WIEDUWILT, Hendrik.

Niederlage für Vermieter von Ferienwohnungen. In: *FAZ.net*, 08.06.2016 [cit. 2016-06-15]. Dostupné z:

<http://www.faz.net/aktuell/finanzen/meine-finanzen/mieten-und-wohnen/niederlage-fuer-vermieter-von-ferienwohnungen-wimdu-airbnb-14276339.html>

³ EUROPEAN COMMISSION. A European agenda for the collaborative economy, COM(2016) 356. In: *European Commission* [online]. Publication date: 02/06/2016 [cit. 2016-06-15]. Dostupné z:

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/16881/attachments/2/translations/en/renditions/native>; k doporučení

připojenou podpůrnou analýzu viz EUROPEAN COMMISSION. European agenda for the collaborative economy – supporting analysis, SWD(2016) 184. In: *European Commission* [online], Publication date: 02/06/2016 [cit. 2016-06-15]. Dostupné z:

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/16881/attachments/3/translations/en/renditions/native>

⁴ Strategie EU ohledně kruhové ekonomiky byla již představena v čísle Informací ze září 2015. Viz BASLOVÁ, Taťána. Strategie kruhové ekonomiky EU. In: Finanční a ekonomické Informace. Dokumentační bulletin MF č. 9/2015, s. 5-6

⁵ SKOUPÁ, Adéla. Sobotkův „Šerpa“ lobbuje za Uber, Airbnb nebo BlaBlaCar: Nechme lidi přivydělat si. In: *Hospodářské noviny*. 8. 6. 2016 [cit. 2016-06-15]. Dostupné z:

<http://noviny.mfcr.cz/news/2016/06/08/h111a05f.htm>; MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. MPO uspořádalo konferenci "Kolaborativní ekonomika - příležitost pro podniky a spotřebitele" – tisková zpráva. In: *MPO.cz* [online], 14.6.2016 [cit. 2016-06-16]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument176586.html>

⁶ Odkaz na text doporučení a analýzy viz pozn. č. 3

společnosti PriceWaterhouseCoopers (PwC) a výzkumné služby Evropského parlamentu (European Parliamentary Research Service, EPRS). Průzkum PwC *Assessing the size and presence of the collaborative economy in Europe*⁷ z dubna 2016 odhaduje, že roční hrubý obrat v pěti klíčových oblastech „sharing economy“⁸ činil v EU v roce 2015 více než 28 miliard eur. Zisky 275 digitálních platform a portálů sdílené ekonomiky pak v témže období zaznamenaly meziroční nárůst o 97 procent na 3,6 miliardy eur. Studie Pierra Goudina z EPRS *The Cost of Non-Europe in the Sharing Economy*⁹ z ledna 2016 k rostoucím, byť stále relativně skromným výnosům sdílené ekonomiky dodává, že odstraněním dosavadních technických a regulatorních bariér by služby digitálních platform přispěly ke zvýšení roční spotřeby v 28 členských státech EU až o 572 miliard eur. Koordinovanou podporou sdílené ekonomiky se tedy Unii otevírá nový, vysoce dynamický trh se značným potenciálem.

Proto také Evropská komise ve svém doporučení nabádá členské státy k co největší otevřenosti vůči této oblasti ekonomické aktivity. V jednotlivých státech by rovněž namísto zákazů mělo dojít na intenzivní spolupráci v oblasti výměny dat mezi provozovateli sharingových portálů a tamní daňovou správou, neboť způsob využívání služeb sdílené ekonomiky prostřednictvím internetu skýtá i pro finanční úřady účinné možnosti pro zlepšení výběru daní. Za absolutní deregulaci sdílené ekonomiky se nicméně Evropská komise nezasazuje a v doporučení uvádí i kritéria pro oprávněnost případných omezení. V prvé řadě mohou státy využít prostor pro zavedení informační povinnosti a vynucování standardů, který nabízejí zejména unijní směrnice o poskytování služeb (2006/123/ES) a o boji proti nekalým obchodním praktikám (2005/29/ES). Dále by regulátor měl být oprávněn k případnému zásahu, pokud by vztah mezi zprostředkovatelskou platformou a jednotlivými poskytovateli služeb věcně odpovídal vztahu zaměstnavatele a zaměstnance. Zaměstnanec Evropská komise definuje jako výkon práce v určitém čase a za podmínek a odměnu stanovenou jinou osobou. A tento stav by dle Komise zakládala i okolnost, jestliže by provozovatel platformy nutil svého inzerenta ke stanovení nejen konkrétní ceny, ale i pouhého cenového rozpětí za jím nabízené služby. Pokud však výše zmíněná kritéria nejsou doložitelná, pak provoz sharingových platform je plně v souladu s rozvojem informační společnosti a neměl by oproti jiným mobilním aplikacím a webovým portálům podléhat žádným zvláštním regulacím. Otázkou sociálních a pracovních standardů ve sdílené ekonomice se Evropská komise nicméně hodlá nadále intenzivně zabývat. O tom svědčí i sada otázek k veřejné diskusi k evropskému pilíři sociálních práv, která byla zahájena dne 8. března 2016 a do níž se mohou do konce roku 2016 zapojit svými podněty občané, instituce a podniky ze všech zemí EU.¹⁰

Že status uživatelů digitálních platform bude představovat klíčovou výzvu pro rozvoj a akceptaci sdílené ekonomiky, se však nedomnívá pouze Evropská komise. Výzkumníci Willem Pieter De Groen a Ilaria Maselli z bruselského think-tanku Centre for European Policy Studies (CEPS) vypracovali k tomuto tématu studii *The Impact of the Collaborative Economy on the Labour Market*¹¹, která byla uveřejněna také počátkem června 2016. V ní jsou zkoumány rozdíly v odměňování mezi různými typy pracovníků v Evropě, USA a Indii, kteří své služby nabízejí na digitálních platformách i v konvenčním prostředí „off-line“. Ze zjištěných dat vychází najevo, že digitální platformy relativně zvýhodňují ve vyspělých zemích především manuálně pracující, případně ty, jejichž výkon práce je vázán na konkrétní lokalitu. Naopak jedinci, kteří svou práci vykonávají jen prostřednictvím internetu, dosahují

⁷ VAUGHAN, Robert; DAVERIO, Raphael. Assessing the size and presence of the collaborative economy in Europe. PwC UK, April 2016. Dostupné z:

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/16952/attachments/1/translations/en/renditions/native> [cit. 2016-06-16]

⁸ Autoři analýzy do těchto pěti klíčových sektorů řadí podnikatelskou činnost v oblasti ubytování, osobní dopravy, služeb pro domácnost, odborných technických služeb a zprostředkování půjček mezi fyzickými osobami (peer-to-peer lending, crowdfunding)

⁹ GOUDIN, Pierre. The Cost of non-Europe in the Sharing Economy. Brusel: EPRS, 2016. ISBN 978-92-823-8586-9. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/558777/EPRS_STU\(2016\)558777_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/558777/EPRS_STU(2016)558777_EN.pdf) [cit. 2016-06-15]

¹⁰ Viz EVROPSKÁ KOMISE. Zahájení veřejné konzultace o evropském pilíři sociálních práv, COM(2016) 127 final. In: *EUR-LEX.EUROPA.eu* [online], 8.3.2016 [cit. 2016-06-16]. Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:bc4bab37-e5f2-11e5-8a50-01aa75ed71a1.0005.02/DOC_1&format=PDF

¹¹ DE GROEN, Willem Pieter; MASELLI, Ilaria. The Impact of the Collaborative Economy on the Labour Market. CEPS Special Report No. 138, June 2016. In: CEPS.org [online], Friday, 3 June 2016 [cit. 2016-06-16]. Dostupné z: https://www.ceps.eu/system/files/SR138CollaborativeEconomy_0.pdf

i při vyšší kvalifikaci podprůměrných výdělků. Důvodem tohoto rozdílu je podle autorů vyšší globální konkurence ze zemí s nižší platovou hladinou, kde naopak atraktivita virtuální práce pomocí internetových zprostředkovatelů stoupá nepřímo úměrně k celostátnímu průměrnému výdělku. Autoři však dodávají, že vliv těchto zaměstnanců a živnostníků na trh práce je v současnosti mizivý. Zatímco v USA se jedná o 0,4 procenta všech pracujících osob, v EU každý měsíc nabízí své služby jen 0,05 procenta všech pracujících. Vznik platového dumpingu v budoucnosti ale přesto nelze vyloučit. Prevenci vůči tomuto riziku nicméně De Groen a Maselli nevidí ve zvýšení zákonné minimální mzdy, ale spíše ve vytváření stimulů vedoucích pracovníky k plnému přiznávání příjmů z kolaborativní ekonomiky. Například prostřednictvím optimalizace daňového přiznání při současně minimální administrativní zátěži, což v současnosti kupříkladu funguje v Belgii v případě zaměstnávání výpomocných pracovních sil v domácnostech. Pro dlouhodobě nezaměstnané a pro příslušníky mladších věkových kohort by však „sharing economy“ již nyní měla spíše než hrozbu představovat naopak příslib získání nových pracovních zkušeností a integrace do pracovního trhu.

Stane se ale sdílená ekonomika opravdu hubdou blízké budoucnosti na pracovním trhu? Alespoň nejnovější výzkum ekonomek investiční banky JPMorgan Chase Diany Farrell a Fiony Greig v tomto směru vyznívá zdrženlivě. Ve své analýze *Paychecks, Paydays, and the Online Platform Economy*¹² obě výzkumnice hodnotily využívání 30 největších digitálních platform v USA na vzorku 6,3 milionů osob od října 2012 do září 2015. Z jejich šetření sice plyne, že v daném období se počet osob pravidelně zapojených do sdílené ekonomiky zvýšil desetinásobně, přičemž počet příležitostných uživatelů vzrostl až sedmačtyřicetkrát. Nejméně jednou tak během těchto tří let využilo digitálních platform za účelem výdělku odhadem 10,3 milionů Američanů. Vlastní práci nabízela ale v obou těchto agregátech pouze menšina osob. Naopak do tzv. kapitálových platform (tj. zprostředkování ubytování, prodejních portálů na bázi peer-to-peer apod.) se každý měsíc zapojilo o 60 procent osob více a u příležitostných uživatelů byla účast na kapitálových platformách dokonce více než triapůlkrát vyšší než na platformách pracovních. Výdělek ze sdílené ekonomiky činil také v průměru třetinu celkových příjmů u osob zapojených v pracovních platformách a jen pětinu příjmů u účastníků kapitálových platform, a to bez jakéhokoliv signifikantního nárůstu v čase. Zároveň vyšší zapojení do pracovních platform vykazovali lidé s vyšší volatilitou výdělků, zatímco kapitálové platformy vyhledávali spíše uživatelé se stabilnějšími příjmy. Nástup „práce budoucnosti“ a vrstvy sebevědomých nebo naopak zneužívaných „nezávislých pracovníků“ se tak podle Farrell a Greig prozatím koná jen velmi omezeně.

Ve vztahu k Evropě pak o brzkém rozvoji sdílené ekonomiky ještě více pochybuje publicista Leonid Bershinsky v komentáři *Europe isn't quite ready for the sharing economy*¹³ z 3. června 2016 pro web zpravodajské agentury Bloomberg. A činí tak i na základě samotného doporučení Evropské komise. To totiž připouštěním přísnější regulace zaměstnaneckého statusu uživatelů digitálních platform činí z EU mnohem méně atraktivní místo pro sdílenou ekonomiku, než kterým jsou nyní USA. Kromě toho i jinak relativně vstřícný, ale pro členské státy nezávazný postoj Evropské komise ke sdílené ekonomice samotné sotva zvrátí restriktivní nařízení v mnoha evropských zemích a městech namířených primárně proti taxislužbě Uber a ubytovacímu portálu Airbnb.

Ze všech výše uvedených studií tak plyne, že počet uživatelů i zisky digitálních platform sdílené ekonomiky zaznamenávají v Evropě a USA dynamický růst, což reflektuje ve svých výstupech i Evropská komise. Brzkou revoluční změnu trhu práce však přinejmenším některé zde představené analýzy a stanoviska se sdílenou ekonomikou nespojují, když poukazují na zatím omezené přínosy účasti na digitálních platformách pro jednotlivé poskytovatele zboží a služeb. Ty totiž podle nich zatím patrně nebudou dosahovat takové atraktivity, aby všichni, kteří si na mobilních aplikacích a webových portálech přivydělávají, byli získáni nejen pro „sharing“, ale také pro „gig economy“.

¹² FARRELL, Diana; GREIG, Fiona. Paychecks, Paydays, and the Online Platform Economy. In: JPMORGANCHASE.org [online], February 2016 [cit. 2016-06-21]. Dostupné z:

<https://www.jpmorganchase.com/corporate/institute/document/jpmc-institute-volatility-2-report.pdf>

¹³ BERSHINSKY, Leonid. Europe isn't quite ready for the sharing economy. In: BLOOMBERG.com [online], June 3, 2016 1:24 PM EDT [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.bloomberg.com/view/articles/2016-06-03/europe-isn-t-quite-ready-for-the-sharing-economy>

Daně

By Marios Karabarbounis

A road map for efficiently taxing heterogeneous agents

Cesta k efektivnímu zdanění heterogenních subjektů

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 182-214

Autor zkoumá, jaké je optimální zdanění příjmu fyzických osob za předpokladu endogenní akumulace lidského kapitálu (získávání pracovních zkušeností v průběhu zaměstnání, tzv. learning-by-doing) u domácností se dvěma členy. Domácnosti se liší elasticitou nabídky práce. Zdanění je v modelu příjmově neutrální a odvíjí se od věku, bohatství domácnosti a skutečnosti, zda členové domácnosti vyplňují přiznání sami za sebe, nebo za domácnost ("filing status"). U mladších osob jsou vhodné daňové úlevy (vzhledem k nižším zkušenostem a tím i nižším mzdám), u osob středního věku je zdanění nejvyšší a poté postupně klesá (cílem nižšího zdanění starších osob je oddálení odchodu do důchodu). Optimální zdanění příjmu je dále nižší pro bohatší domácnosti a domácnosti, které vyplňují přiznání společně (joint filers). - Pozn.

Filip Sýkora

Brusel zavírá cesty pro vývoz peněz : daně

Ekonom, Sv. 60, (2016) č. 19, s. 16-17

Příspěvek shrnuje aktuální plány Evropské komise směřující k vyšší transparentnosti v oblasti zdanění, znesnadnění přesouvání zisků nadnárodních holdingů i zamezení některým způsobům vnitropodnikového financování. Věnuje se zavedení country-by-country reportingu neboli evropskému daňovému hlášení, v rámci kterého mateřská společnost nadnárodního holdingu musí zároveň vykazat i rozsáhlé informace o svých dceřiných společnostech (povinnost by se měla vztahovat na všechny společnosti, které působí v EU a jejichž konsolidovaný obrat přesahuje 750 milionů eur). Zmiňuje také dubnové zpřísnění návrhu evropského daňového hlášení přinášející povinnost veřejného reportingu. Další opatření by měla skoncovat s konkrétními způsoby daňové optimalizace (např. odchozí daň na účelové přesouvání duševního vlastnictví, dodanění zisku převedeného do daňového ráje, financování pomocí úvěrů). -- K tématu viz také příspěvek v HN č. 101/2016 (25.5.2016), s. 1.

Michael Kohajda

Daň z hazardních her - právní charakteristika

Daně a finance, Sv. 23, (2015) č. Supplementum 1, s. 32-35

S ohledem na návrh zákona o dani z hazardních her, který je součástí připravované komplexní právní úpravy podnikání v oblasti hazardních her v ČR, autor analyzuje charakter daně z hazardních her. Text vychází z informací dostupných do dubna 2015. Zaměřuje se na popis a analýzu základních prvků právní konstrukce navrhované daně z hazardních her a na její zařazení v systému aktuálně existujících daní v ČR. Autor konstatuje, že nová daň má být v daňovém systému řazena mezi přímé daně příjmového typu. - Pozn.

Ondřej Trubač, František Púry

Daňové penále a zásada „ne bis in idem“ [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2016, č. 2

Pohled na problematiku sankcí v daňovém právu a zejména na jejich povahu v souvislosti s usnesením NSS č. j. 4 Afs 210/2014-57, ve kterém soud konstatoval, že daňové penále má povahu trestu (dle zákona o správě daní a poplatků a dle daňového řádu). Autoři rozebírají otázky nepřiměřenosti penále, doměření daně a výše penále v ČR a porovnávají je se situací v Rakousku. V souvislosti s konstatováním, že daňové penále má povahu trestu, dále diskutují uplatňování zásady "ne bis in idem", tedy zákazu nového stíhání obviněného pro týž skutek, v trestním řízení. Na závěr přinášejí doporučení k řešení nastalé situace. -- Viz také příspěvek v DHK č. 12/2016, s. 28-29. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2016/05/11/A5ZA16020007.htm>

Karel Janda

Dary a jejich zdanění

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 3-4, s. 27-30

Text je zaměřen na právní úpravu zdanění darů v ČR a obsahuje řadu příkladů. Autor se věnuje otázkám, jak má dárce postupovat při uplatnění daňových zvýhodnění v souvislosti s darováním věci a jak zdanit bezúplatné příjmy nabyté obdarováním daní z příjmu. V závěru je konstatováno, že změna systému zdanění příjmů z obdarování v souvislosti se zrušením daně dědické a daně z převodu nemovitostí a s přesunutím zdanění bezúplatných příjmů do režimu daní z příjmů přinesla významné snížení daňového zatížení těchto příjmů. -- V daném čísle časopisu viz také příspěvek "Daňové příznání k dani z příjmů veřejně prospěšného poplatníka" na s. 20-24. -- Viz také příspěvek Bezúplatné příjmy v zákoně o daních z příjmů v čas. Daně a právo v praxi, č. 6/2016, s. 15-23.

Sven-Eric Bärsch, Christian Engelen, Niklas Färber

Die Dokumentation von Verrechnungspreisen und das Country-by-Country Reporting : die neuen Anforderungen der OECD und der EU

Dokumentace zúčtovacích cen a country-by-country reporting : nové požadavky OECD a EU

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 17, S. 972-982

Nejen projekt OECD proti daňovým únikům BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), ale také aktivity Evropské komise počítají s novými povinnostmi pro nadnárodní koncerny v oblasti daňové transparentnosti. Článek shrnuje požadavky na povinnou dokumentaci vnitrokoncernových zúčtovacích cen a informování o ziscích a zdanění všech částí koncernu (country-by-country reporting), jak jsou obsaženy v bodu 13 akčního plánu k BEPS a v návrzích Evropské komise na změnu směrnic č. 2011/16/EU a č. 2013/34/EU. Autoři také podávají podrobný výklad kritérií pro nutnost country-by-country reportingu, zasazují navrhované normy do kontextu německé legislativy a odhadují administrativní zátěž plynoucí z realizace těchto záměrů. - Pozn. -- K tématu viz také komentář v Der Betrieb sv. 69, (2016) č. 20, s. M5.

Bundesministerium der Finanzen

Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich : Kurzfassung der aktualisierten Broschüre des BMF

Nejdůležitější daně v mezinárodním srovnání : zkrácená verze aktualizované brožury Spolkového ministerstva financí

Monatsbericht des BMF, Jg. 2016, Nr. 5, S. 18-28

Přehled o míře zdanění v zemích Evropské unie a v dalších vyspělých státech (USA, Kanadě, Švýcarsku, Norsku a Japonsku). Německo zaujímá se 36,6 procenty složené daňové kvóty (tj. podílu daní a odvodů na HDP) mezi těmito zeměmi střední pozici, v oblasti zdanění právnických osob se daňová zátěž pohybuje nadále pod hranicí 30 procent. Autoři článku konstatují, že německý daňový systém zůstává ohledně celkové zátěže konkurenceschopný s ostatními.

Jan Škopek

Diskriminační ustanovení zákona o DPH

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 8, s. 296-299

Autor zdůrazňuje neutralitu DPH a upozorňuje na dva instituty zakotvené v zákoně o dani z přidané hodnoty, které dle jeho názoru vedou k diskriminaci daňových subjektů a také vybraných profesí. Jedná se o ručení za nezaplacenou daň a o novou reportovací povinnost plátců DPH, kterou je podávání kontrolního hlášení. V příspěvku rozebírá negativní účinky těchto institutů na daňové subjekty. Uvádí, že z hlediska postavení daňového subjektu dodavatele a daňového subjektu odběratele vnáší institut ručení za nezaplacenou DPH do českého právního řádu diskriminaci osob v pozici odběratele. U kontrolního hlášení upozorňuje zejména na nepřiměřeně tvrdé sankce bez možnosti jejich prominutí či snížení, diskriminaci v podobě fikce doručení výzvy správce daně a v podobě lhůty 5 kalendářních dnů pro reakci na výzvu správce daně. - Pozn.

Freedom fighters : value-added tax in Europe**Bojovníci za svobodu : daň z přidané hodnoty v Evropě**

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8989, p. 58-59

Evropská unie nemá žádnou pravomoc ohledně daní z příjmu a z mezd, ale má velkou pravomoc, pokud jde o daň z přidané hodnoty. Z centrálně stanovovaných pravidel existuje řada výjimek, které si země vyjednaly při svém vstupu do EU. Sazby u stejné položky se tak mohou výrazně lišit. Navíc za posledních 40 let bylo vydáno 750 soudních rozhodnutí týkajících se výkladu práva k DPH. Evropská komise předložila dva návrhy reforem, jež by umožnily předání více pravomocí při určování sazeb DPH národním vládám.

Petra Jánošíková

Institút pokuty po novele daňového řádu

Daně a finance, Sv. 23, (2015) č. Supplementum 1, s. 23-25

Právní úprava správy daní zakládá opatření potřebná k určení a splnění daňových povinností, v případě nesplnění povinností při správě daní ze strany daňového subjektu následují sankce, které jsou upraveny zejména ve čtvrté části § 246-254 daňového řádu. Pokuta je řazena mezi sankce za nesplnění nepeněžitých povinností a je vždy peněžitě povahy. Autorka v příspěvku poukazuje na několik typů sankcí dle daňového řádu (ve znění zákona č. 267/2014 Sb.) označovaných jako pokuty a blíže je rozebírá (pokuta za porušení mlčenlivosti; pořádková pokuta; pokuta za nesplnění povinností nepeněžitě povahy; bloková pokuta; pokuta za opožděné tvrzení daně). - Pozn.

Pavel Matějka

Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH. (1.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 5-9

První díl série článků o problémech při vyplňování přiznání k dani z přidané hodnoty v ČR. Autor se nejprve věnuje základním informacím o daňovém přiznání, které v případě DPH má svoji speciální právní úpravu (§ 101 zákona č. 235/2004 Sb.). Rozebírá, kdo podává daňové přiznání (plátce, identifikovaná osoba, skupina a ostatní osoby), formu podání, typy daňového přiznání a lhůty pro podání (řádné, opravné, dodatečné daňové přiznání). Následně přináší základní popis formuláře daňového přiznání k DPH. - Pozn. -- Problematikou registrace k DPH se zabývá třídílný článek "Registrační povinnost při správě daní" v DHK č. 19, 20 a 21/2015.

Pavel Matějka

Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 11, s. 22-28

Další díl série článků o problémech při vyplňování přiznání k dani z přidané hodnoty v ČR. Tato část je věnována zdanitelnému plnění dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku, které plátce vykazuje na řádku 1, popř. řádku 2 daňového přiznání. Autor svůj výklad doplňuje příklady a komentářem se zaměřením na časté chyby nebo různá opomenutí plátců (úplaty před datem uskutečnění zdanitelného plnění, zasilání zboží, ostatní uskutečnitelná plnění, oprava základu daně a výše daně, oprava výše daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení).

Václav Benda

Odpočet daně v poměrné a krácené výši

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 3-4, s. 16-19

Autor si klade otázky, jaké jsou základní podmínky pro uplatnění nároku na odpočet DPH a co je poměrný i krácený nárok na odpočet DPH. Vedle toho se věnuje vykazování poměrného i kráceného nároku na odpočet daně v přiznání k DPH a v kontrolním hlášení. Nárok na odpočet daně může uplatnit podle zákona o DPH plátce daně u přijatého zdanitelného plnění, které v rámci svých ekonomických činností použije pro vyjmenované účely.

Monika Sušánková

Oznámení o osvobozených příjmech [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2016, č. 2

Autorka upozorňuje na další ze série schválených či připravovaných opatření, která by měla v budoucnu napomáhat zamezování daňových úniků, a to povinnost některých poplatníků (fyzických osob) podat

oznámení o osvobozených příjmech. Tato povinnost byla s účinností od 1.1.2015 do zákona o daních z příjmů začleněna zákonem č. 267/2014 Sb. a je upravena v § 38v, sankce za její nesplnění pak v § 38w. V příspěvku je podrobněji rozebrána tato oznamovací povinnost, koho se týká, na jaké osvobozené příjmy se nevztahuje, dále lhůty a formy oznámení i sankce za neoznámení osvobozeného příjmu. Problematika je ilustrována na příkladech. Autorka se také zaměřuje na osvobozený příjem plynoucí na splátky a na ocenění nepeněžního příjmu. -- Viz také příspěvek Osvobození od daně z příjmů a oznamovací povinnost v čas. Daně a finance, Supplementum 1/2015, s. 15-16. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2016/05/11/A5ZA16020006.htm>

Lenka Matyášová

Právní důsledky porušení povinností při správě daní od 1.1.2015. díl 3., Následky porušení povinností správcem daně [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2016, č. 2

Porušení povinností při správě daní se nemusí dopustit pouze osoba zúčastněná na správě daní, zpravidla daňový subjekt, ale také samotný správce daně, resp. jeho pracovník. Příspěvek rozebírá ustanovení daňového řádu, která řeší právní následky porušení povinností správce daně: porušení povinnosti mlčenlivosti a jeho sankční aspekty (§ 246); úrok z neoprávněného jednání správce daně (§ 254); úrok z daňového odpočtu (§ 254a) i aplikaci § 254a před a po 1.1.2015. Autorka ve svých komentářích upozorňuje na problematické otázky vyvstávající v souvislosti s aplikací zmiňovaných ustanovení a věnuje se některým relevantním rozhodnutím Nejvyššího správního soudu. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2016/05/11/A5ZA16020001.htm>

František Imrecze ; [rozhovor vedly] Xénia Makarová a Zuzana Petková

Pre kauzu Bašternák neodídem

Trend, Sv. 26, (2016) č. 18, s. 24-28

Rozhovor s prezidentem slovenské finanční správy. F. Imrecze v něm reaguje na dotazy ohledně medializovaných případů vyplácení fiktivních nadměrných odpočtů DPH (zejména firma BL-202), krácení daně, na problematiku uskutečňování daňových kontrol a jejich délky i na činnost a personální politiku Kriminálního úřadu Finančnej správy. Příspěvek také stručně shrnuje některé daňové kauzy dotýkající se politiků Smeru-SD.

Projekt BEPS a mezinárodní smlouvy o zamezení dvojímu zdanění [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2016, č. 2, 8 s.

V první části příspěvku je charakterizován projekt OECD BEPS (base erosion and profit shifting) vedoucí k prosazení opatření proti přeshraniční daňové optimalizaci a jsou shrnuty jeho hlavní cíle. V následné části pak autor podrobněji rozebírá kroky Akčního plánu BEPS, které se váží k oblastí komplexních smluv o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmů a k úpravě zdaňování a vyloučení mezinárodního dvojího zdanění příjmů. Jedná se zejména o akce č. 2, 6, 7, 14 a 15 přinášející změny ve vzorovém modelu smlouvy o zamezení dvojího zdanění, postihující problém dvojího rezidentství právnických osob, zneužívání smluv a porušení rovnováhy při aplikaci smlouvy, umělé vyhybání se existenci stále provozovny, efektivní řešení sporů i vytvoření mnohostranného nástroje umožňujícího modifikaci textů existujících smluv o zamezení dvojího zdanění. Plný text dostupný z: <http://noviny/News/2016/05/11/A5ZA16020008.htm>

Bundesministerium der Finanzen

Steuerbetrug, trickreiche Steuervermeidung und Geldwäsche konsequent bekämpfen : nächste Schritte für ein faires internationales Steuersystem und ein effektiveres Vorgehen gegen Geldwäsche **Důsledný boj proti daňovému podvodu, důmyslnému obcházení daňové povinnosti a praní peněz : budoucí opatření za účelem spravedlivého mezinárodního daňového systému a efektivnějšího postupu proti praní peněz**

Monatsbericht des BMF, Jg. 2016, Nr. 4, S. 6-14

V souvislosti s aférou Panama Papers představil německý spolkový ministr financí W. Schäuble svůj návrh akčního plánu pro mezinárodně koordinovaný boj s daňovými úniky. Článek shrnuje deset bodů akčního plánu (mimo jiné zahrnující automatickou výměnu informací a vytvoření světového registru firemních struktur), jak je ministr Schäuble přednesl v polovině dubna 2016 na zasedání MMF ve

Washingtonu. Součástí příspěvku je také seznam doporučení pro boj proti praní peněz v Německu, která pro Spolkové ministerstvo financí vypracoval profesor Lutherovy univerzity v Halle a Wittenbergu Kai-D. Bussmann. O Schäublův akční plán a o závěry Bussmannovy analýzy se bude opírat vyjednávací pozice Německa na půdě MMF, OECD a EU, ať už při naplňování akčních plánů k BEPS nebo při implementaci unijní 4. směrnice proti praní špinavých peněz (č. 2015/849/EU). - Pozn.

Jana Kremer and Nikolai Stähler

Structural and cyclical effects of tax progression

Strukturální a cyklické účinky daňové progresse

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 1, p. 41-73

Autoři zkoumají účinky progresivního zdanění v modelu reálného hospodářského cyklu za předpokladu existence frikce na trhu práce. Zjišťují, že progresivní zdanění podporuje za stanovených podmínek vytváření pracovních míst v dlouhém období. Progresivní zdanění dále obecně snižuje náklady hospodářských cyklů, zvyšuje nicméně volatilitu rozpočtových příjmů. Pokud se vláda snaží vyrovnat výkyvy zvýšením jiných daní, dopadá toto zvýšení daní na domácnosti, které nemají přístup na trhy s aktivy. - Pozn.

By Kara Scannell and Vanessa Houlder

The new Switzerland?

Nové Švýcarsko?

Financial Times, Vol. 2016, No. 39158 (9.5.2016), p. 5

USA pronásledovaly Švýcarsko za to, že pomáhalo Američanům skrývat peníze před zdaněním, a nyní se samy stávají magnetem pro zahraniční soukromé finance. Zejména Jižní Dakota se stala symbolem "preriového kapitalismu" - stát nemá žádnou daň z příjmu ani žádný limit pro "rodinné svěrenské fondy" a nabízí silné zákony na ochranu majetku. Proto láká největší boháče, kteří zde zakládají fondy na ochranu svého majetku před zdaněním a budoucími exmanželkami. Během deseti let výrazně vzrostl počet těchto trustů i výše majetku v nich spravovaného.

Martin Kemper

Umsatzsteuer-Nachschau : kritische Betrachtung eines besonderen Prüfungsinstrumentes der Finanzbehörden

Vyhledávací činnost u daně z obratu : kritické zhodnocení speciálního kontrolního nástroje finančních úřadů

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 10, S. 377-384

Německá legislativa umožňuje od roku 2002 finančním úřadům provádět předem neohlášené kontroly účetnictví podnikatelů přímo v místě jejich živnosti. Tyto kontroly se týkají výlučně daně z přidané hodnoty (německé daňové právo používá termín "daň z obratu") a nemusí být nutně součástí trestněprávního prověřování. Často se tento nástroj využívá při ověřování existence nově založených firem nebo při zjišťování možných karuselových obchodů. Počet takových neohlášených kontrol se v Německu pohybuje kolem 80 tisíc ročně. Autor hodnotí užití tohoto kontrolního instrumentu ve vztahu k možným kolizím s ústavou garantovanými základními právy. Zvláštní pozornost je věnována zejména problematice práva na nedotknutelnost obydlí, je-li místo podnikání zároveň obývané plátcem daně či třetími osobami. - Pozn.

Wolfram Reiß

Unionsrechtlich gebotene Bestrafung und Besteuerung sine lege und contra legem : Anordnung des EuGH im Bereich des "Mehrwertsteuerbetrugs" im grenzüberschreitenden Mehrwertsteuerkarussell

Unijním právem nařízené potrestání a zdanění sine lege a contra legem : nařízení Soudního dvora EU v oblasti "podvodu na dani z přidané hodnoty" v přeshraničním karuselu s DPH

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 65, (2016) Nr. 9, S. 342-359

Soudní dvůr Evropské unie vynesl 8.9.2015 na podkladě rozsudku italského soudu nález, podle kterého by mohly soudy členských států EU v závažných případech přeshraničních podvodů s DPH odhlédnout od daně promlčecí lhůty pro trestní stíhání (v tomto případě se jednalo o lhůtu 8 let). Důvodem pro pominutí promlčecí lhůty má být zachování odstrašujících účinků trestního stíhání, jež by promlčením po "nepřiměřeně krátké době" mohly zmizet. Národní soudy by pak samy měly na základě analogie s jinými trestnými činy stanovit pro daný případ jinou promlčecí lhůtu. Autor článku

s judikátem polemizuje a předkládá argumenty, proč jej nelze přímo odvodit z dikce unijních směrnic a další legislativy. Dále uvádí důvody, proč by aplikace tohoto nálezu, jímž by unijní soudní instance spolu s národním soudem obešly národního zákonodárce, byla přinejmenším v Německu protiústavní. - Pozn.

Thomas Kollruss

**Unionsrechtsbedingte Unanwendbarkeit der lex Malta bei der Hinzurechnungsbesteuerung
Z unijního práva vyplývající nepoužitelnost zákona o zdanění výnosů z dividend zahraničních
dceřiných společností (tzv. lex Malta)**

Finanz-Rundschau, Jg. 2016, Nr. 10, S. 448-455

Problematika zdanění daňové vratky u zahraničních dceřiných společností, pokud jejich podílník čerpal dividendy z jejich výnosů. Německý zákonodárce absenci zdanění daňové vratky identifikoval již v roce 2010, a to v maltském daňovém systému a u tamních dceřiných společnostech německých firem. Přijatá změna zákona ale podle autora nemůže být v praxi užita, protože zohledňuje jen jeden způsob vratky skrze na Maltě zaregistrovanou dceřinou společnost. Zákonodárce ale přehlédl, že Malta poskytuje vratky i v ostatních státech EU registrovaným dceřiným firmám, které na tomto ostrovním státě mají pouze svou provozovnu. Norma je tak podle autorovy analýzy v konfliktu s unijním právem zaručujícím volný pohyb zboží, služeb a kapitálu. - Pozn.

Markéta Hronová

Víc rodin nebude platit žádné daně : vláda zvyšuje úlevy pro rodiny s dětmi

Hospodářské noviny, Sv. 60, (2016) č. 92 (12.5.2016), s. 1

Informace o postupném zvyšování slev na dani pro podporu rodin s dětmi v ČR a o dalších existujících nebo zvažovaných opatřeních rodinné politiky. Autorka zdůrazňuje malý přínos některých opatření pro domácnosti s nízkými příjmy. Zmiňuje také aktuální schválení otcovské dovolené.

Věra Vráblíková

Vliv nepřímých daní na dlouhodobý ekonomický růst

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 2, s. 145-160

Ekonometrická analýza vztahu daňové zátěže a ekonomické výkonnosti. Autorka prostřednictvím dynamické a statické panelové regrese zjišťuje a hodnotí vliv nepřímých daní na dlouhodobý hospodářský růst. Datovou základnu tvoří vybrané evropské země (členové OECD), pro které byla k dispozici pozorování za co nejdélejší možné období. Daně jsou do modelů zahrnuty prostřednictvím ukazatelů daňové zátěže (daňová kvóta, její dílčí ukazatele, World Tax Index, jeho subindexy a implicitní daňové sazby). Bylo zjištěno, že hospodářský růst je nejvíce ovlivněn daní z příjmu jednotlivců, vliv korporátních a majetkových daní na dlouhodobý růst nebylo možno prokázat. Z hlediska nepřímých daní nedošlo k potvrzení jejich negativního vlivu na dlouhodobý ekonomický růst a ukázalo se, že spotřební daně jej ovlivňují pozitivně. - Pozn.

Marie Prochásková

Výběr cel a daní v 1. čtvrtletí 2016

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 5, s. 8-9

Celní a daňové příjmy na účtech celní správy k 31.3.2016. Celkové zůstatky, daně a cla z dovozu, vnitrostátní spotřební daně, dělená správa. Porovnání s předchozím rokem, změny ve vykazování.

Vít Kropjok

Zavedení sektorové daně v České republice

Daně a finance, Sv. 23, (2015) č. Supplementum 1, s. 30-32

Článek poukazuje na možné přínosy a rizika zavedení sektorových daní v ČR, kontrétně se zaměřuje na zavedení druhé sazby daně z příjmu právnických osob pro finanční instituce (tzv. bankovní daň). Autor nejprve seznamuje s koncepcí iniciativ na zavedení sektorové daně a kriticky ji hodnotí. Analyzuje současný stav domácího bankovního sektoru a v té souvislosti rozebírá základní cíle zvláštní daně pro finanční instituce. Shrnuje také dopady možného zavedení sektorové daně na finanční instituce i tržní prostředí. Jedinou potenciální výhodou bankovní daně vidí v navýšení daňového inkasa státního rozpočtu. - Pozn.

Martin Hobza

Zdanění investičních fondů v roce 2015

Daně a finance, Sv. 23, (2015) č. Supplementum 1, s. 18-21

Příspěvek se věnuje změně koncepce zdanění oblasti investic do investičních fondů v ČR, ke které došlo s účinností od r. 2015. Deklarovaným účelem přijaté právní úpravy je především snaha zabránit z hlediska státu nežádoucí daňové optimalizaci s využitím fondových struktur, aniž by však zároveň došlo k výraznému daňovému znevýhodnění investic do investičních fondů. První část článku stručně shrnuje režim zdanění investičních fondů v r. 2014 a návrhy změn z dřívějšího období, druhá část rozebírá změnu koncepce. Ta přináší omezení okruhu investičních fondů, které mohou uplatnit sníženou sazbu daně z příjmů právnických osob ve výši 5%, i zavedení nového termínu "základní investiční fond" dle § 17b zákona o dani z příjmů. Autor podrobněji seznamuje se čtyřmi podmnožinami základních investičních fondů a jejich charakteristikami. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 21, (2016) č. 6

Vybrané ústavněprávní aspekty daní a jejich uchopení v judikatuře a praxi - expertní příspěvek (s. 2-6); Bezúplatné příjmy v zákoně o daních z příjmů (s. 15-23); Daňové řešení porušení podmínek životního pojištění (s. 24-27); K plánované novele daňových zákonů - změna v oblasti daňového zvýhodnění druhého a dalšího vyživovaného dítěte a změny v oblasti daňového řádu (s. 28-31); Právo stavby (s. 36-38); Celní kontroly - zařazování zboží do kombinované nomenklatury (2. část) (s. 39-45); Nad judikaturou k zahájení daňové kontroly (s. 49-56).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 17, (2016) č. 6

Příjmy plynoucí manželům ze SJM (s. 13-15); Daňová ztráta u poplatníka daně z příjmů fyzických osob (s. 16-19); Nespolehlivý plátců - dle zákona o DPH (s. 22-24); Svobodné sklady a pásma - uplatňování DPH (s. 25-28); Ukončení (přerušeni) podnikání v daňové evidenci (s. 44-46); Jak podat odvolání proti rozhodnutí ve správě daní (s. 54-58).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 24, (2016) č. 10

Přehled změn od 1.5.2016 po novele zákona o daních z příjmů - novela č. 125/2016 Sb. (s. 2-4); Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH (1. část) (s. 5-9); Příplatek společníků mimo základní kapitál s. r. o. - právní, účetní a daňový pohled (s. 10-16); DPH v zemědělství v roce 2016 (s. 16-23); Sdělení GFŘ pro plátce daně z příjmů ze závislé činnosti k daňovému zvýhodnění 2016 - zvýšení daňového zvýhodnění na dítě (s. 27); Novela zákona o rozpočtových pravidlech od 10.5.2016 (s. 28-29); Vládní návrh novely insolvenčního zákona - sněmovní tisk 785 (s. 35); Nový zákon o zadávání veřejných zakázek od 1. října 2016 - zákon č. 134/2016 Sb. (s. 36).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 24, (2016) č. 11

DPH při dovozu a vývozu zboží a změny ve vazbě na návrh nového celního zákona - změny zákona o DPH týkající se uplatňování daně při dovozu a vývozu zboží (s. 2-8); Význam zaměstnaneckých benefitů [1.] - jejich zdanění, daňové řešení u zaměstnance/zaměstnavatele a z hlediska pojistných zákonů (s. 9-16); Povaha penále podle zákona o správě daní a poplatků a daňového řádu - vybraná judikatura NSS (s. 17-21); Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH (2. část) (s. 22-28); Zvýšení základního kapitálu s. r. o. - právní a daňový pohled (s. 33-40).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2016, č. 10

Elektronická evidence tržeb schválena - zákony č. 112/2016 Sb. a 113/2016 Sb. (s. 1-4); Nákup z EU - DPH - krátké zodpovězení dotazu (s. 5).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2016, č. 11**

Novela ZDPH od 1. května 2016 - zákon č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evidenci tržeb (s. 1-3); Novela ZDP nejen od 1. května 2016 - zákon č. 125/2016 Sb. (s. 7-9).

Hospodářské noviny**Sv. 60, (2016) č. 101 (25.5.2016)**

Velké firmy se hůře vyhnou placení daní: EU chystá nová pravidla pro koncerny - nová směrnice pro nadnárodní společnosti (s. 1); Zemanův muž nastupuje - nový guvernér ČNB a složení bankovní rady od 1.7.2016 (s. 2); Česká stopa v Panama Papers: "daně a závist - proto mám firmu na Seychelách" - firma Trianon (s. 5); Řecko dostane další miliardy, MMF mu chce snížit dluh - třetí záchranný balík (s. 6); Hazard úředníků s dluhopisy začala šetřit Bradáčová - trestní oznámení MF na zajišťovací transakce z let 2004, 2005 a 2009 (s. 7).

Účetnictví**Sv. 2016, č. 5**

Bezúplatné příjmy a jejich vliv na základ daně z příjmů (s. 2-8); Je kontrolní hlášení skutečně kontrolní? (s. 9-12); Horká aktualita z oblasti daně z příjmů právnických osob (náklady na výzkum a vývoj) (s. 23-30); Příjem z titulu dědění a odkazu (s. 45-49); Registrace za identifikovanou osobu (s. 53-56).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Deutsche Bundesbank

**Die Phillips-Kurve als Instrument der Preisanalyse und Inflationsprognose in Deutschland = The Phillips curve as an instrument for analysing prices and forecasting inflation in Germany
Phillipsova křivka jako nástroj cenové analýzy a prognózy inflace v Německu**

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 68, (2016) Nr. 4, S. 31-46

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 68, (2016) No. 4, p. 31-45

Tématem článku je zhodnocení schopnosti neokeynesiánské Phillipsovy křivky vysvětlit a předpovědět vývoj inflace v Německu v období mezi roky 2008 a 2015. Modely na základě Phillipsovy křivky v její neokeynesiánské verzi kladou do souvislosti vývoj cen s ukazateli hospodářského růstu, inflačními očekáváními a vnějšími ekonomickými determinanty typu ceny ropy či dovozních cen. Autoři konstatují, že aplikace na německý kontext vyznívá pro analytickou schopnost Phillipsovy křivky příznivě zejména pro časový úsek od roku 2012, přičemž v tomto období stoupá význam vnějších ekonomických determinantů na úkor ostatních. Prognostická bilance Phillipsovy křivky naopak není zcela přesvědčivá. Bez znalosti skutečných vysvětlujících proměnných lze sice pomocí křivky po roce 2008 zhruba určit trend budoucího vývoje inflace bez zohlednění cen energií a potravin. Nicméně vývoj celkové inflace již na základě křivky není možné spolehlivě předpovědět, což podle mínění autorů závisí především na dominantním vlivu cen ropy na míru inflace ve sledovaných letech. Součástí příspěvku je metodická příloha k odhadu Phillipsovy křivky a podkapitola analyzující rizika sekundárních účinků nízké inflace pro německou ekonomiku. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé i anglické jazykové verzi časopisu.

Viktor Slavtchev and Simon Wiederhold

Does the technological content of government demand matter for private R&D? : evidence from US states**Má nákup technologií v rámci vládních zakázek vliv na soukromý výzkum a vývoj? : důkazy z jednotlivých států USA**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 45-84

Autoři v článku zkoumají vliv vládní poptávky na inovace, konkrétně zda může vládní poptávka sloužit jako nástroj pro podporu inovací. Ukazují, že vládní zakázky mohou podnítit výzkum a vývoj, záleží ale na typu kupovaných produktů a služeb. Růst trhu s produkty vysoké technologické úrovně (high-tech products) v důsledku vládních nákupů vede ke zvýšení návratnosti inovací, podpoře inovací na straně firem a zvýšení úrovně výzkumu a vývoje v celé ekonomice. Model je dále potvrzen na

údajích o zakázkách jednotlivých států USA v období 1999-2009. Výsledky poukazují na to, že pokud jsou dostupné technologie nízké i vysoké úrovně, nákup produktu s vysokou úrovní technologie může přinést dodatečnou výhodu v podobě podpory soukromého výzkumu a vývoje. - Pozn.

By Maya Eden

Excessive financing costs in a representative agent framework

Nadměrné finanční náklady v modelu s reprezentativním ekonomickým subjektem

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 215-237

Autorka se zabývá z teoretického hlediska problematikou finančního zprostředkování v modelu s reprezentativním ekonomickým subjektem. Firmy si půjčují prostředky na nákup kapitálu, jehož nabídka je neelastická. Finanční zprostředkování je nákladné a vede ke zvyšování ceny kapitálu. Firmy si tedy musí půjčovat více, což ale vede k růstu nákladů finančního zprostředkování. Optimálním řešením by bylo zdanění finančních služeb. - Pozn.

By Roman Rancière and Aaron Tornell

Financial liberalization, debt mismatch, allocative efficiency, and growth

Finanční liberalizace, dluhový nesoulad, alokační efektivnost a růst

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 1-44

Autoři se v článku zabývají finanční liberalizací v ekonomikách, ve kterých finanční frikce brzdí hospodářský růst sektorů závislých na externích zdrojích financování. Finanční liberalizace podporuje hospodářský růst zvýšením alokační efektivnosti, zároveň však vede ke vzniku systémového rizika. K tomu dochází z důvodu tzv. dluhového nesouladu (debt denomination mismatch), kdy je dluh denominován v jiných cenách než příjmy subjektů, které si půjčují (konkrétně může jít o měnový nesoulad, kdy si investoři půjčují v jiné měně, než ve které dluh splácí, či situaci, kdy je schopnost splácet dluh vázána např. na ceny nemovitostí a kdy splátky nejsou indexovány na tyto ceny). Dále autoři ukazují, za jakých podmínek je liberalizace prospěšná (včetně role regulace) a kdy může vést ke krizi. - Pozn.

Norbert Häring

Geld ohne Hüter : das Zusammenspiel aktueller Reformen könnte einen Währungswettbewerb im Sinne des liberalen Ökonomen Friedrich August von Hayek herbeiführen

Peníze bez hlídačů : souhra aktuálních reforem by mohla přinést soutěž měn v intencích liberálního ekonoma Friedricha Augusta von Hayeka

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 106 (6.6.2016), S. 14

Nárůst obliby bezhotovostních plateb, omezování peněžní hotovosti, tlak na konec privilegií pro státní dluhopisy i pocíťovaná expanze kryptoměny bitcoin vyvolává mezi ekonomy diskusi o budoucí roli peněz v ekonomice. Znovu se tak na pořad dne dostává Hayekův koncept volné soutěže měn a neregulované konkurence bank (tzv. free banking). Článek shrnuje argumenty současných příznivců a odpůrců Hayekova návrhu.

Guy Standing ; [rozhovor vedl] Janis Aliapoulos

Každý člověk by měl mít nárok na peníze i bez práce, tvrdí britský ekonom

Hospodářské noviny, Sv. 60, (2016) č. 97 (19.5.2016), s. 15

Britský profesor ekonomie G. Standing v rozhovoru předkládá myšlenku distribuce bohatství prostřednictvím zavedení tzv. základního příjmu jednotlivce. Vyjadřuje se ke konceptu základního příjmu, ke kritickým výtkám, které jsou v souvislosti se základním příjmem zmiňovány, k jeho možné výši i k pilotnímu testování. -- Téma nepodmíněného základního příjmu a jeho plánovaného uplatnění v některých zemích světa rozebírá příspěvek Peníze zadarmo. Pro všechny. v čas. Newsweek č. 10/2016, s. 27-32.

Miroslav Jurásek, Václav Leinweber, Radim Valenčík

Politicko-ekonomická reflexe současného stavu globální společnosti

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 2, s. 218-236

Autoři se věnují pojmu "politicko-ekonomická reflexe stavu globální společnosti", připomínají relevantní příspěvky zabývající se tímto tématem a publikované v časopise Politická ekonomie od r. 2005. Analýza publikovaných článků ukazuje, že politicko-ekonomické reflexi společenské reality je věnována poměrně značná pozornost (rozebírají pojednání V. Klusoně, L. Mlčocha, P. Štíky a M. Sojky).

Dále připomínají politicko-ekonomickou rovinu díla P. Richty a jeho práce Civilizace na rozcestí (1966), podrobují ji kritické analýze jak z hlediska přínosnosti, tak i z hlediska toho, v čem selhala. Následně pak Richterovu práci porovnávají s koncepcemi F. Fukuyamy a S. P. Huntingtona, které patří mezi nejznámější odborné reflexe globálního dění a umožňují identifikovat to, co autoři považují za hlavní zdroj současných problémů. Poté formulují představu společnosti, jejíž ekonomika je založena na produktivních službách bezprostředně přispívajících k nabývání, uchování a uplatnění lidského kapitálu. Upozorňují také na bariéry, které brání naplnění přirozených trendů, a identifikují příčiny vzniku těchto bariér i možnosti jejich překonání. - Pozn.

Pavel Sirůček

Polozapomenuté postavy ekonomického myšlení : N. D. Kondratěv

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 81-88

Článek se věnuje osobnosti a dílu ruského/sovětského nemarxistického ekonoma Nikolaje Dmitrijeviče Kondratěva, který jako zemědělský ekonom, statistik a teoretik plánování pomocí statistické analýzy formuloval a rozvíjel hypotézu dlouhých vln v ekonomickém vývoji. Autor shrnuje jeho životní příběh, profesní kariéru, působení na Institutu pro výzkum konjunktury i odsouzení ve stalinských procesech ve 30. letech 20. století. Podrobněji se pak věnuje jeho zkoumání ekonomické dynamiky, koncepci dlouhých vln a dlouhodobé fluktuaci hospodářského cyklu. Text je doplněn výběrem z Kondratěvových prací. - Pozn.

Mutsumi Matsumoto

Public-input provision under formula apportionment

Poskytování veřejných služeb za předpokladu rozdělování příjmů podle vzorce

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 1, p. 74-95

Příjmy podniků působících zároveň v několika spolkových zemích (popř. federálních státech) mohou být za účelem zdanění přisuzovány daným regionům podle určitého klíče (vzorce). Do vzorce může vstupovat např. podíl majetku, prodejů či mezd firmy v daném regionu. Regionální vlády mají zároveň tendenci firmy podporovat poskytováním služeb z veřejných zdrojů (např. vybudováním infrastruktury, existencí výzkumu a vývoje nebo odbornou přípravou pracovní síly). Autor analyzuje, jak rozdělování příjmů regionům podle vzorce ovlivňuje poskytování služeb ze strany regionů. Je zjištěno nedostatečné zdanění plynoucí z daňové konkurence mezi regiony, existují ale rozdíly v poskytování podpory z veřejných zdrojů podle toho, kolik faktorů a jakých je zahrnuto ve vzorci. - Pozn.

Diego d'Andria

Taxation and incentives to innovate : a principal-agent approach

Zdanění a podněty k inovacím : přístup nájemce-zmocněnec

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 1, p. 96-123

Autor zkoumá v modelu nájemce-zmocněnec, jak různá schémata zdanění inovací ve znalostní ekonomice pobízejí vlastníky firem a zaměstnance k provádění inovativních činností. Nájemcem je vlastník firmy, který zmocněnci (zaměstnanec) vyplácí kompenzaci závisící na proměnných, které nájemce nemůže předem pozorovat. Zaměstnanec má možnost se věnovat dvěma různými typům činností - známému úkolu (využívání již získaných znalostí), nebo vytváření nové znalosti (např. ve formě nového produktu a procesu či zlepšení stávajících produktů a procesů). V případě úspěchu inovace se nájemce a zmocněnec dělí o odměnu, která odpovídá hodnotě inovace. Novinkou modelu je zahrnutí různých typů daní, které mají přímý dopad na nájemce nebo zmocněnce. Výsledky poukazují na vzájemně se doplňující roli různých schémat zdanění. - Pozn.

Veronika Mitková

The CGE models parameters estimations techniques

Techniky odhadů parametrů CGE modelů

Ekonomické rozhledy, Vol. 45, (2016) No. 1, p. 9-18

Autorka seznamuje se čtyřmi různými technikami odhadu parametrů v modelu pro výpočet všeobecné rovnováhy (CGE, Computable general equilibrium): kalibrací, ekonometrickým přístupem, metodou maximální entropie a bayesovskou metodou cross-entropy. Uvedené přístupy stručně popisuje a rozebírá výhody a nevýhody jejich užití. - Pozn.

Ondřej Pohlodka

Vliv redistribučních procesů na ekonomický růst : případová studie států EU

Scientia et Societas, Sv. 12, (2016) č. 1, s. 32-43

Ekonometrická analýza vlivu příjmové redistribuce a nerovnosti na hospodářský růst 28 členských států Evropské unie v letech 1990 až 2012. Autor vychází z Giniho koeficientu a mimo zjišťování korelací veřejně přístupných panelových dat o sledovaných státech je v práci užito také odhadové metody GMM (metody zobecněných momentů). Z vytvořeného modelu vyplývá, že snižování samotné příjmové nerovnosti v rámci EU sice pravděpodobně vede k nižšímu hospodářského růstu, samotná fiskální redistribuce však ekonomický růst ovlivňuje spíše pozitivně. Autor sám nicméně varuje před jednoznačnými autoritativními závěry, neboť jeho model redistribuce zahrnuje pouze skladbu přímých daní a výši sociálních transferů, nikoliv vládní investice do veřejného sektoru. Právě vliv těchto investic na hospodářský růst dané ekonomiky může hrát v budoucnosti stále důležitější roli.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Mervyn King ; [rozhovor vedli] Jan Mallien, Daniel Schäfer

"Es gibt eine Grenze der Geldpolitik"

"Měnová politika má své meze"

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 99 (25.5.2016), S. 26-27

Rozhovor s bývalým guvernérem britské centrální banky (Bank of England) M. A. Kingem o politice nízkých úrokových sazeb centrálních bank a o poučeniích z finanční krize. Podle Kinga nemůže snižování úrokových sazeb zcela dostát svému účelu, protože i ochota účastníků kapitálových trhů přesouvat budoucí výdaje blíže do přítomnosti má své hranice. V tomto ohledu záleží více na strategii a reformách vlád jednotlivých států. Kde ale centrální banky mohou více využít svůj potenciál, je oblast bankovního dozoru. Zde se King přimlouvá za navýšení požadavků na výši vlastního kapitálu v poměru k celkové bilanci banky (leverage ratio) na více než 5 procent. Centrální banky by měly vybudovat systém půjček komerčním bankám pro případ krize, které by byly kryty zárukami komerčních bank u centrální banky alespoň do výše veškerých krátkodobých vkladů. K přechodu na tento systém by pomohla současná vysoká hladina likvidity finančních institucí, kterou by bylo možné transformovat do těchto záruk.

Ignazio Visco ; [rozhovor vedli] Sven Afhüppe, Regina Krieger

"Es kann nicht ewig Negativzinsen geben"

"Záporné úroky nemůžou trvat věčně"

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 94 (18.5.2016), S. 28-29

Rozhovor s guvernérem italské centrální banky Ignaziem Viscem o monetární politice Evropské centrální banky, perspektivách italské ekonomiky a tamním bankovním sektorem. Visco považuje program kvantitativního uvolňování za potřebný, protože zabraňuje setrvalému poklesu inflačních očekávání. Záporné úrokové sazby naopak považuje za nestandardní situaci, jejíž trvání je ale závislé na robustnosti hospodářského růstu v eurozóně. Také by se neměla opakovat situace z roku 2011, kdy růst nominálních úrokových sazeb nevyvolal inflaci kvůli spekulacím na pád eura. Pro italské veřejné rozpočty by navíc bylo nebezpečné, kdyby výše nominálních úroků výrazně převyšovala ukazatele hospodářského výkonu země. V současné době nicméně nehrozí italské ekonomice žádné významné turbulence, které by měly vnitřní příčinu. Nicméně očištění bilancí italských bank od toxických úvěrů bude nejspíše trvat ještě šest až sedm let, třebaže se díky bankovním rezervám podařilo v uplynulém období pokrýt 60 procent těchto úvěrů v celkové výši 210 miliard eur.

Holger Alich

"Wir machen das jetzt einfach mal" : im Schweizer Städtchen Zug können Bürger bald mit Bitcoins zahlen - ein gewagtes Experiment

"Prostě to teď uděláme" : ve švýcarském městečku Zug budou moci občané brzy platit bitcoiny - odvážný experiment

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 98 (24.5.2016), S. 32

Od 1.7.2016 bude městský úřad ve švýcarském Zugu jako první instituce veřejné správy na světě přijímat platby ve virtuální měně bitcoin. Tato kryptoměna bude moci být zatím užívána jen u agendy

přihlašování nových občanů a každá jednotlivá platba v bitcoinu by měla být zastropována na úrovni 200 franků. Pokud se ale nový platební systém ukáže po šesti měsících jako bezpečný a životaschopný, hodlá jej město dále provozovat a rozšířit i na platby za další správní úkony.

Frank M. Drost

Angst vor der Immobilienblase : die Bundesregierung prüft strengere Vorschriften, damit Verbraucher sich nicht zu stark verschulden

Strach z hypoteční bubliny : spolková vláda zvažuje přísnější předpisy, aby se spotřebitelé silně nezadlužovali

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 95 (19.5.2016), S. 26-27

Německé Spolkové ministerstvo financí připravuje návrh zákona, který by měl umožnit orgánům bankovního dozoru stanovit horní hranici objemu závazků příjemce úvěrů vzhledem k jeho příjmům. Záměr je koncipován zejména jako prevence vzniku investičních bublin na trhu s hypotékami, k jehož růstu v současnosti přispívá nízká úroková hladina. -- K tématu viz také rozhovor v čísle na týchž stranách.

Ruth Berschens

Aufstand gegen den Sparerfonds : Frankreichs Großbanken lehnen die EU-Einlagensicherung ab - und schlagen sich auf die Seite der deutschen Sparkassen

Povstání proti vkladatelskému fondu : francouzské velké banky odmítají společné evropské pojištění vkladů - a staví se na stranu německých spořitelů

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 106 (6.6.2016), S. 28-29

Francouzský bankovní svaz (Fédération Bancaire Française) odmítá záměr Evropské komise zřídit do roku 2024 v rámci bankovní unie společný fond na pojištění bankovních vkladů (European Deposit Insurance Scheme - EDIS). Místo toho svaz navrhuje integraci současných národních fondů ochrany vkladů s tím, že by si tyto fondy v případě nouze poskytovaly pouze vzájemné půjčky. Podle unijních diplomatů vězí za tímto postojem strach francouzských bank z nadále vysokého podílu nedobytných úvěrů v italském bankovním sektoru, jež by musel společný evropský fond patrně sanovat. -- K současné úrovni ochrany vkladů v Německu viz také článek na týchž stranách. -- O stavu italského bankovníctví viz také rozhovor s italským ministrem financí Pierem Carlem Padoanem na s. 10.

Shekhar Aiyar, Charles W. Calomiris, Tomasz Wieladek

Bank capital regulation : theory, empirics, and policy

Kapitálová regulace bank : teorie, empirie a politika

IMF Economic Review, Vol. 63, (2015) No. 4, p. 955-983

Odborný článek se věnuje otázkám obezřetnostní kapitálové regulace, která je zásadní součástí regulatorní politiky vůči komerčním bankám. Autoři docházejí k závěru, že by efektivita požadavků na kmenový kapitál byla zvýšena, pokud by byly kombinovány s požadavky na podmíněný (kontingenční) kapitál, hotovostní rezervy a s dalšími opatřeními. Ačkoliv požadavky na minimální podíl vlastního kapitálu na celkových aktivech podporují stabilitu bank, měly by být (v pravidlech Basel III definované) ukazatele likvidity, kapitálové ukazatele a vnitřní modely rizik nahrazeny systémem kredibilních, motivačních pravidel, která kombinují platné koncepty s objektivními informacemi o tržních podmínkách za účelem jednoduššího a důvěryhodného regulatorního procesu. - Pozn.

Petr Liška

Bankovní regulace z pohledu jejího adresáta

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 4, s. 44-46

Autor se z pozice bankovního sektoru kriticky vyjadřuje vůči jeho nadměrné regulaci. Poukazuje na velké množství právních předpisů přijímaných především na úrovni EU, stereotypní ochranu spotřebitelů, rozšiřování informačních povinností bank (aniž by bylo zřejmé, zda spotřebitelé informace čtou, vyhodnocují a rozumí jim) či na zvýšené náklady bank a zpomalení poskytování jejich služeb v souvislosti s bankovní regulací. Konkurenční výhodu vůči regulovanému bankovnímu sektoru pak získává neregulovaný systém úvěrů P2P (půjčky přímo mezi lidmi a korporacemi). Autor také zastává názor, že je třeba se vyhnout rozšiřování obsahu právní normy o nové regulatorní zátěže nad rámec obecné evropské úpravy.

Simon Rabinovitch

Big but brittle : finance in China

Velké, ale křehké : finance v Číně

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8988, centr. sect. (16 p.)

Podrobná zpráva o finančním systému v Číně upozorňuje na potenciální problémy, jejichž rozsah může být ohromný. Rozebírá situaci v bankovníctví, stínových bankách, na kapitálových trzích a ve státním dohledu. Analyzuje dopad čínského finančního systému na ten světový a zdůrazňuje nutnost rychlejších reforem. -- Viz i článek na s. 8.

Peter Köhler ... [et al.]

Die Macht der Analysten : aggressive Investoren

Moc analytiků : agresivní investoři

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 89 (10.5.2016), S. 1, 4-5

Pomocí zavádějících a přehnaně negativních analýz se někteří investoři hedgeových fondů snaží stále častěji ovlivnit akciové kurzy německých podniků. Toto využívání zpráv o vývoji akcií a hospodaření se ale nepříznivě odráží i na spolupráci podniků a bankovních analytiků. Spolkový úřad pro dozor nad finančními službami (BaFin) proto vyzývá všechny investory ke kritickému zkoumání motivů u zadavatelů kritických studií. Svaz na ochranu akcionářů toto doporučení ale nepovažuje za dostatečné a požaduje zavedení přímé zodpovědnosti finančních institucí za obsah výstupů jejich analytiků.

Joseph E. Stiglitz ; [přeložil] Jan Doolan

Die neue Ära der Monopole : Joseph E. Stiglitz beklagt die global rapide zunehmende Marktkonzentration

Nová éra monopolů : Joseph E. Stiglitz si stěžuje na globálně prudce rostoucí koncentraci trhu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 101 (30.5.2016), S. 48

Situaci na světových trzích Joseph Stiglitz charakterizuje jako pokračování vysokých zisků korporací, které ve svém odvětví dosahují téměř monopolního či oligopolního postavení. To podle něj potvrzuje také zpráva poradců amerického prezidenta Baracka Obamy, jež mimo jiné dokládá nárůst podílu deseti největších amerických bank na tamním trhu s depozity z 20 na 50 procent v období mezi lety 1980 a 2010. Nárůst této koncentrace tržních sil pak není výsledkem pouze technologického rozvoje a propojování různých typů služeb, ale také silového vlivu některých bank a korporací na národní regulátory.

Petr Kučera

Dluhová bublina u domácností? : zatím jen u některých...

Profi poradenství & finance, Sv. 4, (2016) č. 4, s. 32-33

Shrnutí základních závěrů analýzy společnosti CRIF Czech Credit Bureau, která provozuje Bankovní i Nebankovní registr klientských informací, o aktuální situaci zadlužení českých domácností a splácení jejich úvěrů v ČR. Autor uvádí, že ke konci r. 2015 mělo úvěr více než tři miliony lidí a objem celkového dluhu se zvýšil na 1,8 bilionu korun (z toho 1,4 bilionu korun připadalo na hypoteční úvěry). Je zdůrazněno, že roste riziková skupina klientů s nesplácenými úvěry a hrozí i předlužení. V té souvislosti je zmiňována povinnost prověřit úvěruschopnost klientů v aktuálně projednávaném zákoně o spotřebitelském úvěru. Ten zavádí možnost bezsouhlasové výměny informací pro poskytovatele úvěrů a zpřísní povinnosti prověřovat úvěruschopnost.

Gerd Höhler

Griechische Banken schreiben wieder schwarze Zahlen : Institute peilen nach Jahren heftiger Verluste die Rückkehr in die Gewinnzone an

Řecké banky opět v černých číslech : instituce míří po letech těžkých ztrát zpět do ziskové zóny

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 101 (30.5.2016), S. 32

Po pěti letech, kdy čtyři největší řecké banky nakumulovaly ztrátu ve výši 50,6 miliard eur, začíná přinejmenším těmto bankovním domům svítat na lepší časy. To naznačují data za první čtvrtletí roku 2016, podle nichž komerční banky Eurobank, National Bank of Greece, Pireus Bank a Alpha Bank docílily čistého zisku v řádu desítek milionů eur. Tato pozitivní bilance byla umožněna především odpisem významné části nedobytných úvěrů. Díky nové dohodě Řecka s jeho unijními věřiteli z května 2016 by mělo postupné uzdravování řeckého bankovního sektoru pokračovat.

Jan Mallien

Hilfe für Draghi : dank der Erholung des Ölpreises könnte die EZB ihr Inflationsziel bald erreichen
Pomoc pro Draghiho : díky ozdravení ceny ropy by mohla ECB brzy dosáhnout svého inflačního cíle

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 102 (31.5.2016), S. 1, 28

Zastavení propadu a postupné zvyšování ceny ropy by mohlo Evropskou centrální banku (ECB) přiblížit na začátku roku 2017 blíže k jejímu dvouprocentnímu inflačnímu cíli. V článku oslovení analytici odhadují, že při stávajícím vývoji ceny ropy směrem k 50 dolarům za barel by mohla inflace v eurozóně dosahovat až 1,7 procenta. Někteří proto již nyní žádají od ECB alespoň částečný odklon od uvolněné měnové politiky, byť by taková změna kurzu vyžadovala vzhledem ke stále vysoké volatilitě kurzů na světových trzích důkladnou přípravu. -- Ke stoupající ceně ropy a nákupu firemních dluhopisů ECB viz také články na s. 29; k tématu také komentář na s. 27.

Zbyněk Kalabis

Historie centrálního bankovníctví v Německu

Bankovníctví, Sv. 2016, č. 5, s. 48-49

Seznámení s historickým vývojem německého centrálního bankovníctví. K založení Reichsbank (Říšské banky) v r. 1876, k měnovému vývoji po první světové válce a ke stanovení nezávislosti Říšské banky na německé vládě. Dále k vývoji po uchopení moci nacisty v r. 1933, znovuzavedení přímé kontroly vlády nad centrální bankou a přejmenování na Deutsche Reichsbank v čele s W. Funkem. Shrnutí poválečného vývoje a stručně k institucím řídícím měnovou politiku ve východním a v západním Německu. Založení Deutsche Bundesbank v r. 1957 a její úkoly a postavení v současnosti.

Adriana Lojschová

Kapitálový trh na Slovensku

Biatec, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 14-17

Podle autorky v současnosti neexistuje na Slovensku svébytný akciový trh, protože 99 procent obchodů na slovenské burze (Burza cenných papierov Bratislava a. s., BCPB) tvoří obchodování se státními a korporátními dluhopisy. Tím se slovenský kapitálový trh zásadně liší nejen od trhů s burzovní tradicí, jako jsou Velká Británie nebo USA, ale také od Polska, kde je poměr obchodování s akciemi a dluhopisy přesně obrácený. Rovněž objem burzovních obchodů se na Slovensku v roce 2015 nacházel s necelými 10 miliardami eur jen asi na třetině objemů z let před vypuknutím finanční krize v roce 2008. Příčinou této nepříznivé situace je v první řadě vyšší nákladnost operací na kapitálovém trhu oproti úvěrovému financování pro slovenské firmy. Z toho vyplývá nedostatek kvalitních akcií na slovenském trhu, což zase odrazuje zahraniční investory. V závěru článku jsou proto nastíněny čtyři varianty, jak by bylo možné dostat slovenský kapitálový trh z tohoto začarovaného kruhu (státní podpora start-upům, vznik unie kapitálových trhů, vstup strategického investora do BCPB, ukončení činnosti BCPB). - Pozn.

Ruth Berschens

Mächtige Gegner : Frankreich und Italien wollen die Banken und deren Gläubiger schonen und kommen Chefabwicklerin Elke König in die Quere

Mocní protivníci : Francie a Itálie chtějí ušetřit banky a jejich věřitele a dostávají se tak do křížku s vrchní likvidátorkou Elke Königovou

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 103 (1.6.2016), S. 32

Prezidentka likvidačního úřadu bankovní unie (Single Resolution Board) Elke Königová hodlá od dozorovaných bank vyžadovat alespoň osmiprocentní podíl vlastního kapitálu na jejich celkové bilanci (leverage ratio) pro případ insolvence. Kromě toho Königová chce od bank seznam věřitelů ručících za tento kapitál. Francouzský ministr financí a jeho italský protějšek tyto požadavky odmítají a alespoň pro velké banky prosazují doporučení Rady pro finanční stabilitu (FSB), která pro insolvenční řízení považuje za dostatečný podíl 6,75 procenta vlastního kapitálu na bilanci bankovního domu. -- K tématu viz také komentář v čísle na s. 29.

Michael Maisch

Mehr Bank als Internet : der Fall Lending Club zeigt, dass die Gesetze des Bankgeschäfts für alle gelten

Více banky než internetu : případ Lending Clubu ukazuje, že zákonitosti bankovních obchodů platí pro všechny

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 94 (18.5.2016), S. 27

Komentář k téměř devadesátiprocentnímu propadu burzovní hodnoty fintechu Lending Club. Tato společnost se sídlem v americkém San Franciscu působí na internetu jako zprostředkovatel komunikace mezi potenciálními poskytovateli a žadateli o půjčku (tzv. peer to peer lending neboli P2P). Podle autora nejsou za současnými potížemi firmy pouze manažerská pochybení bývalého předsedy představenstva, ale také zákonitosti úvěrového cyklu, který ovlivnilo také nedávné mírné zvýšení úrokových sazeb v USA. Fintechové společnosti typu Lending Clubu mohly dosud profitovat z prostředí nízkých úroků. Budoucnost však teprve ukáže, zda tito alternativní poskytovatelé finančních služeb skutečně přicházejí s kvalitnějšími obchodními plány než jejich konkurenti z řad klasických bankovních domů. -- K potížím firmy Lending Club viz také článek na s. 34.

By John Authers and Mary Childs

Overpriced, underperforming

Ceny nadsazené, výkony nedostačující

Financial Times, Vol. 2016, No. 39172 (25.5.2016), p. 5

Článek přináší rozbor situace na trhu amerických hedgeových fondů, které slibovaly hvězdné výnosy výměnou za tučné poplatky a v uplynulé dekádě dosáhly značného rozmachu díky zapojení penzijních fondů. Nyní však institucionální investoři znovu porovnávají náklady a výnosy a někteří své investice stahují.

By Harriet Agnew

Pitch battle

Boj o podíl na trhu

Financial Times, Vol. 2016, No. 39159 (10.5.2016), p. 7

Auditorské firmy byly kritizovány za to, že neupozornily na blížící se finanční krizi. V červnu vstoupí v rámci Evropské unie v platnost nový režim, jehož cílem je zvýšit konkurenci a výběr na auditorském trhu. Audit firem bude muset projít každých deset let výběrovým řízením a poskytovatel služeb se bude muset nejméně jednou za 20 let vyměnit. Ve snaze získat konkurenční výhodu investují firmy Velké čtyřky nemalé částky do nových technologií.

Martin Kofroň, Linda Kolaříková

Právo na platební účet všem?

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 4, s. 47-49

Autoři se věnují nové úpravě práva na platební účet v rámci schvalované novely zákona o platebním styku, jež transponuje směrnici EP a Rady 2014/92/EU a reaguje na nařízení EP a Rady 2015/751/EU. Poukazují přitom na řadu úskalí, která s sebou tato legislativní iniciativa může přinést. Za největší úskalí považují složité hledání rovnováhy mezi právem spotřebitele na základní bankovní účet a povinnostmi poskytovatelů z hlediska opatření na zamezení praní špinavých peněz a financování terorismu.

Tuulia Asplund

Reform of bank capital regulation enters final phase [elektronický zdroj]

Reforma regulace bankovního kapitálu vstupuje do své závěrečné fáze

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 90 (2016), No. 2, p. 91-96

Regulace Basilej III (Basel III), upravující kapitálové požadavky bank, je aktuálně ve fázi implementace. V roce 2016 by mělo být Basilejským výborem provedeno hodnocení dopadu reformy. Kromě toho také bude v letošním roce dokončena revize a specifikace regulace. Například je plánováno zavedení dalšího kapitálového požadavku pro globálně systémově významné banky, harmonizace postupů pro výpočet rizikových vah a zpracování požadavku "TLAC" (total loss absorbing capacity, tj. celková schopnost banky absorbovat ztrátu) amerického Výboru pro finanční stabilitu do evropských pravidel. - Pozn. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/06/BOF_bulletin_2_2016.pdf

Ján Záborský, Martina Kláseková

Rýchlejší, jednodušší, lacnější: finančníci sa inspirovať bitcoinom : blockchain v bankách

Trend, Sv. 26, (2016) č. 19, s. 24-27

Článek seznamuje s výhodami blockchain technologie, na které je postavené fungování digitální měny bitcoin, a upozorňuje na vysoký potenciál uplatnění této technologie v bankovníctví. Blockchain umožňuje levnější a rychlejší zúčtování i na mezinárodním poli, než současné systémy, a to na decentralizované bázi. K autorizaci nevyžaduje důvěryhodnou protistranu, protože důvěra - ve formě šifrování - je přímou součástí samotného blockchainu. Autoři informují o testování technologie ve finančním sektoru v USA a o velké přitažlivosti blockchainu pro stovku start-upů.

SELL signals : the appeal of euro

Signály zemí SELL : přitažlivost eura

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8989, p. 60

Ani eurokrize neodradila některé země od přijetí jednotné měny. Od r. 2009, kdy se HDP eurozóny zmenšil o 5 %, vstoupily do měnové unie 4 země - Slovensko, Estonsko, Lotyšsko a Litva, zde označované zkratkou SELL. Mnozí si mysleli, že vstup do unie podpoří zahraniční obchod zemí SELL, např. slovenská centrální banka předpovídala nárůst o 50 %, což bylo značně nadsazené. Naštěstí byly nadsazené i některé očekávané nevýhody spojené se vstupem. Všechny země SELL čelí stejnému problému, klesající mezinárodní konkurenceschopnosti.

Jan Hanousek, Evžen Kočenda, Jan Novotný

Shluková analýza skoků na kapitálových trzích

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 2, s. 127-144

Analýza chování různých indikátorů cenových skoků aplikovaných na vysokofrekvenční data z rozvinutých i rozvíjejících se kapitálových trhů (za období leden 2007 - prosinec 2013). Autoři identifikují shluky indikátorů z hlediska jejich výkonnosti a analyzují jejich chování napříč trhy a v průběhu času. Používají 14 různých specifikací indikátorů skoků rozdělených do čtyř skupin na základě teoretických principů, shrnují jejich vlastnosti a formálně definují shluky včetně vhodných algoritmů. Ukazují vysoký stupeň stability výkonnosti indikátorů a na rozdíl od obecného názoru prokazují, že finanční krize v letech 2007-2008 neovlivnila celkovou skokovost na vyspělých a ani na rozvíjejících se kapitálových trzích. - Pozn.

Steven Ongena, José-Luis Peydró, Neeltje van Horen

Shocks abroad, pain at home? : bank-firm-level evidence on the international transmission of financial shocks

Otřesy v cizině, problémy doma? : důkazy mezinárodního přenosu finančních šoků na úrovni bank a firem

IMF Economic Review, Vol. 63, (2015) No. 4, p. 698-750

Autoři se věnují otázce, zda závislost na mezinárodním financování a přítomnost zahraničních bank zvyšuje intenzitu mezinárodního přenosu finančních šoků a do jaké míry to má negativní dopad na reálnou ekonomiku. Využívají přitom spojená bankovní a firemní data ze střední a východní Evropy (včetně ČR) a Turecka v souvislosti s pádem Lehman Brothers. Autoři docházejí k závěru, že domácí banky využívající mezinárodní kapitálové trhy a ještě více banky vlastněné ze zahraničí omezují nabídku úvěrů reálné ekonomice v průběhu krize spíše než domácí banky financované z domácích zdrojů. Rozebrány jsou také odlišné dopady krize na různé firmy (mj. dle velikosti) v různých zemích (mj. dle finanční rozvinutosti). - Pozn. -- V daném čísle časopisu viz tematicky podobné články na s. 751-829, 919-954.

Jan Vejmělek

Some stylised facts about the exchange rate behaviour of Central European currencies

Stylizovaná fakta o chování směnných kurzů středoevropských měn

Acta Oeconomica Pragensia, Vol. 24, (2016) No. 2, p. 3-17

Statistický pohled na vývoj časových řad směnných kurzů čtyř středoevropských měn za období 1999-2014. Autor prostřednictvím modelů založených na systému behaviorálních financí zjišťuje stylizovaná fakta o chování časových řad měnových kurzů u české koruny, polského zlotého, maďarského forintu a slovenské koruny. Vychází z teoretického předpokladu, že agenti mají kognitivní omezení a jejich

rozhodování vychází ze zjednodušených pravidel ("rule of thumb" - heuristické utváření očekávání). Autor se zaměřuje na distribuční charakteristiky výnosů směnných kurzů a modelování odchylek volatility i chování nominálních a reálných směnných kurzů v různých měnových režimech středoevropských zemí. - Pozn.

Stability of Finnish financial system cannot be taken for granted [elektronický zdroj]

Stabilita finského finančního systému nesmí být považována za samozřejmost

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 90 (2016), No. 2, p. 6-20

Finský finanční systém zůstává i přes slabší hospodářskou situaci v zemi stabilní. Stabilitu finančního systému nicméně nelze považovat za samozřejmost. Pro finský finanční systém je charakteristická vysoká koncentrace bank a pojišťoven (která ještě vzroste v souvislosti s restrukturalizací banky Nordea) a propojení s dalšími severními zeměmi. Případná krize by mohla mít pro zemi vážné důsledky. Od letošního roku proto došlo u vybraných institucí ke zpřísnění kapitálových požadavků. V pravidelné zprávě Finské národní banky o finanční stabilitě je dále ukázán vývoj některých indikátorů, jsou hodnoceny dopady nízkých úrokových sazeb i zadlužení domácností a krátce je také diskutováno plánované dokončení unie kapitálových trhů. - Pozn. -- Tématu finanční stability je věnována i většina ostatních článků v časopise. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/06/BOF_bulletin_2_2016.pdf

By Viktoria Hnatkovska, Amartya Lahiri, and Carlos A. Vegh

The exchange rate response to monetary policy innovations

Reakce měnového kurzu na inovace měnové politiky

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 137-181

Autoři analyzují reakci měnového kurzu na restriktivní měnovou politiku (zvýšení úrokových sazeb) v rozvojových a rozvinutých zemích. Zjišťují, že v rozvinutých zemích mají domácí měny tendenci posilovat (apreciovat), zatímco v rozvojových zemích oslabovat (depreciovat). Dále autoři vyvíjejí model malé otevřené ekonomiky, na kterém ukazují tři kanály, které vedou ke změně kurzu. Jsou jimi kanál poptávky po likviditě (přímý kanál), fiskální kanál a kanál výstupu (nepřímé kanály). Kanál poptávky po likviditě vede v případě zvýšení úrokových sazeb ke zvýšení poptávky po likvidních depozitech denominovaných v domácí měně a k posílení domácí měny. Fiskální kanál a kanál výstupu vedou k oslabení: zvýšení úrokových sazeb oslabí v domácí zemi hospodářskou aktivitu a zvýší fiskální břemeno. Oba tyto kanály předpokládají zvýšení míry inflace, což oslabí domácí měnu. Klíčové je působení vlivu poptávky po likviditě. V rozvojových zemích je tento kanál slabší než v rozvinutých zemích (jeho účinek je převyšován nepřímými kanály), což vede k různým dopadům na měnový kurz u obou skupin zemí. - Pozn.

Katarína Podmajerská

The impact of the global financial crisis on the selected stock markets

Vliv globální finanční krize na vybrané trhy cenných papírů

Ekonomické rozhledy, Vol. 45, (2016) No. 1, p. 19-30

Příspěvek zjišťuje vliv globální finanční krize na vybrané trhy cenných papírů prostřednictvím zkoumání vývoje indexů světových burz cenných papírů. Autorka nejprve charakterizuje situaci amerického, japonského a evropského trhu s cennými papíry v období globální finanční krize. Dále zkoumá dynamiku vývoje tří vybraných akciových indexů v období leden 2000 - září 2015 (DJIA index reprezentující trh USA, FTSE 100 reprezentující evropské akcie na Londýnské burze a Nikkei 225 Japan Exchange Group). Ke stanovení rozsahu finanční krize a jejího dopadu na akciové trhy používá porovnání těchto tří indexů. Ukazuje se, že hodnoty všech tří akciových indexů byly ovlivněny finanční krizí.

Tripple whammy : European banks

Trojí rána : evropské banky

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8989, p. 57-58

První čtvrtletí roku 2016 bylo pro evropské banky mizerné: ceny jejich akcií klesly o 20 %. Negativně je ovlivňují velmi nízké úrokové sazby, problémy trhu v prvních šesti týdnech roku zasadily ránu příjmům investičního i retailového bankovníctví a špatně načasovaná restrukturalizace má také svůj dopad.

Cornelius Welp, Yvonne Esterházy

Verzweifelte Suche nach Schuldigen : Deutsche Bank

Zoufalé hledání viníků : Deutsche Bank

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 20, S. 42-44

Nejméně 12 miliard eur stálo dosud Deutsche Bank urovnání právních sporů, které zavinilo chybné chování jejího vedení (např. aféry jako manipulace s úrokovou sazbou LIBOR, manipulace se sazbou Isdafx, manipulace trhu stříbra, odškodnění mediálního magnáta Leo Kircha). Z valné hromady se ozývá kritika řešení skandálů. Stále více akcionářů chce za tyto drahé aféry postihnout odpovědné osoby z vrcholového managementu.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2016, č. 5

Novinky v regulaci aneb co nás čeká a nemine - spotřebitelské úvěry, důchodové pojištění, zneužívání trhu a transparence a finanční konglomeráty (s. 18); Retailová banka vs. fintech v roce 2025 (s. 22-24); MoneySend v Česku aneb přenos peněz během okamžiku - seznámení se službou společnosti MasterCard (s. 25); Bankovníctví - zkrácení lhůty pro výplatu náhrad - pojištění vkladů a Garanční systém finančního trhu (s. 26-27); EET přispěje k rozvoji bezkontaktních plateb, věří účastníci finančního trhu (s. 29); Finanční regulace 2015: stabilita s výsledky (příloha TOP FINANCE s. 4-5).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 109 (6.6.2016)

Hypotéky a půjčky nově - posilování ochrany spotřebitele, změna pravidel pro spotřebitelské úvěry a hypotéky (s. 2) a komentář na s. 8; Posunout EET? Politici jsou pro, úředníci říkají ne (s. 3); Bez práce peníze? Zatím ne - komentář J. Hrstkové k odmítnutí nepodmíněného základního příjmu ve švýcarském referendu (s. 8); Britský expert: daňovým únikům lze předcházet jen častějšími kontrolami a přísnějšími tresty - pohled odborníka na daňové právo G. Morrise (s. 13).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 95 (17.5.2016)

Rusnokův úspěch: do rady ČNB směřují dva jeho lidé - novými členy bankovní rady ČNB se mají stát Vojtěch Benda a Tomáš Nidetzký (s. 3); Blokace hazardu za miliardy - pohled internetových provozovatelů hazardních her na omezení ilegálního sázení na internetu a regulace hazardních webů ve vybraných zemích (s. 12); Banky umožňují zafixovat roční úrok na 10 let pod dvě procenta - hypoteční trh v ČR, zlevňování hypoték (s. 19).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Jason Furman ; [rozhovor vedl] Moritz Koch

"Deutschland ist kein Modell für die Welt" : Obamas Chefökonom ist besorgt über die deutsche Investitionsschwäche, Griechenland und den drohenden Brexit

"Německo není modelem pro zbytek světa" : Obamovu hlavnímu ekonomu dělají starosti slabé německé investice, Řecko a hrozící brexit

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 91 (12.5.2016), S. 12-13

Předseda rady ekonomických poradců prezidenta USA Jason Furman kritizuje německou hospodářskou politiku za příliš vysokou výkonovou bilanci tamní ekonomiky. Ta je podle něj dána především relativně nízkou hladinou investic a mezd vzhledem k hospodářskému výkonu Německa, jehož základní komponentou je vysoký přebytek zahraničního obchodu. Německo by spolu se státy a institucemi Evropské unie mělo rovněž přikročit k výraznější restrukturalizaci řeckého dluhu, rekapitalizaci svého bankovního sektoru a posílení obchodních vztahů s USA v podobě Transatlantického obchodního a investičního partnerství (TTIP). Nicméně nejhorší rizika plynoucí z finanční krize po roce 2008 mají USA a Evropa za sebou, což lze podle Furmana pozorovat ve stabilizaci ukazatelů hospodářského růstu a spotřeby. Aktuální výzvu však představuje snížení relativní příjmové nerovnosti, čemuž by mělo napomoci zavádění či navyšování minimálních mezd.

Slavoj Czesaný

Analýza trendů, kontextů a perspektiv vývoje energetiky ve světě a v České republice

Ekonomické rozhledy, Sv. 45, (2016) č. 1, s. 78-97

Autor rozebírá, jaké trendy se prosazovaly v energetice v posledních dekadách a v jakých kontextech probíhal vývoj struktury výroby a spotřeby energetických zdrojů ve světě. Identifikuje silné a slabé stránky energetiky v České republice a provádí mezinárodní srovnání českého energetického sektoru se zeměmi EU (věnuje se otázce energetické závislosti, vývoji struktury a roli energetických zdrojů, rizik energetické bezpečnosti, spotřeby energie aj.). Dále charakterizuje perspektivy dlouhodobého rozvoje energetiky ve světě. Analyzuje, jaké priority je třeba uplatňovat v současném utváření energetické politiky a jaká rizika je mohou doprovázet. Předmětem rozboru trendů je především USA a Evropa, poté se detailněji zaměřuje na energetickou politiku Německa a skandinávských zemí, v samostatné části je pak analyzována domácí situace.

Pierre de Charentenay

Émirats arabes unis : des gratte-ciel sur le sable

Spojené arabské emiráty : mrakodrapy na písku

Problemes économiques, No. 3133 (2016), p. 52-57

Spojené arabské emiráty od svého vzniku v roce 1960 prošly díky příjmům z těžby ropy obrovským ekonomickým rozvojem. Objevuje se nicméně několik trhlín a výzev do budoucna, spojených převážně s vnější závislostí země. Konkrétně jde o závislost ekonomiky na zahraničních zaměstnancích, kteří ale nemají občanská práva, a o závislost na cestovním ruchu. Autor nejprve stručně uvádí historii vzniku Spojených arabských emirátů, dále srovnává hospodářskou situaci a rozvoj Dubaje a Abú Zabí a následně se věnuje současným problémům a otázkám, které by měly být do budoucna vyřešeny. - Pozn.

Jean Pisani-Ferry

Gegen die Willkür : Jean Pisani-Ferry erklärt, wie dumme Wirtschaftspolitik vermieden werden kann

Proti svévoli : Jean Pisani-Ferry vysvětluje, jak se lze vyhnout hloupé hospodářské politice

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 87 (6.5.2016), S. 96

V posledních letech se podle autora vyprofilovaly v konfrontaci s politicko-ekonomickými výzvami dva způsoby řešení problémů. Jeden způsob ztělesňuje vláda USA vyznačující se pragmatismem, jemuž je ochotna obětovat i svou pověst konzistentního aktéra. Opačný přístup zase zvolila politická reprezentace Německa, která spíše hledá východisko v rámci již sdílených principů a nekonvenční postupy považuje až za krajní variantu. Z obou přístupů vyplývající dilema bude nejspíše sotva kdy rozhodnuto ve prospěch jednoho z nich. S každým lze totiž spojovat i černý scénář, ať už v podobě svévole nebo rigidity. Nepromyšlená nebo svévolná rozhodnutí v hospodářské politice je ale možné i přesto eliminovat, a sice skrze zvýšení transparentnosti rozhodovacích mechanismů a přezkoumatelnosti jejich výstupů.

Alexander Busch

Charme des Unpopulären : Brasilien

Kouzlo nepopulárního : Brazílie

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 21, S. 26-28

V čele Brazílie stanul po sesazení prezidentky Rousseffové dosavadní viceprezident Michel Temer. Článek se zabývá plány prozatímního prezidenta, který by chtěl po 13 letech levicové vlády vyvést zemi z krize.

Hans-Peter Siebenhaar

Land ohne Geschäftsmodell : dem Kosovo, jüngster Staat Europas, fehlen dringend Investoren aus dem Ausland

Země bez obchodního modelu : Kosovu, nejmladšímu státu Evropy, akutně chybí investoři z ciziny

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 97 (23.5.2016), S. 13

Kosovo se stále potýká s nepříznivými socioekonomickými ukazateli. Průměrný plat se pohybuje kolem 300 eur a vývoz kosovského zboží je schopný pokrýt jen deset procent dovozu. Zemi také trápí vysoká nezaměstnanost a nezájem zahraničních investorů. Jediným významným investorem tak zůstává Evropská unie, jejíž rozvojové programy počítají pro období mezi roky 2014 a 2020 s podporou pro

Kosovo ve výši 645 milionů eur. Pokračující politická nestabilita a absence koherentní hospodářské politiky kosovské vlády ale zatím nenasvědčují tomu, že by se tato pomoc mohla stát základem brzkého hospodářského oživení.

Lawrence H. Summers ; traduit de l'anglais par François Boisvion

L'ère de la « stagnation séculaire »

Éra dlouhodobé stagnace

Problemes économiques, No. 3133 (2016), p. 5-13

Vyspělé státy se i přes expanzivní měnovou politiku v posledních letech potýkají s velmi nízkou mírou inflace a slabou poptávkou. Autor tento stav vysvětluje pomocí teorie dlouhodobé stagnace, kterou představil ekonom Alvin Hansen ve 30. letech 20. století. Klíčovým problémem jsou nadměrné úspory a nedostatečné investice, které vedou k poklesu reálných úrokových sazeb. Autor dále shrnuje alternativní teorie, vysvětluje škodlivost dlouhodobé stagnace a jako řešení navrhuje fiskální expanzi, která by za současného stavu vedla spíše k růstu investic než k jejich vytěsnění (jak naznačují běžné teorie). Problematika již byla řešena na summitu G20 v Londýně v roce 2009 (tehdy byla jako řešení navrhována fiskální expanze, přísnější finanční regulace, ubránění se protekcionismu a posílení kapacity mezinárodních finančních institucí reagovat na problémy na rozvojových trzích), poté se však G20 vrátila k prosazování politiky úsporných opatření. V září 2016 se bude konat další summit G20 v Číně. Rozhodnutí přijatá na tomto summitu by do budoucna mohla být klíčová. - Pozn. -- Přeloženo z angličtiny. -- K tématu "Svět bez hospodářského růstu?" také viz články na str. 14, 20, 27 a 32.

By Lucas Davis and Catherine Hausman

Market impacts of a nuclear power plant closure

Dopady uzavření jaderné elektrárny na trh

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 92-122

Ve Spojených státech dochází vzhledem ke klesajícím příjmům jaderných elektráren a rostoucím nákladům na jejich údržbu k jejich uzavírání. Autoři zkoumají soukromé i společenské náklady uzavírání jaderných elektráren na příkladu uzavření elektrárny SONGS (San Ofre Nuclear Generating Station) v USA. Elektřina produkovaná touto elektrárnou byla nahrazena elektřinou z plynových elektráren, což vedlo k růstu nákladů na výrobu elektřiny z těchto elektráren, zhoršení dopadů na životní prostředí i konkurenčního prostředí. - Pozn.

By Sam Fleming

Neglected nation

Zanedbaná země

Financial Times, Vol. 2016, No. 39160 (11.5.2016), p. 7

Nespokojenost americké veřejnosti se zhoršujícím se stavem velkých částí infrastruktury stoupá a je předmětem prezidentské kampaně. Zřícené mosty, vykolejené vlaky, požáry a uzavřené stanice ve washingtonském metru, sucho na západě a skandál v Michiganu s vodou kontaminovanou olovem jsou výsledkem desítek let nedostatečného financování, špatného vedení a zanedbávání. Představitelé některých měst a států jsou již unaveni čekáním na změnu politiky ve Washingtonu a prosazují zvýšení daní, aby měli peníze na opravy. O pomoc s financováním je žádán i soukromý sektor.

Sam Fleming and Chris Giles

Output crisis has hit most leading economies

Krise výstupu postihla většinu předních zemí

Financial Times, Vol. 2016, No. 39173 (26.5.2016), p. 4

Těžištěm ekonomického rozvoje je růst produktivity. Ve vyspělých ekonomikách dosáhl cyklus produktivity vrcholu naposledy v devadesátých letech minulého století s nástupem počítačových technologií. Jak se v článku dokazuje, krize produktivity v současnosti postihuje téměř všechny přední ekonomiky.

Karel Mráček

Příležitosti a rizika pro konkurenceschopnost Evropské unie v globálním kontextu

Scientia et Societas, Sv. 12, (2016) č. 1, s. 3-15

Srovnání konkurenceschopnosti ekonomiky Evropské unie se zbytkem světa na základě dostupných dat z let 2003-15. Porovnávají jsou některé základní faktory konkurenceschopnosti jako podíl EU a

eurozóny na světovém HDP, meziroční hospodářský růst a podíl vládních dluhů na HDP. Z klíčových faktorů konkurenceschopnosti se pak autor ve své komparaci zabývá oblastí vědy, výzkumu a inovací, kde se zaměřuje i na srovnání inovační výkonnosti jednotlivých členských států EU i jejich regionů. Zde konstatuje přetrvávající rozdíly zejména mezi "starými" a "novými" členskými státy EU, které ale může srovnat "nová průmyslová revoluce" v podobě nástupu digitálních technologií. Větší riziko pro konkurenceschopnost EU proto podle autora spíše představuje celkové stárnutí evropské populace nebo možné dezintegrační tendence v unii jako reakce na migrační krizi. - Pozn.

Seeking another path : telecoms

Hledání jiné cesty : telekomy

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8990, p. 54-55

Ještě před několika lety měli provozovatelé mobilních telefonů i regulační úřady za to, že tři operátoři na jednom trhu stačí. Proto při vyšším počtu operátorů často docházelo k fúzím. Ty už ale v současnosti nejsou pravděpodobné. Francouzští úředníci v dubnu tiše překazili dohodu mezi společnostmi Orange a Bouygues, než stihla znepokojit evropské regulátory, a komisařka EU pro hospodářskou soutěž Margrethe Vestagerová zastavila fúzi v Británii. Firmy tak musí hledat jiné cesty k prosperitě.

The party winds down : our crony-capitalism index

Večírek končí : náš index kapitalismu kámošů

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8988, p. 46-48

Po dvou letech sestavil časopis The Economist opět index kapitalismu založeného na úzkých vazbách mezi podnikateli a vládou. Index vychází z myšlenky, že některá odvětví mají sklon k "dobývání renty", přičemž běžnou cestou jsou monopoly, kartely a lobbování. Dobývání renty může zahrnovat korupci, ale velmi často je legální. Mezi zranitelná odvětví patří např. telekomy, přírodní zdroje, nemovitosti, stavebnictví a obrana. Index vykazuje zlepšení stavu oproti situaci před dvěma roky, ale je příliš brzo říkat, že éra systému "já na bráchu, brácha na mě" je u konce. -- Návazný český příspěvek "Kamarádit se s vládou se nejvíc vyplácí v Rusku, nejméně v Německu, tvrdí The Economist" viz HN č. 90/2016 (10.5.2016), s. 13.

By Christopher R. Knittel and Robert S. Pindyck

The simple economics of commodity prices speculation

Jednoduchá ekonomika spekulace s cenami komodit

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 85-110

V posledních přibližně deseti letech dochází k významným výkyvům v cenách ropy (do roku 2004 cena ropy nepřekročila hranici 40 dolarů za barel, v roce 2008 se ceny vyšplhaly na 145 dolarů, ve stejném roce ale klesly na 30 dolarů a do roku 2011 se opět zvýšily na 110 dolarů za barel). Autoři na základě jednoduchého modelu nabídky a poptávky na spotovém trhu a trhu s komoditami určenými na sklad (storage markets) určují, zda údaje o produkci, změnách zásob a premiích placených kupujícím za fyzické vlastnění komodity (convenience yields) naznačují vliv spekulací. Podle autorů spekulativní obchody cenové výkyvy od roku 2004 nezpůsobily. Model může být využit i na trzích s jinými komoditami. - Pozn.

Juan José Toribio

Wie sich Spanien gegen die Krise stemmt

Jak se Španělsko vzpírá krizi

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 18, S. 37

Autor shrnuje hospodářskou situaci Španělska od hospodářské krize v roce 2008 do současnosti. Španělské hospodářství se i přes politický chaos nachází na dobré cestě. Trvalý rozvoj je však možný jen díky dalším reformám.

Wolfgang Drechsler

Zerstobene Hoffnungen : zuerst traf die Rohstoffkrise Afrikas Wirtschaft, und China zog sich zurück. Jetzt bricht der Konsum weg

Naděje v prachu : nejprve zasáhla africkou ekonomiku surovinová krize, následně se stáhla Čína. Nyní se hroutí spotřeba

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 93 (17.5.2016), S. 10

Podle odhadů Mezinárodního měnového fondu se má růst HDP na africkém kontinentu pohybovat v roce 2016 jen kolem 3 procent. V roce 2015 přitom africká ekonomika ještě rostla o 7 procent. Důvodem zpomalení růstu je nejen propad cen surovin, ale také nižší dynamika čínské ekonomiky. To se podepisuje zejména na vývozu afrických zemí do Říše středu, jehož objem se oproti roku 2014 meziročně snížil o 38 procent na 67 miliard dolarů. Autor článku konstatuje, že většina afrických států nevyužila v uplynulých letech svůj ekonomický růst ke snížení závislosti svého hospodářství na těžbě uhlí, kovů či ropy. Propad příjmů obyvatelstva reflektují mnozí zahraniční investoři ve službách a potravinářském průmyslu, kteří nyní odkládají své projekty. -- Komentář zpochybňující míru oslabení afrického hospodářského růstu v Handelsblatt č. 101/2016 (30.5.2016), s. 16.

Informatika. Počítače

Robert Piffl, Zuzana Pacinová

Co přinese evropské nařízení eIDAS v praxi : seriál článků o eIDAS - díl první

Veřejná správa, Sv. 27, (2016) č. 10, s. 12-13

Od 1.7.2016 vstupuje v účinnost celá část nařízení eIDAS týkající se služeb vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (eIDAS je nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES). Článek představuje oblasti, které nařízení eIDAS komplexně upravuje, tzn. elektronickou identifikaci, elektronické podpisy, elektronické podpisy ve veřejných službách, elektronické pečeti, elektronická časová razítka, elektronické doporučené doručování a autentizaci internetových stránek. Zvažuje také využití elektronických občanských průkazů v souvislosti s tímto nařízením. -- První díl série článků o eIDAS, následující díly mají být publikovány v č. 11-13/2016.

Robert Piffl, Zuzana Pacinová

Co znamená služba elektronického doporučeného doručování : seriál článků o eIDAS - díl druhý

Veřejná správa, Sv. 27, (2016) č. 11, s. 19

Od 1.7.2016 vstupuje v účinnost celá část nařízení eIDAS týkající se služeb vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (eIDAS je nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES). Druhý díl ze série článků o eIDAS se zabývá elektronickým doporučeným doručováním, jehož jednotnou definici v rámci Evropské unie zavádí nařízení eIDAS v oddílu sedm. Služba je využitelná se stejnými účinky v rámci celé Evropské unie. Na území České republiky funguje systém datových schránek, který je zřízen vnitrostátním právním předpisem, na který se nařízení eIDAS nevztahuje. -- Druhý díl série článků o eIDAS, první díl publikován v č. 10/2016, následující díly mají být publikovány v č. 12-13/2016.

Jakub Harašta

Elektronické zpřístupňování práva

Správní právo, Sv. 49, (2016) č. 3, s. 186-192

Polemická úvaha nad kvalitou zveřejňování právních pravidel v ČR a nad nedostatečnou publikační platformou ke zveřejňování práva. Autor se zabývá dostupností právních předpisů ze strany veřejnosti, problematikou zveřejňování judikatury a literatury v prostředí právních informačních systémů a zvažuje požadavky na budoucnost právních informačních systémů. Stručně seznamuje s dvěma probíhajícími projekty na elektronické zpřístupňování právních předpisů (informace z Úředního věstníku EU a automatická analýza judikatury). - Příspěvek je přepisem autorova vystoupení na odborné konferenci Právo ve veřejné správě 2015.

Dana Heide

Grenzen für das Internet : deutsche Politik fordert strenge Vorgaben für die Netzgiganten: Sie sollen ihre Algorithmen offenlegen

Hranice pro internet : německá politická scéna žádá přísná nařízení pro síťové giganty: ty mají být povinny zveřejnit své algoritmy

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 92 (13.5.2016), S. 10-11

Německá vláda zvyšuje tlak na Google, Facebook a další digitální koncerny. Spolkový ministr hospodářství Sigmar Gabriel prosazuje na evropské úrovni, aby komerčně působící internetové vyhledávače srozumitelně deklarovaly kritéria svých algoritmů, pomocí nichž sestavují výsledky vyhledávání. V reakci na řízení antimonopolního úřadu proti Facebooku a v souvislosti s fenoménem firem Uber, HRS či Airbnb také vláda připravuje novelu protikartelové legislativy, která by obsahovala právní pojmy týkající se výlučně podnikání na internetu. -- K regulaci digitálního podnikání viz také článek na týchž stranách; k evropské strategii firmy Uber viz také článek na s. 20.

Ina Karabasz, Christof Kerkmann

Im Kampf gegen die Hintertüren : IT-Lieferanten müssen dem Bund Sicherheit versprechen, hadern aber mit neuer Vorschrift

V boji proti tajným dveřím : dodavatelé informačních technologií musí státu slíbit bezpečnost, lamentují ale nad novým předpisem

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 89 (10.5.2016), S. 14-15

Dodavatelé hardwaru německým státním úřadům mají od března 2016 povinnost písemně ujistit svého odběratele, že dodávaná technologie je rezistentní proti softwarům používaným tajnými službami. Zavedení předpisu podnítilo přiznání firmy Juniper z prosince 2015, že jeden z jejích síťových firewallů obsahoval dva tajné přístupy. Podle dodavatelů informačních technologií však s sebou nová povinnost přinese dodatečné náklady a administrativu. Vzhledem ke složitosti počítačových systémů bude také obtížné zformulovat takové smlouvy mezi hardwarovými a softwarovými společnostmi, které by možnost jakéhokoli bezpečnostního prolomení předem vyloučily. -- K tématu viz také komentář na s. 24.

Vladimír Smejkal

Jaké povinnosti vyplývají pro orgány veřejné moci ze zákona o kybernetické bezpečnosti?

Správní právo, Sv. 49, (2016) č. 3, s. 140-148

Diskusní příspěvek se věnuje zákonu č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti (ZKB), který stanoví podmínky spolupráce mezi soukromým sektorem a veřejnou správou při obraně před kybernetickými bezpečnostními incidenty. Autor charakterizuje tři hlavní oblasti ohrožení (technologické řídicí systémy, "internet věci" a informační útoky prováděné prostřednictvím sociálních sítí), shrnuje cíle zákona a vymezuje jednotlivé subjekty zákona (Národní bezpečnostní úřad, oblast "řízení kybernetické bezpečnosti" a subjekty vyjmenované v § 3 ZKB). Podrobněji se pak zaměřuje na pojmy kritická infrastruktura a významný informační systém a rozebírá povinnosti subjektů stanovené zákonem. - Pozn. -- Příspěvek je přepisem autorova vystoupení na odborné konferenci Právo ve veřejné správě 2015.

Tereza Drábková

Možnosti elektronického doručování ve správním řízení

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 5, s. 22-26

Autorka nejprve klasifikuje základní formy doručování dokumentů adresátům v řízení před orgány veřejné moci a dále se podrobněji zabývá formami elektronické komunikace. Vychází ze skutečnosti, že zavedení informačního systému datových schránek a zásada přednostního doručování do datové schránky urychlily nahrazování listinné formy komunikace elektronickou. Charakterizuje právní úpravu přednostního doručování prostřednictvím datové schránky, specifické instituty a formy zabezpečení navázané na doručování do datové schránky a rozebírá problematiku okamžiku doručení. Vedle datové schránky je dále možné za stanovených podmínek doručovat na požádání účastníka prostřednictvím emailové korespondence. Autorka následně rozebírá úpravu doručování prostřednictvím emailu a na závěr přidává srovnání obou elektronických forem. - Pozn.

Pavel Mates

Podání datovou schránkou

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 369-371

Problematika podání prostřednictvím datové schránky dle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a automatické konverzi dokumentů. Autor řeší otázku, zda je možné datovou schránkou činit i podání, a předkládá stanovisko Nejvyššího soudu. Posléze se zabývá otázkami spojenými s okamžikem dodání a doručení datové zprávy do datové schránky, s nutností opatřit podání elektronickým podpisem a s využíváním cizí datové schránky. Seznamuje s postojem českých soudů k těmto otázkám. - Pozn.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

If it ain't broke, don't Brexit

Když se Unie nerozpadne, Británie by neměla odejít

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8987, p. 66

V návaznosti na různé prognózy dopadu případného odchodu Velké Británie z Evropské unie se v článku připomíná skutečnost, že z dlouhodobého hlediska HDP na hlavu v Británii překvapivě stabilně roste, bez ohledu na okolnosti (výjimkou jsou období válek). A ať už bude členem EU nebo ne, obchodování Británie se zbytkem Evropy je a bude větší, než vyplývá z geografického uspořádání. Brexit neoddělí britské hospodářství od Evropy, jen zhorší podmínky obchodování a omezí vliv Británie na evropské záležitosti.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Kundapur Vaman Kamath ; [rozhovor vedli] Nicole Bastian, Stephan Scheuer

"Eine Bank des neuen Jahrhunderts" : der Chef der Entwicklungsbank NDB über die Fehler des Westens, neue Wachstumsmodelle und die Gefahr eines Brexits

"Banka nového století" : šéf rozvojové banky NDB o chybách Západu, nových prorůstových modelech a nebezpečí brexitu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 107 (7.6.2016), S. 28-29

Rozhovor s předsedou představenstva Nové rozvojové banky (New Development Bank - NDB) K. V. Kamathem. NDB byla v roce 2014 založena na popud vlád tzv. států BRICS (Brazílie, Rusko, Indie, Čína a Jihoafrická republika) a svou činnost zahájila spolu s Asijskou infrastrukturní a investiční bankou (AIIB) v lednu 2016. Podle Kamatha NDB oproti AIIB soustředí své aktivity výlučně na rozvíjející se trhy, které i přes zpomalení svého růstu vykazují nadále značnou dynamiku. Kamath přitom poukazuje zejména na situaci v Indii, kde si občané během uplynulých dvanácti měsíců zřídili na 200 milionů nových bankovních účtů. Cílem NDB bude poskytnutí úvěrů rozvojovým a rozvíjejícím se zemím v hodnotě až 8 miliard dolarů do roku 2018. Oproti Mezinárodnímu měnovému fondu a Světové bance ale nebude NDB svou pomoc podmiňovat zaváděním liberalizačních reforem v hospodářské oblasti.

Lenka Sabelová

Celní kontroly - zařazování zboží do kombinované nomenklatury. (1. část)

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 5, s. 27-32

První díl ze série článků s problematikou zařazování zboží do kombinované nomenklatury (KN) při celním řízení při dovozu zboží ze zemí mimo Evropskou unii do ČR. Nomenklatura slouží k jednotnému systému klasifikace a označení zboží, má být univerzálně srozumitelná a použitelná v mezinárodním obchodě. Správné zařazení zboží do kombinované nomenklatury má vliv na uplatnění správné sazby cla a dalších souvisejících poplatků při dovozu a zároveň i na případné správné či nesprávné uplatnění dalších obchodněpolitických opatření v souvislosti s dovozem i vývozem zboží. Autorka seznamuje s celním sazebníkem Evropského společenství, Mezinárodní úmluvou o harmonizovaném systému popisu a číselného označení zboží a integrovaným celním sazebníkem ES - Taric - ve spojitosti s KN. - Pozn.

František Halás

Centralizace pátrání

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 5, s. 10-11

Celní správa mění v souvislosti s rozšířením kompetencí o prověřování trestných činů v oblasti DPH svou organizační strukturu. Dojde k vytvoření zcela nové (liniové) organizační struktury pátracích útvarů s osmi regionálními útvary, které budou organizačně spadat přímo pod Generální ředitelství cel. Dále budou obnoveny útvary podpory pátrání a budou přerozdělena stávající tabulková pracovní místa, přičemž na všechna služební místa budou muset zaměstnanci znovu absolvovat pohovory. Změny reagují na dosavadní roztržitost pátracích útvarů i vytiženost stávajících centrálních podpůrných útvarů.

Pavel Matoušek

Clo a daně - dovoz a vývoz zboží

Daně a finance, Sv. 23, (2015) č. Supplementum 1, s. 28-30

Dovoz a vývoz zboží v rámci zahraničního obchodu EU, tj. obchodu se třetími zeměmi mimo EU, v daňové oblasti nejtěsněji souvisí s daní z přidané hodnoty a se spotřební daní. Autor charakterizuje správu DPH u dovozu zboží ze strany finančních a celních úřadů, základ DPH a celní hodnotu u dovozu zboží i DPH u vývozu zboží. Dále se zabývá základními podmínkami správnosti u problematiky DPH v dovozu a vývozu zboží, spotřebních daní a energetických daní v souvislosti s problematikou Kombinované nomenklatury EU. Přibližuje otázky zařazování zboží do kombinované nomenklatury a kompetence celních orgánů v dané problematice. - Pozn. -- Viz také příspěvek DPH při dovozu a vývozu zboží a změny ve vazbě na návrh nového celního zákona v čas. DHK č. 11/2016, s. 2-8.

Jiří Patera, Jan Kužela

Estonsko jako digitální velmoc

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 5, s. 16-17

Popis organizace estonské celní správy, jejich činností a úkolů v oblasti auditů a kontrol po propuštění zboží. Elektronické systémy.

Klaus Stratmann, Thomas Ludwig

Gefährlicher Partner : Streitfall China

Nebezpečný partner : Čína jako sporný případ

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 99 (25.5.2016), S. 1, 4-5

Podle průzkumu hospodářského svazu Metalle se přes 90 procent ze 134 oslovených německých průmyslových podniků obává nekalé čínské konkurence. Čína by proto podle jejich názoru neměla na půdě Světové obchodní organizace získat status tržní ekonomiky. Důvodem je silně proexportní politika Říše středu, která podle mnohých podnikatelů hraničí s cenovým dumpingem a nemá se týkat pouze oceli, ale také textilu, hliníku, výrobků z mědi a dalšího zboží. Tyto obavy sdílí německý spolkový ministr hospodářství Sigmar Gabriel i většina poslanců Evropského parlamentu, jež svůj kritický postoj k čínské zahraničněobchodní politice vyjádřila ve zvláštní rezoluci. -- K tématu viz také rozhovor s čínským velvyslancem v Německu Ši Mingde na s. 5.

Ulf Sommer

Gelobtes Land : ausländische Firmen vertrauen Deutschland: 2015 investierten sie in 946 Projekte. Ein Rekord

Země zaslíbená : zahraniční firmy důvěřují Německu: v roce 2015 zde investovaly do rekordních 946 projektů

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 98 (24.5.2016), S. 16-17

Německo je pro zahraniční investory stále atraktivnější destinací. Zejména podniky z oblasti informačních technologií a inovativního strojírenství zakládají v Německu nové provozy či rozšiřují ty stávající, díky čemuž vzniklo v roce 2015 17 126 nových pracovních míst. Podle ankety auditorské společnosti Ernst & Young má také jen 8 procent v Německu působících zahraničních firem v úmyslu odejít do jiné země, což je nejméně od roku 2005. Více než třetinu z rekordního počtu 946 zahraničních investic za rok 2015 tvořily projekty firem z USA, Švýcarska a Číny. Důvodem tohoto vysokého zájmu o Německo je podle článku kvalita tamní dopravní infrastruktury a propojení s evropským trhem, jež vyvažuje oproti Velké Británii a USA vyšší mzdové náklady a daňovou zátěž.

Jorge Miranda

More on why granting China market economy status after December 2016 is contingent upon whether China has in fact transitioned into a market economy

Další zdůvodnění, proč přiznání statusu tržní ekonomiky Číně od konce roku 2016 závisí na tom, zda se Čína skutečně transformovala na tržní ekonomiku

Global trade and customs journal, Vol. 11 (2016), No. 5, p. 244-250

Odborná veřejnost v poslední době diskutuje o tom, zda Číně na základě § 15 protokolu o přistoupení do Světové obchodní organizace musí být od konce roku 2016 přiznán status tržní ekonomiky. K této problematice již vyšla v časopise řada článků, mj. také od samotného autora v čísle 3/2014. Autor nyní znovu podrobně rozebírá jednotlivé paragrafy a odstavce protokolu o přistoupení Číny s ohledem na články, které se objevily od vydání autorova prvního příspěvku, a znovu vyjadřuje názor, že znění § 15 protokolu o přistoupení neukládá povinnost přiznat Číně status tržní ekonomiky. Status tržní ekonomiky by měl být Číně přiznán až v době, kdy Čína skutečně dokončí hospodářskou transformaci. - Pozn. -- Tématu (statusu tržní ekonomiky Číny a způsobu výpočtu antidumpingové marže) se věnují i zbývající 3 články v časopise (s. 212, 229 a 238).

Dušan Janiš

Portáši - strážci hranic

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 5, s. 14

Mezi předchůdce současných celníků patřil také ozbrojený sbor zemských portášů (Landesportaschen), jehož úkolem bylo střežit hranice a bojovat proti pašování. Sbor, který byl založen v roce 1638, působil na Valašsku. K definitivnímu zrušení sboru došlo v roce 1830. V článku je stručně shrnuta organizace sboru, výzbroj i dochovaná jména velitelů.

Stijn Claessens, Neeltje van Horen

The impact of the global financial crisis on banking globalization

Dopady globální finanční krize na globalizaci bankovníctví

IMF Economic Review, Vol. 63, (2015) No. 4, p. 868-918

Autoři zkoumají, jak krize a další faktory ovlivnily zahraniční aktivity globálně působících bank. Ačkoliv přeshraniční úvěrování od začátku krize dramaticky kleslo, přítomnost zahraničních bank (např. v podobě dceřiných bank) poklesla o mnoho méně. Přestože tedy banky ze zemí OECD snížily svou zahraniční přítomnost, banky ze zemí mimo OECD více než zdvojnásobily svou přítomnost v zahraničí. Autoři přicházejí se závěrem, že se globální bankovníctví nestalo od krize více fragmentované. Spíše prochází důležitými strukturálními proměnami spjatými s větším zastoupením hráčů z rozvojových a rozvíjejících se trhů a s větší regionalizací zahraniční přítomnosti bank. Využita jsou data z aktualizované verze databáze bankovního vlastnictví obsahující 5498 bank ze 138 zemí. - Pozn.

Gary N. Horlick

Trans-Pacific Partnership

Transpacifické partnerství

Global trade and customs journal, Vol. 11 (2016), No. 4, p. 149-152

Autor v úvodním článku čísla věnovaného transpacifickému obchodnímu partnerství (TPP) popisuje pozadí vyjednávání této obchodní dohody. Vyjednávání byla započata v roce 2008. Původně se do dohody zapojily čtyři země (Nový Zéland, Chile, Singapur a Brunej), postupně se ale počet zemí rozrostl až na současných 12 členů. Kromě původních čtyř zemí jde dále o Austrálii, Malajsi, Peru, USA, Vietnam, Kanadu, Mexiko a Japonsko. Nyní tedy dohoda postihuje trh, který tvoří více než 40 % světového HDP. Autor dále popisuje, do jaké míry byla při vyjednávání zohledněna tato témata: liberalizace trhu zboží, liberalizace služeb, zemědělství (výjimky na určité zboží, hygienická opatření), odstranění překážek uvnitř dodavatelského řetězce, internet (volný tok dat, internetová kriminalita, problematika copyrightů), duševní vlastnictví a urovnávání sporů a nápravná opatření. -- Článek je součástí čísla, které je celé věnováno problematice transpacifického partnerství. Další články se zabývají přístupem konkrétních zemí k TPP nebo tématům, která TPP řeší.

Laetitia François, Julien Lecumberry, Linah Shimi
Why is world trade so weak? [elektronický zdroj]

Proč je světový obchod tak slabý?

Trésor-economics, No. 166 (2016), p. 1-8

V článku je analyzován vývoj světového obchodu v současné době, příčiny, které se na vývoji podílejí, i výhled do budoucna. Od přelomu tisíciletí do vypuknutí krize v letech 2008-2009 se tempo růstu světového obchodu pohybovalo na úrovni 6,7 % za rok. Příčin bylo více - liberalizace světového obchodu, fragmentace hodnotových řetězců i růst rozvojových zemí (Čína). V letech 2012-2015 se ale průměrné tempo růstu světového obchodu snížilo na úroveň pouhých 3 %. Za tímto vývojem opět stála kombinace několika faktorů - změna struktury světového obchodu, krize eurozóny a problémy v rozvojových zemích v roce 2015. Do roku 2017 by se tempo růstu světového obchodu mělo opět zvýšit, své předkrizové úrovně ale pravděpodobně nedosáhne. - Pozn. -- Na webu DG Trésor je časopis dostupný i ve francouzštině. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/06/Tresor_Economics_166_2016.pdf

Anaïs Le Gougec

Will Africa need a new "Heavily indebted poor countries" initiative? [elektronický zdroj]

Bude Afrika potřebovat novou Iniciativu pro těžce zadlužené chudé země?

Trésor-economics, No. 164 (2016), p. 1-8

V roce 1996 přijal Mezinárodní měnový fond spolu se Světovou bankou Iniciativu pro těžce zadlužené chudé země (Heavily indebted poor countries initiative, HIPC). Iniciativa (spolu s návaznou iniciativou z roku 2005) pomohla k oddlužení těchto zemí, dlouhodobá udržitelnost dluhů nicméně není zajištěna. Krize v krátkodobém měřítku africkým zemím, na které se iniciativa vztahovala, zatím nehrozí, některé z nich se ale začaly rychlým tempem znovu zadlužovat. Existuje proto riziko, že by dluh potenciálně mohl dosáhnout stejných úrovní, jako před přijetím iniciativy. Kromě toho dochází ke změnám ve finančním prostředí afrických zemí - příznivé podmínky skončily, růst se zpomaluje, objevují se noví věřitelé (Čína) a země získaly přístup na mezinárodní kapitálové trhy. Pokud by se opakovalo dřívější zadlužení, věřitelé už by nemuseli být ochotni svolit k dalšímu odpuštění dluhů. V roce 2015 vzniklo proto několik plánů, jak ke zmíněným problémům přistupovat. - Pozn. -- Dostupné také ve francouzštině na webu DG Trésor. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/05/Tresor_Economics_164_2016.pdf

Bundesministerium der Finanzen

Zollbilanz 2015 : Jahresergebnisse der deutschen Zollverwaltung

Celní bilance za rok 2015 : roční výsledky celní správy

Monatsbericht des BMF, Jg. 2016, Nr. 5, S. 32-36

Shrnutí nejdůležitějších statistik z činnosti německé celní správy za rok 2015. Celkem němečtí celníci vybrali 132,6 miliard eur na daních a clech, což je polovina veškerých daňových příjmů spolkového státního rozpočtu (kromě cel ze zemí mimo EU je celní správa zodpovědná za výběr DPH u dováženého zboží, spotřební daně, daně z letecké dopravy a daně z motorových vozidel). V oblasti boje proti kriminalitě se celníci potýkali zejména s nelegálními a padělanými medikamenty, jejichž zjištěný počet vzrostl oproti roku 2014 téměř čtyřikrát na 3,9 milionů kusů. Počet zahájených trestních řízení v souvislosti s nelegálním zaměstnáváním vzrostl oproti roku 2014 jen mírně o necelé 3000 na 106 366 kauz. Státní rozpočet měla zjištěná práce na černo připravit o 818,5 milionů eur (tj. o 23 milionů eur více než v roce 2014).

Zukunftorientiert [elektronický zdroj]

Orientování na budoucnost

Zoll aktuell, Jg. 2016, Nr. 3, S. 8-10

Článek popisuje proces vzdělávání u celní správy v Německu (pracovní možnosti, propojení teorie s praxí v rámci tzv. duálního studia, prostředí pro výuku, aj.). Součástí je také stručná tabulka, kde je uvedena délka studijních programů a jejich skladba z hlediska teorie a praxe. -- Tématu vzdělávání u německé celní správy se věnují i další články v časopise (viz str. 4 a 11). Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/06/Zoll_Aktuell_3_2016.pdf

Podnik a podnikání

Christoph Kapalschinski, Dieter Fockenbrock

Abschied von der Quartalshetze : börsennotierte Unternehmen müssen nicht mehr alle drei Monate Zwischenberichte veröffentlichen. Die ersten nutzen das

Rozlučka s kvartálním shonem : podniky zapsané na burze už nemusí zveřejňovat každé tři měsíce předběžné zprávy. První toho využívají

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 87 (6.5.2016), S. 16-17

K nové unijní směrnici o harmonizaci požadavků týkajících se informací o emitentech cenných papírů v EU (č. 2013/50/EU). Norma umožňuje akciovým společnostem předkládat průběžné zprávy o svém hospodaření pouze jednou za šest měsíců namísto dosavadních tří. Podle článku tak dochází k určitému odklonu od důrazu na vyšší míru transparentnosti. Ředitelé německých podniků si ale nařízení pochvalují, protože odbourá byrokratickou zátěž, odvede pozornost akcionářů od krátkodobých turbulencí a namísto toho podpoří dlouhodobě zaměřené investiční chování. -- K tématu viz také rozhovor s výkonným ředitelem německého svazu na ochranu akcionářů (DSW) na s. 17.

Pierre-André Buigues, Denis Lacoste et Maurice Saias

Constructeurs automobiles et stratégies internationales

Automobiloví výrobci a mezinárodní strategie

Problemes économiques, No. 3133 (2016), p. 58-64

Shrnutí teorií vztahujících se k internacionalizaci podniků (náklady a přínosy internacionalizace, vývozní strategie, přímé zahraniční investice, komparativní výhody mezi zeměmi vs. specifika podniku). Vývoj a hodnocení strategií sedmi evropských výrobců automobilů (Fiat, Renault, PSA, VW, Daimler, BMW, Moyenne) v letech 2000-2010. - Pozn.

Miriam Schröder, Till Hoppe, Lukas Bay

Die Übernahme : neue Leitlinie der EU-Kommission könnte Sharing-Economy in Europa zum Durchbruch verhelfen

Akceptace Uberu : nový pokyn Evropské komise by mohl v Evropě podpořit expanzi sdílené ekonomiky

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 105 (3.6.2016), S. 24

Evropská komise schválila 1.6.2016 nezávazný pokyn členským státům Evropské unie pro přístup k firmám, jejichž obchodní model je postaven na takzvané sdílené ekonomice. V první řadě se jedná o amerického poskytovatele hybridní taxislužby Uber, který lobbuje za uvolnění dosavadní míry regulace svého podnikání v řadě evropských zemí. Také Evropská komise v pokynu varuje před přemírou regulace, která by tak neznemožňovala podnikání pouze Uberu, ale také mnoha vznikajícím evropským start-upům a mohlo by rovněž dojít k narušení společného unijního trhu. Článek ale také upozorňuje, že sdílená ekonomika začíná být přitažlivá i pro etablované firmy, o čemž svědčí vstup Volkswagenu do mezinárodní internetové taxislužby Gett.

Elena Šúbertová

Diferenciácia slovenského družstevníctva

Ekonomické rozhlady, Sv. 45, (2016) č. 1, s. 66-77

Analýza trendů v družstevním podnikání na Slovensku za posledních deset let a vzájemné porovnání jednotlivých typů družstevních podniků. Autorka nejprve stručně charakterizuje vývoj družstevních teorií ve světě a uvádí, že v oblasti teorie se autoři zaměřují především na oblast družstevního managementu. Dále informuje o oboru činnosti a počtu a struktuře slovenských družstev podle jejich velikosti za období 2005-2014 a zdůrazňuje, že ve zkoumaném období nastala velká diferenciace ve struktuře velikosti družstev. Poté analyzuje a hodnotí změny činnosti družstev podle jejich zaměření a regionu podnikání. Zjišťuje, že činnost družstev se za posledních deset let částečně změnila, postupně se přechází od prvovýroby, kovovýroby a stavebnictví do terciárního sektoru, zejména do obchodně-podnikatelských služeb.

Heike Anger, Anja Stehle

Es läuft wie geschmiert : Korruptionsstudie enthüllt: Unternehmer müssen noch immer Versäumnisse einräumen

Běží to jako podmazané : studie o korupci odhaluje: podnikatelé musí pořád ještě přiznávat pochybení

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 96 (20.5.2016), S. 10

Z ankety mezinárodní advokátní kanceláře Eversheds mezi 500 vrcholovými manažery z 12 zemí světa vyplývá, že podniky všech dotázaných byly alespoň jednou zapojeny do korupčního jednání, přičemž polovina z nich nedisponuje protikorupčními vnitřními mechanismy. Také pouze menšina z dotázaných ukončila spolupráci s partnery požadujícími úplatek. Dotázaní němečtí manažeři navíc vykazují slabou znalost protikorupčních politik svých firem (jen 15 procent z dotázaných se cítí v této oblasti dostatečně vyškoleny). Článek přináší názory zástupců německého průmyslu a Transparency International na míru úplatkářství v soukromém sektoru a shrnuje některá prosazená nebo plánovaná vládní protikorupční opatření. -- K mezinárodním opatřením v boji proti korupci viz také Handelsblatt č. 92/2016 (13.5.2016), s. 12.

Vratislav Izák

Podnikový sektor - vybrané aspekty empirické analýzy zemí Evropské unie

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 2, s. 161-175

Bilanční rozvahy jednotlivých institucionálních sektorů (SNA, 2008) dovolují zkoumat v čase vývoj finančních aktiv a závazků zemí EU. Příspěvek se nejprve zabývá vztahy mezi institucionálními sektory členských zemí EU se zaměřením na podnikový sektor v makroekonomickém rámci, dále rozebírá vývoj kapitálové struktury podniků a problematiku tzv. pákového efektu (leverage). Měření pákového efektu (podíl dluhu na HDP vytvořeném v sektoru nefinančních podniků a podíl dluhu na finančních aktivech sektoru) upozorňuje hlavně na heterogenitu mezi jednotlivými 17 zeměmi EU. Dále se autoři zaměřují na porovnání změn ve finanční struktuře podniků v osmi zemích eurozóny v předkrizovém (1995-2007) a krizovém období (2008-2013). Poté využívají panelovou analýzu ke zkoumání role obchodních úvěrů jako jedné z alternativ bankovního úvěrování. Ukazuje se, že ve většině zemí v letech krizového období úloha obchodního úvěru jako alternativního zdroje financování rostla. - Pozn.

Petr Houdek, Petr Koblovský

Přehled oboru behaviorální finance a organizace

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 33-45

Autoři v příspěvku na základě empirických zjištění rozebírají, do jaké míry a jakým způsobem mají osobnostní a rozhodovací styly vedoucích pracovníků dopady na fungování podniků. Rozhodnutí manažerů mohou být ve vleku jejich specifických rizikových preferencí či obecných rozhodovacích heuristik a chyb, které pak negativně ovlivňují finanční zdraví podniku. Autoři vycházejí z bohaté teoretické i empirické literatury z oboru behaviorální ekonomie, resp. oboru behaviorální korporátní finance, který psychologii inspirované přístupy aplikuje ve světě organizačního rozhodování a financí podniku. Věnují se vlivu osobnostních rysů manažerů na výkon firem a zaměřují se na nestandardní rizikové preference či názory řídicích pracovníků a na jejich projevy na úrovni firmy (referenčně závislé rozhodování, nadměrná sebedůvěra a optimismus a rozhodování na základě omezené pozornosti). - Pozn.

Stefan Menzel

Radikales Umdenken : die unheimliche Allianz zwischen Autoherstellern und staatlicher Aufsicht hat den Abgasskandal erst möglich gemacht

Chce to radikální změnu v myšlení : hrozivá aliance mezi výrobcí automobilů a státním dozorem umožnila skandál s emisemi

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 95 (19.5.2016), S. 24

Skandálu s falšováním emisních dat u dieselových motorů čelí po koncernu Volkswagen i výrobce automobilů Opel. Alespoň u některých automobilů této značky mělo docházet k automatickému vypínání softwaru na kontrolu emisí vždy při vnější teplotě pod 17 stupňů Celsia nebo při rychlosti vyšší než 140 km/h. Podle autora je za rozsah manipulací zodpovědný nejen výrobce, ale především státní dozor, který umožnil nedokonalé a ve výsledku úmyslně zavádějící měření emisí. Stát a

automobilová branže by si také měly uvědomit, že podvodným chováním a nedostatečnou kontrolou jen posílí možnou budoucí konkurenci německého automobilového průmyslu z řad korporací Apple, Google nebo Tesla & Co., které uvažují o výrobě vlastních vozů. -- Ke skandálu automobilky Opel viz také článek na s. 18.

Stefan Menzel, Astrid Dörner

Skoda prüft Rückkehr in die USA : tschechische VW-Tochter lässt strategische Optionen für neue Absatzmärkte durchleuchten

Škoda zvažuje návrat do USA : česká firemní dcera Volkswagenu nechává prozkoumat strategické možnosti nových odbytišť

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 106 (6.6.2016), S. 20

Škoda Mladá Boleslav zkoumá možnosti návratu svých automobilů na trh v USA po téměř padesáti letech. V květnu 2016 podnik také získal od amerického patentového úřadu ochrannou známku pro značky svých vozů Superb, Octavia a Yeti. Někteří experti již radí majoritnímu vlastníku Škody, koncernu Volkswagen, vsadit ve svých severoamerických provozech výlučně na škodovky. Wolfsburská automobilka by tím prý snadněji eliminovala míru poškození své pověsti způsobenou skandálem s chybným měřením emisí u diesellových motorů vozů Volkswagen.

Libor Novotný

Společnost (sdružení) a související účetní a daňová problematika

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 5, s. 16-21

Článek nejprve přináší porovnání právní úpravy společnosti vymezené v § 2716-2746 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. s předcházející právní úpravou sdružení dle starého občanského zákoníku. Charakterizuje práva a povinnosti společníků navzájem i vůči třetím osobám, správu společnosti, podíly na zisku a ztrátě, zánik členství a zánik společnosti. Seznamuje také s vybranou judikaturou týkající se sdružení. V další části pak popisuje vybranou účetní a daňovou problematiku související se společnostmi dle zákona o účetnictví, zákona o DPH a zákona o daních z příjmů.

Arbeitskreis "Externe und Interne Überwachung der Unternehmung" der Schmalenbach Gesellschaft e. V.
Zur Frage der Ausstrahlung branchenspezifischer Corporate Governance-Anforderungen auf das allgemeine Unternehmensrecht am Beispiel der Bankenregulierung

K otázce přenosu sektorově specifických nároků corporate governance na obecné podnikové právo na příkladu regulace bank

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 19, S. 1118-1125

V souvislosti se světovou finanční krizí po roce 2008 nabyla tzv. corporate governance (tj. způsob řízení a správy společnosti) v Německu a Evropské unii robustní legislativní podoby. Nové normy byly nicméně směřovány téměř výlučně na banky a další finanční instituce. Autoři článku si kladou otázku, zda je prospěšné přenést specifická pravidla bankovní regulace (např. rizikový management nebo pravidla odměňování) i na ostatní sféry podnikání. Svůj rezervovaný postoj k přenositelnosti těchto pravidel pak formulují do sedmi tezí, jež opatřují další argumentací. - Pozn.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Martin Podávka

Jak jsem IDD - poprvé

Profi poradenství & finance, Sv. 4, (2016) č. 4, s. 28-29

Autor se věnuje problematice regulace provizí distributorů pojištění, kterou upravuje evropská směrnice o distribuci pojištění č. 2016/97/EU (IDD, Insurance Distribution Directive). Cituje jednotlivé články směrnice, které se provizí týkají, a v další části vybírá několik příkladů z praxe a ty komentuje pohledem výše uvedených principů (obchodní slevy, různá výše provizí, životní produkty s absurdními poplatky, počáteční versus průběžná provize, sjednocená průběžná provize).

Karel Svoboda

Jaké aktuální výzvy čekají pojišťný trh?

Bankovníctví, Sv. 2016, č. 5, s. 30-31

Článek po úvodním shrnutí implementačních výzev, nových trendů a makroekonomických vlivů v současném českém pojišťovníctví podrobněji analyzuje čtyři vybrané oblasti tohoto odvětví. Jedná se o regulaci (definování kapitálových požadavků pro systémově důležité pojišťovny, kapitálový standard pro pojišťovny ICS, PRIIPs, MiFID II, IDD, standard IFRS 9 aj.), distribuci (zvýšené nároky na znalosti zprostředkovatelů, omezení provizí a poplatků), investiční strategie a technologické změny (interakce mezi poskytovateli služeb a jejich klienty). Stručně charakterizuje očekávané změny daných oblastí v blízké budoucnosti.

Pojistné podvody za 1,2 miliardy korun - a jen těch odhalených!

Profi poradenství & finance, Sv. 4, (2016) č. 4, s. 10

K statistice prokázaných pojištných podvodů za rok 2015, která vychází z údajů pojišťoven sdružených v České asociaci pojišťoven. Je zdůrazněno, že pojišťovny prověřily o 60% více podezřelých pojištných událostí než v předchozím roce a nejvíce případů pojištného podvodu bylo odhaleno v oblasti pojištění osob (úrazové pojištění a pojištění nemoci). Největší objem podvodně nárokováných škod přesahující částku 604 milionů korun byl odhalen v pojištění majetku a odpovědnosti. Pojišťovny neustále zdokonalují nástroje a metody pro odhalování pojištných podvodů.

Pertti Pylkkönen, Eero Savolainen

Reform of insurance sector regulation [elektronický zdroj]

Změny v regulaci pojišťovníctví

Bank of Finland - Bulletin, Vol. 90 (2016), No. 2, p. 101-105

Na počátku roku 2016 byla v Evropské unii přijata nová regulace pojišťovníctví - Solventnost 2 (Solvency II). V souvislosti s novými pravidly je v článku zhodnocena současná situace pojišťovníctví ve Finsku. Solventnost finského pojišťovníctví se zhoršila, stále ale zůstává na dobré úrovni. Hlavním problémem, se kterým se sektor potýká, jsou nízké úrokové sazby. Investice pojišťoven jsou diverzifikované, což snižuje systémové riziko, které by mohlo hrozit vzhledem k šíři investic. Obecně je finské pojišťovníctví (stejně jako bankovníctví) vysoce koncentrováno a propojeno s pojišťovnami a bankami v dalších severských zemích. - Pozn. Plný text dostupný z: <http://www.bofbulletin.fi/en/archive/>

Stanislava Jakešová, Simona Urbánková

Valorizace důchodů

Národní pojištění, Sv. 47, (2016) č. 5, s. 7-11

Obecné principy zvyšování důchodů jsou upraveny v § 67 zákona o důchodovém pojištění a záměrem valorizace je snaha o přiblížení reálné hodnoty penzí ekonomickému vývoji a také o vyrovnávání úrovně dříve přiznaných a novějších důchodů. Příspěvek přehledně shrnuje proměny valorizačního mechanismu od počátku devadesátých let 20. století do současnosti a informuje o aktuálně projednávané změně právní úpravy valorizace s plánovanou účinností od 1. srpna 2016. Přehled zvyšování důchodů (základní i procentní výměry) od r. 1995 do ledna 2016 přináší přiložená tabulka. - Pozn. -- K připravované novele zákona č. 155/1995 Sb. viz příspěvek v čas. DHK č. 10/2016, s. 30.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Reiner Reichel

Diagnose: Akutes Bremsversagen : seit einem Jahr gilt die Mietpreisbremse. Weil viele Vermieter die Regel ignorieren, sausen die Mieten weiter in die Höhe

Diagnóza: akutní selhání brzd : již rok je v platnosti "brzda nájemného". Protože ale mnoho pronajímatelů pravidlo ignoruje, sviští nájem nadále vzhůru

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 100 (27.5.2016), S. 30-31

Regulace růstu cen nájemného (Mietpreisbremse), jež vstoupila v Německu v platnost 1.6.2015, se v mnoha městech mívá účinkem. Podle dat berlínského sdružení nájemníků z konce března 2016 přesahují nově nabízené nájem ve spolkovém hlavním městě téměř o třetinu přípustné desetiprocentní zvýšení nájmu nad úroveň v místě obvyklou. V Hamburku překračují nově nabízené byty nejvyšší možnou hranici

zvýšení dokonce o 55 procent. Důvodem slabé funkčnosti "brzdy nájemného" jsou podle autora bytová nouze, z ní vyplývající nechuť nájemníků jít do sporu a absence účinných sankcí pro pronajímatele za porušení regulace, kteří také využívají nízkých nároků na transparentnost ohledně výše předchozího nájemného. V závěru článku jsou stručně představeny první návrhy politiků a ekonomů, jak by bylo možné opatření dodat na účinnosti. -- K nedostatkům výpočtu v místě obvyklé hladiny nájmu viz také článek na s. 31.

Adam Váchal

Poslanci "zdražili" nemovitosti : daň z nabytí nemovitosti nově zaplatí kupec. Prodejci nezlevní

Hospodářské noviny, Sv. 60, (2016) č. 107 (2.6.2016), s. 1

Článek informuje o aktuální změně zákona o dani z nabytí nemovitých věcí, která přináší mimo jiné přesun daňové povinnosti z prodávajícího na kupujícího a ruší institut ručitele. Autor dále rozebírá očekávaný dopad změn na vývoj cen nemovitostí a reakce různých odborníků na scénář ministerstva financí, podle kterého majitelé nemovitostí zlevní své nabídky o částku daně. -- K vývoji přenesení daňové povinnosti k dani z nabytí nemovitých věcí viz příspěvek v čas. Daně a finance, č. Supplementum 1/2015, s. 25-27.

Regulace činnosti realitních makléřů

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 9, s. II

Aktuální informace k návrhu nového zákona o realitních zprostředkovatelích, který zavádí speciální právní regulaci tohoto oboru podnikání. Příspěvek rozebírá hlavní motivy pro přijetí nové zákonné úpravy, definuje pojem realitního zprostředkování, dále se věnuje otázkám odborné způsobilosti, povinného pojištění odpovědnosti realitního zprostředkovatele za škodu, speciální smlouvy o realitním zprostředkování a jejich náležitostí i sankcí za porušení stanovených povinností.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Cordula Tutt, Max Härder

Der lange Marsch : Arbeitsmarkt

Dlouhý pochod : pracovní trh

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 19, S. 22-26

Když přišli uprchlíci do Německa, byl optimismus německého hospodářství velký. Přesto je mnoho velkých koncernů a firem nepřijalo. Podnikatelé mají se zaměstnáváním uprchlíků spíše negativní zkušenosti. Integrace uprchlíků je běh na dlouhou trať. Nejčastějšími překážkami v zaměstnávání uprchlíků jsou: neznalost jazyka, chybějící kvalifikace, nedostatek volných míst, byrokracie, doklady o kvalifikaci, kulturní rozdíly, minimální mzda, nízký výkon.

Frank Specht

Die Mühen der Ebene

Starosti všedního dne

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 102 (31.5.2016), S. 8-9

Němečtí podnikatelé, kteří chtějí zaměstnat žadatele o azyl, si stěžují na přemíru byrokracie a na nedostatek informací o nově schválené legislativě k integraci uprchlíků. Úřady práce spolu se zaměstnavatelskými a průmyslovými svazy proto zahajují v této oblasti informační kampaň. Ta by vedle vysvětlení nových pravidel a představení veřejných a soukromých integračních programů měla podnikatelům nabídnout i modely kompetenčních testů pro zjištění kvalifikace azylantů.

By Mette Foged and Giovanni Peri

Immigrants' effect on native workers : new analysis of longitudinal data

Vliv imigrantů na zaměstnance z řad domácích obyvatel : nová analýza longitudinálních dat

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 1-34

Autoři zkoumají dopady přílivu imigrantů na trh práce na zaměstnance s nízkou kvalifikací z řad domácích obyvatel. K analýze využívají údaje z Dánska z let 1991-2008. Oproti předchozím studiím berou autoři v úvahu politiku rozdělování imigrantů mezi jednotlivé obce, která v Dánsku probíhala v letech 1986-1998. Příliv imigrantů vedl k vytlačení domácích málo kvalifikovaných obyvatel

z manuálních pozic. Dopady na domácí nekvalifikované zaměstnance byly tedy pozitivní: došlo ke zvýšení jejich mezd, zaměstnanosti i profesní mobility. - Pozn.

Jonnas Anne-Braun ... [et al].

Initial and continuing education the implications for a knowledge-based economy [elektronický zdroj]

Prvotní a průběžné vzdělávání : implikace pro znalostní ekonomiku

Trésor-economics, No. 165 (2016), p. 1-8

Prvotní vzdělání (vzdělání před prvním vstupem na trh práce) i pokračující vzdělávání vedou ke snížení rizika i délky nezaměstnanosti a mají také souvislost s výší mezd. Průběžné vzdělávání vede k posílení výhod plynoucích z prvotního vzdělání, nemůže však prvotní vzdělání zcela nahradit. V článku jsou kromě hodnocení vlivu vzdělání na působení na trhu práce poskytnuty také informace o výdajích na vzdělávání ve Francii, o podílu zaměstnanců zapojených do průběžného vzdělávání, i o výsledcích francouzských žáků v šetření PISA. - Pozn. -- Článek je na webu DG Trésor dostupný také ve francouzštině. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/05/Tresor_Economics_165_2016.pdf

Kateřina Duspivová, Jana Kramulová

Job and employee stocks and flows in the Czech Republic

Zaměstnání a zaměstnanecké zásoby a toky v České republice

Statistika, Vol. 53, (2016) No. 1, p. 13-33

Autorky představují nový komplexní systém statistických ukazatelů týkajících se trhu práce v ČR, který splňuje teoretické požadavky i nejnovější trendy statistiky trhu práce. Nejprve popisují teoretickou soustavu trhu práce vzájemně propojující vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli a charakterizují procesy spojené s poptávkovou a nabídkovou stranou pracovního trhu s důrazem na neutralitu ve vztahu k ekonomickým myšlenkovým proudům. Poté seznamují s novým systémem ukazatelů trhu práce, který rozšiřuje stávající modely a řeší zásoby a toky trhu práce v širším kontextu. Zavádějí také další statistické ukazatele (vytvářená a rušená pracovní místa, přijatí a propuštění pracovníci, převedení práce nebo pracovníka) a agregované indikátory umožňující hodnocení dynamiky trhu práce z odlišného pohledu. Následně autorky kvantifikují zásoby a toky na pracovním trhu v Česku v r. 2010 a osvětlují tak dynamiku zaměstnanosti. - Pozn.

By John Thornhill and Ralph Atkins

Money for nothing

Peníze za nic

Financial Times, Vol. 2016, No. 39174 (27.5.2016), p. 7

Tradičně konzervativní švýcarští voliči mají v referendu 5. června rozhodnout, zda bude každému občanovi bez ohledu na práci, bohatství nebo společenský přínos poskytován nepodmíněný základní příjem ve výši 30 000 švýcarských franků (30 275 USD). Už jen skutečnost, že jedna z nejbohatších zemí světa přistoupí na takové hlasování, svědčí o tom, jak se letitý sen radikálních myslitelů dostává do politického mainstreamu. V zemích tak rozdílných jako je Brazílie, Kanada, Finsko, Nizozemsko a Indie si místní a celostátní vlády pohrávají s myšlenkou zavést nějakou formu základního příjmu. Jejich snahou je změnit neefektivní stát blahobytu a zvládnout společenský rozvrat způsobený technologickými změnami. - Zavedení nepodmíněného základního příjmu ve Švýcarsku bylo v referendu zamítnuto. -- K problematice viz i články v čas. The Economist č. 8992 ze dne 4.6.2016 na s. 12 a 21-24.

By Shawn Donnan and Sam Fleming

Partial prosperity

Částečná prosperita

Financial Times, Vol. 2016, No. 39161 (12.5.2016), p. 7

Na příkladu města Raleigh ze Severní Karolíny se demonstruje, jak roste počet obyvatel ve většině amerických metropolitních oblastí, které láká příslib pracovních příležitostí a nižších životních nákladů. Z nové studie Pew Research Center však vyplývá, že současně v těchto městech klesají střední příjmy a zvyšuje se nerovnost, což vyvolává frustraci z nenaplněných očekávání.

Marie Salačová

Stále se opakující chyby při poskytování cestovních náhrad

Národní pojištění, Sv. 47, (2016) č. 5, s. 28-30

V příspěvku zaměřeném na praxi v oblasti poskytování náhrad cestovních výdajů se autorka věnuje nejasnostem při aplikaci platné právní úpravy. Rozebírá problémy při zaokrouhlování cestovních náhrad, při vyúčtování a vypořádání zahraničních cest zaměstnanců a při aplikaci § 163 odst. 4 zákoníku práce po 1. lednu 2012. -- Viz také příspěvek v čas. Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále č. 6/2016, s. 36-37.

Ivan Macháček

Význam zaměstnaneckých benefitů. [1.]

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 11, s. 9-16

Příspěvek se věnuje daňovému řešení některých zaměstnaneckých benefitů, tedy různých peněžních nebo nepeněžních plnění poskytovaných zaměstnancům jejich zaměstnavatelem nad rámec sjednané mzdy. Autor nejprve za pomoci příkladů porovnává výhodnost benefitu proti zvýšení mzdy, následně pak rozebírá daňové řešení benefitů u zaměstnance a daňový režim benefitů u zaměstnavatele (dle zákona o daních z příjmů). Analyzuje také problematiku zaměstnaneckých benefitů z hlediska pojistných zákonů (důchodové pojištění, veřejné zdravotní pojištění). -- Pokračování viz příspěvek Daňové řešení volnočasových benefitů v č. 12/2016, s. 4-8.

Peter Tóth, Katarína Vaľková

Wage rigidities and jobless recovery in Slovakia : new survey evidence

Platová strnulost a oživení bez nárůstu pracovních míst na Slovensku : závěry nového výzkumu

Biatec, Vol. 24, (2016) No. 2, p. 27-31

Analýza vývoje slovenské zaměstnanosti a růstu platů zaměstnanců v soukromém sektoru vzhledem k růstu hrubého domácího produktu země v letech 2010-2013. Autoři část potřebných dat získali ve spolupráci s pracovní skupinou centrálních bank Evropské unie Wage Dynamics Network, jejímž výzkumným záměrem je zmapování situace v podnicích s pěti a více zaměstnanci v období po finanční krizi z let 2008 a 2009. Závěry studie potvrzují, že vývoj na Slovensku v postkrizovém období kopíruje situaci ve zbytku Evropské unie, kde se v daném období nepodařilo dosáhnout úrovně zaměstnanosti a růstu platů před rokem 2009. Přizpůsobování nákladů ceny práce bylo také úzce navázáno na poptávkové šoky, přičemž kolektivní smlouvy a strnulost růstu platů se ukázaly jako klíčové proměnné pro jednání zaměstnavatelů, kteří namísto snižování platů spíše nepřijímali nové pracovníky či neprodlužovali smlouvy svým stávajícím zaměstnancům. - Pozn.

Daniel Rettig

Was Talente wollen : Arbeitgeber-Ranking

Co chtějí talentovaní lidé : žebříček zaměstnavatelů

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 21, S. 94-97

Článek předkládá výsledky průzkumu, který v Německu na objednávku časopisu WirtschaftsWoche provedla poradenská firma Universum mezi mladými lidmi ve věku 20-35 let (téměř 45 000 studentů) od října 2015 do března 2016. Průzkum odpovídá na otázky, kde chtějí studenti po ukončení studia pracovat, co očekávají od optimálního zaměstnavatele či jaké mají pracovní cíle. Přiložená tabulka uvádí pořadí oblíbenosti zaměstnavatelů u ekonomů, inženýrů, informatiků a přírodovědců.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 64, (2016) č. 6

Mateřská a rodičovská dovolená a sociální zabezpečení (s. 25-29); Lhůty a počítání času ve zdravotním pojištění (s. 30-32); Různé varianty souběžných příjmů u jednoho zaměstnavatele a zdravotní pojištění (s. 33-34); Povaha lékařského posudku a zdravotní nezpůsobilost zaměstnance k práci - judikát NS (s. 48-52).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]**Sv. 11, (2016) č. 6**

Koncepční novela zákoníku práce (s. 12-16); Překážky v práci při pružné pracovní době (s. 32-35); Poskytování cestovních náhrad - stále se opakující chyby (s. 36-37); Plnění poskytovaná zaměstnancům z fondů zaměstnavatele (s. 45-48); Pomoc při insolvenční ochraně: nově od 1.5.2016 - ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele (s. 56-58); Pobyt v cizině a zdravotní péče při cestách do zahraničí (s. 64-66).

Právo

Marie Karfíková

Daňové právo a jeho postavení v České republice

Daně a finance, Sv. 23, (2015) č. Supplementum 1, s. 2-5

Autorka se věnuje tématu daňového práva jako subsystému finančního práva v ČR a dokládá změnu ve významu a pojetí daňového práva po r. 1989. Upozorňuje na nabývání významu daňového práva v rámci finančního práva (i v historickém kontextu) a na příkladu dynamického rozvoje daňového práva ilustruje jistou míru atomizace finančního práva. Následně rozebírá podstatu a základní principy daňového práva. Zdůrazňuje, že odvětví daňového práva zaznamenalo množství kvalitativních změn v porovnání se stavem, který v právní oblasti platil před r. 1990 (změny v normotvorné oblasti, v soustavě daní, v oblasti daňově-právních institutů i v chápání místa v právním pořádku). - Pozn.

Pavel Mates, Jindřich Škoda, František Vavera

Disciplinární právo státních zaměstnanců

Trestněprávní revue, Sv. 15, (2016) č. 5, s. 105-111

Článek se zabývá podstatou a procesní úpravou disciplinárních deliktů státních zaměstnanců. Podstata disciplinárního práva státních zaměstnanců souvisí s existencí specifického zaměstnaneckého poměru, jehož subjekty jsou na straně jedné stát a z druhé strany ti, kdo jeho jménem vystupují, zejména formulují a realizují mocenská rozhodnutí. - Pozn.

Petr Jiráček, Petr Cimrman

Duševní vlastnictví na Slovensku a porovnání právních úprav

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 5, s. 12-13

Popis kompetencí v oblasti ochrany duševního vlastnictví vybraných útvarů slovenské celní správy. Srovnání právní úpravy prosazování práv duševního vlastnictví v ČR a na Slovensku.

Věra Honusková

Evropské azylové právo na rozcestí

Jurisprudence, Sv. 25, (2016) č. 2, s. 7-17

Autorka předkládá základní informace pro probíhající debatu o migračním právu a věnuje se možnostem řešení situace osob, které hledají ochranu, v mezinárodním a evropském právu. Rozebírá úpravu ochrany osob v mezinárodním právu (ochrana uprchlíků a ochrana dalších osob z důvodů nemožnosti navrácení do nebezpečí), dále úpravu ochrany osob v právu EU (Společný evropský azylový systém - CEAS, rozpracování mezinárodních závazků v CEAS a limity úpravy v současné migrační krizi). Poté charakterizuje hlavní kroky, které jsou nutným doplňkem vhodné právní reakce pro současnou situaci hromadného přílivu osob do členských států EU, a představuje i možné právní odpovědi k řešení aktuální situace. - Pozn.

Jiří Maštálka, František Nonnemann

Informační databáze o bonitě a důvěryhodnosti spotřebitele

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 365-369

Pohled na novou právní úpravu spotřebitelských registrů dle zákona č. 378/2015 Sb., jímž došlo k novele zákona o ochraně spotřebitele. Autoři upozorňují, že ustanovení o spotřebitelských registrech byla do návrhu zákona vložena až ve druhém čtení v PS a návrh tak neprošel standardním připomínkovým řízením. Novela uvádí, že za účelem ochrany práv a právem chráněných zájmů prodávajících i spotřebitelů si mohou některé subjekty vyměňovat informace o platební morálce

spotřebitelů či další relevantní údaje, a umožňuje tak vznik dvou registrů o bonitě a důvěryhodnosti spotřebitele. Autoři se dále věnují otázkám ochrany osobních údajů a ochrany práv spotřebitele s ohledem na tuto právní úpravu, zabývají se také vztahem k jiným registrům a charakterizují nejasné body právní úpravy spotřebitelských registrů. - Pozn.

Matěj Myška, Jakub Harašta

Omezení autorského práva a zvláštních práv pořizovatele databáze v případě datové analýzy

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 23, (2015) č. 4, s. 375-384

Cílem příspěvku je provést základní analýzu účinné právní úpravy v oblasti datové analýzy ve vazbě na chápání exkluzivních a restriktivních práv duševního vlastnictví zejména v oblasti autorských práv a práv databázových. Autoři si kladou otázku, nakolik představuje nakládání s dílem nebo databází za účelem datové analýzy zásah do existujících exkluzivních práv, případně je-li toto nakládání kryto některým z existujících omezení. Specifická pozornost je věnována výjimce pro vědecké účely v rámci evropské legislativy. Autoři docházejí mj. k závěru, že s ohledem na princip teritoriality ochrany lze identifikovat rozdíly v národních implementacích a s tím související možné problémy (pro mezinárodní projekty a obecně vědecký výzkum realizovaný datovou analýzou). - Pozn.

Claus Luttermann

Persönliche prozessuale Haftungsverschärfung bei "Corporate Misconduct" (U.S. Yates Memorandum): Regulierungsmaß und Schutzstrategie

Zostření osobního procesního ručení za pochybení korporace (podle tzv. memoranda Yatesové): míra regulace a ochranná strategie

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 18, S. 1059-1063

Americké federální ministerstvo spravedlnosti vydalo 9. září 2015 pro tamní státní zástupce novou směrnici, která obsahuje pokyny pro přísnější vyšetřování a stíhání manažerů za jejich pochybení při řízení kapitálové společnosti v občanskoprávních a trestněprávních kauzách. Tento dokument s oficiálním názvem "Individual Accountability for Corporate Wrongdoing" vešel ve známost spíše jako "Yates Memo" (memorandum Yatesové), čímž odkazuje na svou autorku, náměstkyni nejvyššího státního zástupce a ministra spravedlnosti Sally Yatesovou. V článku jsou shrnuty pokyny a doporučení memoranda a z nich pak vyvozeny nároky na odpovědnost manažerů korporací a na jejich etický profil. Podle autora by toto memorandum mělo sloužit jako vzor pro Německo, Evropskou unii i širší mezinárodní společenství. Vzhledem k nemalé exteritoriální působnosti amerického práva může být znalost memoranda ale užitečná již v daném okamžiku. - Pozn.

Ondřej Svoboda

Philip Morris proti Austrálii: ztracený argument kritiků TTIP

Jurisprudence, Sv. 25, (2016) č. 2, s. 30-38

Příspěvek je reakcí na náhlé rozuzlení sporu, ve kterém tabáková společnost Philip Morris zahájila investiční arbitráž na základě bilaterální investiční dohody s Austrálií po zavedení přísných protikuřáckých opatření v r. 2011. Autor hodnotí pozadí a průběh sporu a spekuluje nad důvody poměrně nečekaného odmítnutí žaloby v procesní části (žaloba byla označena za "zneužívající manipulaci systému investiční ochrany"). Následně zvažuje význam sporu při formulování australské investiční politiky i v širším kontextu systému mezinárodního investičního práva. Vyzdvihuje význam sporu v souvislosti s kritikou veřejnosti zaměřenou na vyjednávání o TTIP (Transatlantickém obchodním a investičním partnerství), zejména s ohledem na debatu o výhodách a nevýhodách poskytování investiční ochrany a mechanismu řešení sporů investor-stát (ISDS) v mezinárodních obchodních dohodách. - Pozn.

Pavína Hubková

Plná náhrada škody způsobené porušením evropského soutěžního práva a problém tzv. kompenzačních úroků před českými soudy

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 9, s. 327-333

Autorka vychází z evropské judikatury a směrnice 2014/104/EU o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a EU o hospodářské soutěži, která by měla být transponována do českého právního řádu do konce

r. 2016. Zaměřuje se na jeden dílčí aspekt související s vymáháním náhrady škody před vnitrostátními soudy - na kompenzační úroky. Rozebírá otázku úroků podle směrnice, judikatury SDEU i podle českého práva (to s žádnými takovými úroky nepočítá). Připojuje příklad výpočtu kompenzačních úroků s různě odvozenou sazbou úroků a zvažuje, jak vhodně promítnout požadavky směrnice do českého práva. Jako řešení nabízí možnost kalkulace kompenzačních úroků žalobcem, stanovení úroků ze strany soudů a argumentuje pro konkrétně určený algoritmus výpočtu těchto úroků. - Pozn.

Martin Smolek

Příliš shovívavosti v Evropě? : několik poznámek k rozsudku Soudního dvora ve věci C-428/14 DHL

Antitrust, Sv. 2016, č. 1, s. 19-24

Autor rozebírá právní východisko sporu a nedávné rozhodnutí SDEU vydané v rámci řízení o předběžné otázce ve věci C-428/14 DHL Express (Italy) ze dne 20.1.2016 a zaměřuje se na problematiku programu shovívavosti (leniency programme), který není v zásadě na unijní úrovni harmonizován, řešenou v tomto rozsudku. Upozorňuje, že téma je logickým pokračováním judikatury lucemburského soudu ve věci C-360/09 Pfleiderer. Italské otázky se týkaly tří okruhů problémů: a) zda je vzorový program shovívavosti (přijatý v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž) závazný pro vnitrostátní orgány hospodářské soutěže, b) vztahu programu shovívavosti uplatňovaného EK a obdobného programu aplikovaného vnitrostátním orgánem, c) zda pouze ten podnik, který předložil žádost o ochranu před pokutami Komise jako první, může předložit zjednodušenou žádost o ochranu vnitrostátnímu orgánu. Autor připojuje komentář odpovědi Soudního dvora EU. - Pozn. -- Viz také příspěvek na s. 31-32, který přináší komentovaný rozsudek ve věci C-428/14 a rozhodnutí národního (chorvatského) úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Irena Pelikánová

Soutěžitel a podnik v českém právu

Antitrust, Sv. 2016, č. 1, s. 7-9

Článek se věnuje vývoji české právní úpravy pojmu soutěžitel po r. 1989, přináší vymezení a definování pojmu podnik a následně představuje pojmový rozpor mezi obchodním zákoníkem a zákonem o ochraně hospodářské soutěže. Autorka upozorňuje na pokusy o sjednocení terminologie, snahu o nahrazení termínu "soutěžitel" v zákoně o ochraně hospodářské soutěže termínem "podnik" i na možnost vyřešení terminologického problému v novém občanském zákoníku. Zdůrazňuje ale, že šance daná kodifikací soukromého práva k napravení pojmových nejasností nejenže nebyla využita, ale naopak navrhovanou novelou zákona o ochraně hospodářské soutěže se do právní úpravy vnašejí nové a výkladem naprosto neřešitelné pojmové rozpory. - Pozn.

Statistika. Demografie. Sociologie

Konrad Fischer, Marc Etzold, Max Härder

Nur jeder Zweite gehört zur Mittelschicht

Pouze každý druhý patří ke střední třídě

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 19, S. 16-21

Dominantní střední třída ovlivňuje obraz a sebepjetí německé společnosti. Studie Německého institutu pro hospodářský výzkum (DIW) potvrdila, že se střední třída zmenšuje. Na počátku 80. let činil podíl střední třídy 62 % německé společnosti, nyní je to 54 %. Článek se zabývá výsledky studie.

The trouble with GDP : measuring economies

Potíž s HDP : jak změřit ekonomiky

The Economist, Vol. 419, (2016) No. 8987, p. 21-24

Článek se podrobně zaměřuje na problematiku výpočtu hrubého domácího produktu, který je stále horším měřítkem prosperity a neměří spolehlivě ani výrobu. Připomíná se historie vzniku tohoto ukazatele, který se obtížně počítal už v ekonomikách farem, výrobních linek a hromadných trhů. V dnešních bohatých ekonomikách, s převahou služeb na zakázku a stále více orientovaných na kvalitu a ne na větší výrobu, dosáhla obtížnost ještě vyšší úrovně. Přínosy mnoha nových produktů často nejsou zahrnuty, problémem jsou vládní služby poskytované zdarma, finanční služby a mnohé jiné. -- Viz i články na s. 7 a 22.

Účetnictví

Saverio Bozzolan, Enrico Laghi, Marco Mattei

Amendments to the IAS 41 and IAS 16 - implications for accounting of bearer plants

Změny IAS 41 a IAS 16 - důsledky pro účtování o rostlinách přinášejících úrodu

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 62, (2016) No. 4, p. 160-166

V červnu 2014 přijala Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) dokument o změnách mezinárodních standardů a výkladů IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení a IAS 41 Zemědělství nazvaný Zemědělství: Rostliny přinášející úrodu (bearer plants). Dokument přináší definici "rostlin přinášejících úrodu" a požaduje, aby se o rostlinách, které se využívají výhradně k získávání úrody po více než jedno období (označovaných jako rostliny přinášející úrodu), účtovalo stejně jako o pozemcích, budovách a zařízení dle IAS 16. V příspěvku je analyzována verze IAS 41 z r. 2001, dále jsou na základě literatury zhodnoceny klady a zápory tohoto standardu a posléze se autoři zaměřují na změny, které přinesl účetní režim pro oblast biologických aktiv spadajících pod pojem "rostliny přinášející úrodu". V závěrečné části hodnotí změny v IAS 41 a upozorňují na problémy, které by realizace nových požadavků mohla přinést. - Pozn.

David Procházka

Vynucené přijetí IFRS českými nekótovanými podniky : hodnocení přínosů a nákladů

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 24, (2016) č. 2, s. 46-62

Článek hodnotí vztah přínosů a nákladů spojených s implementací mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) českými veřejně neobchodovanými podniky. Autor se zaměřuje na firmy na nižších úrovních konsolidačního celku, které nejsou veřejně kótované, a proto nejsou povinny připravovat statutární závěrku dle IFRS, ale jako ovládané účetní jednotky se nemohou zbavit povinnosti předávat IFRS výkazy mateřské společnosti. Nejprve na základě analýzy regulatorního rámce zákona o účetnictví vymezuje okruh českých účetních jednotek aplikujících IFRS. Dále poskytuje odhad počtu účetních jednotek provádějících konverzi účetní závěrky na IFRS a prezentuje výsledky dotazníkového šetření u těchto podniků. Z něj pak vychází analýza dopadů spojených s implementací IFRS. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 23, (2016) č. 4

Konsolidace z pohledu zpracovatele (s. 6-11); Odložená daň v konsolidaci (s. 12-15); Konsolidace zahraničního podniku (s. 16-27); Specifikace víceúrovňové konsolidace (s. 28-31); Není ekvivalence jako ekvivalence (s. 31-36); Kombinovaná účetní závěrka (s. 37-40).

Veřejná správa

Zdeněk Budovec

Hodnocení zaměstnanců ve veřejné správě

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 3-4, s. 39-42

Autor se zabývá pracovními hodnoceními zaměstnanců ve veřejné správě především z hlediska jejich právní úpravy. Vychází přitom především ze zákoníku práce a ze zákona č. 312/2002 Sb. o úřednících územních samosprávných celků. V textu je definován plat, jeho složky, podrobněji rozebráno přiznání, odejmutí či snížení osobního příplatku ve vazbě na pracovní výsledky, nastíněna rozhodnutí Nejvyššího soudu, blíže specifikováno poskytování odměn v souvislosti s mimořádnými pracovními úkoly (a s možností zaměstnavatele poskytovat cílové odměny), definován pracovní posudek, rozebrán jeho obsah a odlišnosti v případě úředníků územních samosprávných celků.

Ladislav Smejkal

Nezákonné skončení služebního poměru a související právní otázky

Správní právo, Sv. 49, (2016) č. 3, s. 162-169

Úvaha nad novým zákonem o státní službě, vznikem nového právního odvětví na pomezí práva soukromého a veřejného - služebního práva - a nad změnou soudní příslušnosti pro řešení soudních sporů o nezákonném skončení služebního poměru podle služebního zákona. Autor rozebírá způsoby skončení služebního poměru dle služebního zákona a vyjadřuje názor, že služební zákon je ve srovnání se zákoníkem práce příliš stručný a nejasný a že i úprava nezákonného skončení služebního poměru je strohá a špatná. Dále upozorňuje, že rozhodování o skončení služebního poměru je rozhodováním podle správního řádu, čili správním řízením. Nastiňuje také hlavní rozdíly mezi právní úpravou zákoníku práce a zákona o státní službě, zejména s ohledem na neplatné skončení pracovního/služebního poměru. - Pozn. -- Příspěvek je přepisem autorova vystoupení na odborné konferenci Právo ve veřejné správě 2015.

Jiří Venclíček, Michal Matouš

Organizační architektura správy regionálního rozvoje v evropském kontextu

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 23, (2015) č. 4, s. 385-390

Autoři se věnují organizačním aspektům správy na úseku regionálního rozvoje z prostředků EU. Poukazují na některé výzkumy, které ukazují, že výše prostředků alokovaných členským státům z EU je pozitivně ovlivněna menší samostatností regionálních subjektů vůči státu. Dále však argumentují, že tyto závěry samy o sobě nemohou předurčovat organizační podobu správy na úseku regionálního rozvoje. Pozornost by kromě alokace měla být věnována také absorpci, která se projevuje rozvojem regionu. Autoři docházejí k závěru, že úspěšnost regionálního rozvoje souvisí s organizačním uspořádáním, a to zejména z hlediska uplatnění prvků centralizace a decentralizace, respektive koncentrace a dekoncentrace při tvorbě programových dokumentů a rozhodování o konkrétních záležitostech regionálního rozvoje. Princip partnerství kohezní politiky by podle autorů neměl být vnímán jako převaha regionálních aktérů nad centrální správou, ale jako posilování informační a koordinační infrastruktury. Nicméně pouze samospráva dokáže vytvářet a uplatňovat vlastní politickou vůli vůči rozvoji vlastního území. Dosažené závěry jsou aplikovány na současnou situaci v ČR s přihlédnutím ke vznikajícím integrovaným přístupům. - Pozn.

Karel Černín

Úvahy o nestrannosti úředního rozhodování

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 23, (2015) č. 4, s. 341-351

Autor si v textu klade následující otázky: jaké dává český právní řád záruky, že budou úředníci rozhodovat bez předpojatosti či sympatií k jedné ze stran? Co všechno pod pojem nestrannosti spadá? Je správné klást v tomto ohledu na úředníky stejné nároky jako na soudce? Jaký je vzájemný vztah mezi nestranností a nezávislostí? Kdo všechno může úřední rozhodování ovlivnit a tudíž je třeba zkoumat jeho vztah k projednávané věci? Dochází k závěru, že nestrannost rozhodování je obecným právním principem nejen pro oblast soudnictví, ale též pro výkon státní správy. Nestrannost však nelze směřovat s nezávislostí. Důvody podjatosti jsou rozděleny na vnitřní a vnější. Autor v práci obhajuje řešení zvolené rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu, který doporučil zohlednit závislý (nejčastěji zaměstnanecký) poměr úřední osoby k jinému aktérovi (nejčastěji účastníkovi řízení) pouze tam, kde subjekt nadřazený úředníkovi, jenž ve věci rozhoduje, má na výsledku řízení dostatečně silný zájem a existují tak důvodné obavy, že svého vlivu na úřední osobu skutečně využije. Zkoumány jsou i další indicie svědčící o podjatosti úřední osoby a otázka zneužití námitky podjatosti. - Pozn. -- V daném čísle časopisu viz také tematicky související články "Kárné řízení ve věcech státních zaměstnanců - lze aplikovat čl. 6 EÚLP?" (na s. 400-406) a "Služební poměr - veřejnoprávní nebo soukromoprávní vztah?" (na s. 407-413).

Petr Wawrosz

Vybrané způsoby boje s korupcí

Scientia et Societas, Sv. 12, (2016) č. 1, s. 79-103

Článek shrnuje reflexe vlivu korupce na fungování státu a některé návrhy protikorupčních designů, jak byly formulovány ve světové i domácí společenskovední literatuře. Podrobněji jsou dále představeny

protikorupční strategie implementované v Hongkongu a Singapuru, které mohou být podle autora zčásti realizovatelné i v České republice. Vedle zřízení zvláštních nezávislých kontrolních orgánů státní správy je doporučováno zjednodušení správních procedur (jež tak odstraní pobídky pro korupční jednání), vyšší odměny a rotace pracovníků na rizikových pozicích. Základním prostředkem boje proti korupci by ale měly být investice do lidského a sociálního kapitálu pomocí půjček na základě konceptu přenesené ceny (tj. splátek poskytovateli investice až v okamžiku jejího prokazatelného přínosu pro příjemce). Tento v článku podrobně popsany systém by mohl být aplikovatelný jak ve veřejném, tak i v soukromém sektoru. - Pozn.

Petr Kolman

Zákon o zadávání veřejných zakázek a novinky v přípravě zadávacích podmínek : nová právní úprava veřejných zakázek

Veřejná správa, Sv. 27, (2016) č. 9, s. 18-19

Autor se v článku stručně věnuje důležitým změnám, které přináší nový zákon o zadávání veřejných zakázek pro jejich zadavatele. Zabývá se novinkami v přípravě zadávacích podmínek: novým institutem tzv. předběžné tržní konzultace, novou úpravou tzv. vysvětlení zadávací dokumentace a novou úpravou změn nebo doplnění zadávací dokumentace. -- Viz také příspěvek o novém zákonu č. 134/2016 Sb. v čas. DHK č. 10/2016, s. 36 a též příspěvek P. Kolmana v čas. Právní rádce č. 4/2016, s. 64-66.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Veřejná správa

Sv. 27, (2016) č. 10

Některé obce budou muset vrátit majetek zpět státu včetně bezdůvodného obohacení (s. 3); Obce se kvůli opatrovnictví dostávají do úzkých. Padla i žaloba na stát (s. 4-5); Ministerstvo práce a sociálních věcí nabízí rodičům možnost volby: mikrojesle (s. 6-7); Rodiny dnes nejsou identifikovatelné podle kategorie manželství: koncepce rodinné politiky (s. 9-11); Co přinese evropské nařízení eIDAS v praxi (s. 12-13); Prohlubování vzdělání úředníků oddělení matrik a státního občanství (s. 14); Změny služebního poměru: služební cesta (s. 15-17); Podmínky pro sladění rodinného a osobního života s výkonem státní služby (s. 18); Do zdravotnictví půjde přes tři miliardy korun (s. 19).

Veřejná správa

Sv. 27, (2016) č. 11

Celkem 1,5 miliardy pro střední a vyšší odborné školy: integrovaný regionální operační program (s. 3); Přesun odpadu ze skládek do spaloven není řešení: odstranění existující provazby zákonů (s. 4-5); Nový školský zákon platí! Sněmovna přehlasovala prezidentské veto: Ministerstvo školství a Svaz měst a obcí jsou na kordy (s. 6); Moje šestiletá dcera mě před dětmi pokárala a dala mi tisíc pětik: o chystaných změnách ve školství (s. 7-11); Novinky v zákoně o územně samosprávných celcích: odstranění existujících nedostatků provazby zákonů (s. 16-18); Co znamená služba elektronického doporučeného doručování (s. 19); Tajemnice Nymburka: benchmarking mě nezklamal: hodnocení služeb měst a obcí (s. 20-21); Výběrové řízení na reklamu a komunikaci: zadávání veřejných zakázek (s. 26-27).

Veřejné finance. Rozpočet

Mário Centeno ; [rozhovor vedli] Sven Afhüppe, Jan Hildebrand

"Wir sind keine Radikalen" : Portugals Finanzminister über den Kurs der neuen Regierung, mögliche Defizitstrafen und eine Reform der Währungsunion

"Nejsme žádní radikálové" : portugalský ministr financí o kurzu nové vlády, možných trestech za vysoký deficit a reformě měnové unie

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 93 (17.5.2016), S. 6-7

Ministr financí Portugalské republiky Mário Centeno v rozhovoru zdůrazňuje, že jeho vláda neplánuje zrušit reformy pracovního trhu, penzijního systému a zdravotnictví prosazené předcházejícími kabinetem. Mzdy ve veřejném sektoru rovněž zůstanou zmrazené do roku 2020, ale jejich další krácení současná portugalská vláda odmítá a naopak usiluje o větší prostor pro investice do modernizace státní

správy. Hrozby sankcí za neplnění Paktu stability a růstu Centeno odmítá s poukazem, že v roce 2016 bude již portugalský deficit státního rozpočtu pod 3 procenty HDP. Zemi by ale pomohla vyšší míra evropské integrace v oblasti finanční politiky, ať už v podobě zavedení společných evropských dluhopisů nebo konsolidace bankovního sektoru. -- K vývoji deficitu portugalského státního rozpočtu a možných sankcí Evropské komise viz také články v čísle na s. 1 a 7.

Thushyanthan Baskaran

Intergovernmental transfers, local fiscal policy, and the flypaper effect : evidence from a German state

Mezivládní transfery, místní fiskální politika a efekt mucholapky : důkazy z německé spolkové země
FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 1, p. 1-40

Autor zkoumá, jak získání grantu z vyššího stupně samosprávy ovlivní výdaje obce a zdanění. Transfery, u kterých není přesně definován účel, mohou být použity k financování veřejných statků a zlepšení služeb obce, nebo také ke snížení daní. Podle tzv. teorie středového voliče (median-voter theory) by získání grantu i zvýšení místních příjmů mělo vést ke stejným výsledkům (snížení daní a zvýšení výdajů podle důchodové elasticity spotřeby soukromých a veřejných statků u středového voliče). Dle tzv. efektu mucholapky (flypaper effect) však mají místní samosprávy tendenci k vyšším výdajům a menšímu snižování daní v případě, kdy prostředky získají díky grantu. Autor tento jev zkoumá na příkladu německé spolkové země Hessenska. Soubor dat zahrnoval 319 obcí z let 2001-2010. Na základě analýzy autor potvrzuje existenci jevu mucholapky. Hessenské obce nevyužívají transfery ke snižování daní, ale ke zvyšování veřejných výdajů. - Pozn.

Zdeněk Morávek

Novela zákona o rozpočtových pravidlech od 10.5.2016

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 28-29

Autor informuje o novele č. 128/2016 Sb. zákona o rozpočtových pravidlech, kterou charakterizuje jako poměrně významnou a s dopadem na řadu subjektů napojených na státní rozpočet, zejména na státní příspěvkové organizace. Novela navazuje na proces modernizace a zefektivnění řízení likvidity státní pokladny a přináší zahrnutí dalších vybraných účtů pod pojem peněžní prostředky státní pokladny včetně povinnosti vést vybrané účty u ČNB. Tím by mělo být dosaženo zpomalení růstu státního dluhu a kontroly nad hospodařením vybraných subjektů a dále generování rozpočtových úspor prostřednictvím snížení úrokových nákladů na financování státního dluhu, další zefektivnění činnosti státu na finančním trhu a snížení nejistot v oblasti financování státního dluhu.

Michal Lehuta, Ján Záborský

Šanca na reformy : programové vyhlásenie vlády

Trend, Sv. 26, (2016) č. 16, s. 12-15

Pohled na plánovanou reformu veřejných výdajů "hodnota za peníze" a analýzu efektivity vybraných resortů, ke kterým se zavázala v programovém prohlášení nová slovenská vláda. Hlavními institucionálními nositeli změny by měly být Nejvyšší kontrolní úřad, ministerstvo financí a úřad vlády (podpředseda vlády pro veřejné investice). Počítá se také se vznikem analytických útvarů na některých ministerstvech, v řešení je personální otázka reformního lídra. Autoři také upozorňují na odložení cíle vyrovnaného státního rozpočtu SR do roku 2020 a na problémy spojené se snižováním vysokého veřejného zadlužení (aktuálně 53% HDP). -- Viz další příspěvek k programovému prohlášení nové slovenské vlády na s. 16-17.

Tomáš Johánek

Vláda připravuje nový způsob financování regionální železnice

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 4, s. 38

Od roku 2020 by se mělo výrazně změnit financování regionální železnice s tím, že se stát bude zhruba 30% podílet na úhradě za regionální vlaky. Stát se zavazuje, že na krajské vlaky bude přispívat nejméně do roku 2034. Peníze na spolufinancování krajské železnice posílá stát krajům prostřednictvím Ministerstva dopravy od roku 2010. Každoroční účelová dotace 2,6 mld. navýšená o inflaci je však pro jednotlivé kraje rozdělena výrazně nerovnoměrně (např. v Královéhradeckém kraji spolufinancuje stát 41 %, zatímco v Karlovarském kraji 20 % výdajů na regionální železnici). Nový systém by měl

rozdíly vyrovnat. Podmínkou dotace nebude, zda si kraje vyberou své dopravce přímo či prostřednictvím tendrů. -- Tématu regionální železnice se v daném čísle časopisu věnují také další texty na s. 36-37.

Martin Murín

Vplyv spôsobu tvorby fiškálneho deficitu na ekonomický rast

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 2, s. 176-192

Problematika fiskálního deficitu a konsolidace v kontextu hospodářského růstu. Příspěvek se zaměřuje na určení rozdílů v dopadu rozpočtového schodku na hospodářský růst ekonomiky, které vznikají v důsledku změn vybraných skupin vládních výdajů a příjmů. Autor zvolil metodu vynechané proměnné, která umožňuje sledovat odlišné dopady fiskálních proměnných s přihlédnutím k jejich společnému základu. Empirickou verifikaci provádí na vzorku čtrnácti původních zemí EU za období 1996-2013. Upozorňuje na možné omezující účinky snižování deficitu státního rozpočtu a určuje rozpočtové kategorie, jejichž změny snižují úroveň deficitu k HDP a mohou způsobovat konečný růstový efekt v poklesu deficitu. - Pozn.

O.A. Firsova

Zakonodatel'noje regulirovanije gosudarstvennogo finansovogo planirovanija v Italii

Legislativní regulace státního finančního plánování v Itálii

Finansy, Sv. 2016, No. 3, s. 56-59

Článek přináší podrobný popis legislativního rámce, jímž se řídí finanční plánování v Itálii. Zaměřuje se zejména na přípravu podkladů, spojených s plánováním rozpočtu. Rozebírá změny v právním rámci země v souvislosti s členstvím Itálie v EU. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 96 (18.5.2016)

V EU padnou první sankce za rozpočtové schodky - k návrhu sankcí ze strany EK proti Španělsku a Portugalsku za jejich rozpočtové deficity (s. 6); Rusko musí zvýšit daně. Ale až po prezidentských volbách - rozpočtová rizika a zvyšování schodku i způsob následných fiskálních opatření v Rusku (s. 18); Deloitte začal zveřejňovat mapu skutečných cen bytů - údaje o skutečných cenách prodaných bytů prostřednictvím aplikace cenovamapa.org (s. 22).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 98 (20.5.2016)

Hazardní hra úředníků s dluhem: chyby ministerstva při zajištění dluhopisů stály podle auditu miliardy - pohled auditu na použití spekulativních operací při zajišťování státních dluhopisů v cizí měně (s. 1) a Babiš rok váhal se zveřejněním auditu. Čekal na další posudky, nebo taktizoval? (s. 3) a následný komentář J. Hrstkové na s. 10; Bitcoin bojuje o přežití: virtuální měna brzy vyčerpá svou kapacitu (s. 18).

Zdravotnictví

By Liran Einav ... [et al].

Beyond statistics : the economic content of risk scores

Nad rámec statistiky : ekonomický obsah rizikových skóre

American Economic Journal: Applied Economics, Vol. 8 (2016), No. 2, p. 195-224

V pojištění i v jiných oblastech (např. poskytování úvěrů) bývají často využívána riziková skóre. U zdravotního pojištění se riziková skóre využívají k predikci výdajů na léky a léčbu u jednotlivců. Autoři se zabývají využíváním rizikového skóre ve zdravotnictví, konkrétně v americkém programu Medicare D (program veřejného zdravotního pojištění). Data naznačují, že existují dva druhy heterogenity (různorodosti) mezi pojištěnci - heterogenita týkající se zdravotního stavu (výdaje na léky se liší podle vlastností pojištěnce, např. jeho věku či přítomnosti chronického onemocnění) a heterogenita týkající se chování (odlišná reakce různých skupin osob na zvýšení spoluúčasti po

dosažení určité výše výdajů na léky). Riziková skóre však toto odlišné chování nezohledňují (zohledňují pouze první typ heterogenity), což může vést k nežádoucímu jevu "cream-skimming" (upřednostňování pojištěnců, u kterých jsou v důsledku jejich chování očekávány nižší náklady, než by naznačovalo rizikové skóre). - Pozn.

Ian Bremmer

Der globale Infarkt : schlechte öffentliche Gesundheitssysteme sind akute Gefahren für Wachstum
Globální infarkt : špatně fungující systémy veřejného zdravotnictví představují akutní nebezpečí pro hospodářský růst

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 91 (12.5.2016), S. 48

Růst životní úrovně v rozvíjejících se ekonomikách v uplynulých letech přinesl i zvýšený výskyt tzv. civilizačních nemocí, jako jsou cukrovka, vysoký krevní tlak nebo srdeční onemocnění. Zdravotnické systémy těchto zemí však ještě zpravidla nejsou připraveny na cenově dostupnou léčbu těchto nemocí. Výjimkami jsou zatím pouze Jižní Korea a Turecko, jejichž zdravotnické programy výrazně zvýšily kvalitu a dostupnost lékařské péče. Náklady na léčení nepřenositelných nemocí dosahují ale již nyní podle odhadů Americké obchodní komory v rozvinutých i rozvojových zemích průměrně 6,5 procent HDP a vykazují stoupající tendenci. Schopnost vybudovat funkční a efektivní zdravotnický systém bude proto hrát v ekonomickém výkonu států světa stále důležitější roli.

Zemědělství

Anja Stehle, Till Hoppe

Das Leiden der Milchbauern

Utrpení chovatelů mléčného skotu

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 102 (31.5.2016), S. 6-7

Nízké výkupní ceny mléka ženou německé zemědělce do ulic. Spolkový ministr zemědělství Christian Schmidt proto plánuje pro chovatele skotu mimořádnou finanční podporu v minimální výši 100 milionů eur. Uvažuje také o poskytnutí záruk a o daňových úlevách. V článku citovaní ekonomové a zástupci zemědělců nicméně spíše volají po takových stimulech, které povedou ke snížení stavů mléčného skotu a chovatele zároveň existenčně neohrozí. -- K tématu viz také komentář v čísle na s. 26.

Václav Benda

DPH v zemědělství v roce 2016

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 16-23

Problematika uplatňování daně z přidané hodnoty v zemědělství. Autor s využitím příkladů nejprve stručně vysvětluje postup při registraci zemědělců jako plátců DPH, dále se věnuje základním pravidlům při uplatňování DPH na výstupu a uplatňování nároku na odpočet daně v odvětví zemědělství. Rozebírá předmět daně a místo plnění při prodeji, povinnost přiznat daň a datum uskutečnění zdanitelného plnění, problematiku základu daně i sazby daně. V závěru jsou vysvětlena pravidla pro uplatňování zvláštního režimu přenesení daňové povinnosti při dodání obilovin a technických plodin (dle prováděcího nařízení vlády č. 361/2014 Sb. a jeho dalších novelizací).

Životní prostředí

By Richard Milne

Environmental hero?

Ekologický hrdina?

Financial Times, Vol. 2016, No. 39156 (6.5.2016), p. 5

Norsko si v zahraničí získalo chválu za pomoc při ochraně životního prostředí v různých zemích, ale doma plánuje kontroverzní projekty. Například v loňském roce byl schválen plán, podle kterého budou do jednoho z fjordů vyvezeny miliony tun průmyslového odpadu. V plánu je také výzkum nových nalezišť ropy v moři za polárním kruhem. Norsko je navíc jednou z mála evropských zemí, kde jsou emise skleníkových plynů vyšší než v roce 1990.

Klaus Stratmann

Teure Kohle : Kohleausstieg

Drahé uhlí : vystoupení z uhelné energetiky

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 88 (9.5.2016), S. 3, 6-7

Institut pro výzkum energetického hospodářství (EWI) při Kolínské univerzitě zveřejnil studii, podle níž by uzavření německých tepelných elektráren stálo do roku 2045 tamní energetické podniky 71,6 miliard eur. Tyto náklady by vznikly zejména přechodem na dražší zemní plyn a odrazily by se zejména ve vyšších cenách elektřiny. Do roku 2045 by sice došlo ke snížení emisí oxidu uhličitého o 859 milionů tun, což odpovídá 5,3 procentům emisí, jež by Německo smělo podle klimatické strategie Evropské unie do roku 2050 vyprodukovat. Výzkumníci ale upozorňují, že tato evropská strategie pracuje pro toto období s předpokladem celkového osmdesátiprocentního snížení emisí oproti roku 1990. Aby tedy byl tento cíl splněn a německá ekonomika nebyla poškozena, mělo by proto dojít k neméně razantnímu útlumu obchodu s emisními povolenkami v EU. Na globální úrovni bude pak přínos plánovaného uzavření německých tepelných elektráren záviset na postoji rozvíjejících se trhů, které nyní naopak na spalování uhlí sázejí. -- K situaci německých podnikatelů ve větrné energetice viz článek na s. 7.

Životní úroveň

Marcel Fratzscher

Unfair und gefährdet : Marcel Fratzscher sieht die Soziale Marktwirtschaft in einer tiefen Krise

Neférové a ohrožené : Marcel Fratzscher vidí sociálně-tržní hospodářství v hluboké krizi

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 100 (27.5.2016), S. 64

Podle ředitele Německého institutu pro ekonomickou expertizu (DIW) Marcela Fratzschera se současná německá hospodářská a sociální politika zpronevřuje svému vlastnímu cíli vybudovat hospodářství na sociálně-tržním principu. Symptodem tohoto selhání má být expanze sociálního státu při současně stoupající sociální nerovnosti. Sociální transfery například stále pokrývají více než polovinu příjmů u 40 procent domácností žijících na území bývalé NDR. V celé zemi ale stoupá i majetková nerovnost a snižují se šance dětí dosáhnout vyššího vzdělání než jejich rodiče. Zatímco 70 procent dětí vysokoškoláků jde na univerzitu, na vysokoškolské vzdělání aspiruje pouze 20 procent potomků manuálně pracujících občanů. Rovněž jen každé čtvrté dítě dosáhne vyššího vzdělání než jeho rodiče. Nižší rovnost šancí než Německo tak vykazuje ze zemí OECD pouze Česká republika. Východiskem z tohoto trendu by ale neměla být ani redukce sociálního státu, ani další vlna přerozdělování skrze vyšší zdanění. Spíše by se měl stát zaměřit na adresnější pomoc nejvíce ohroženým skupinám a v daňové oblasti více zohledňovat vedle příjmů také majetek obyvatel.

Ostatní

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 19

Byty podražily nejvíc za šest let - ekonograf (s. 6); Deficit je nízký, škrtat nemusíme: říká Jan Gregor, bývalý náměstek pro veřejné finance a nově český zástupce u Evropského účetního dvora - rozhovor s J. Gregorem (s. 12-15); Brusel zavírá cesty pro vývoz peněz: EK chce polapit peníze, které mizí v evropských daňových rájích (s. 16-17); Rozvíjející se trhy, běžte do zlata - komentář prof. Rogoffa (s. 36-37); Soumrak nepoctivých úvěrových firem - praktické důsledky novely zákona o spotřebitelském úvěru (s. 38-40).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 20

Jednoduchý zákon napsat neumím, říká Petr Mlsna, náměstek ministra vnitra a jeden z nejproduktivnějších legislativců, který stojí třeba za přímou volbou prezidenta (s. 10-13); Jak Rusnok řekl, tak Zeman

udělal - komentář J. Hrstkové ke jmenování členů bankovní rady ČNB (s. 28); České podniky nestojí o patenty: tuzemské společnosti málo patentují. Právní ochraně nevěří a bojí se vyžrazení svého know-how (s. 32-34); Start-upy nastartují užší vztahy s Německem: Češi se chtějí v Německu poučit, jak pomáhat začínajícím firmám s nápadem. Na jejich podporu vznikne fond, který využije evropské peníze (s. 40-43) a další příspěvky tematické přílohy česko-německý byznys (s. 44-55).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 21

Uhranuti Babišem - téma čísla o majiteli Agrofertu, šéfovi ANO a ministru financí Andreji Babišovi (s. 12-24); Kladivo na exekutory - požadavek na snížení odměn exekutorských úřadů a jeho očekávané dopady (s. 39-42); Konec špinavé hry. Stát chystá regulaci realitek - k návrhu zákona o realitním zprostředkování v ČR (s. 48-50); Co můžeme očekávat od elektronické evidence tržeb - pohled expertů z PWC (s. 52-53).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 22

Zapomenuti v Bruselu - obsáhlé téma čísla o českých úřednících v Bruselu, jejich podpoře ze strany domácích politiků a postoji Čechů k EU (s. 12-27); Konec pohádky o hodných bankéřích: kauza lídra mezi P2P bankéři ukazuje, že "snadno vydělaný dolar" korumpuje všechny stejně - kauza Lending Club (s. 36-38); Když byt vydělává na turistech: finančák se zajímá, sociálka ne - krátkodobé pronájmy v Česku (s. 50-52); Pivovar se řídil radami státu, podle soudů tím pochybil: spoléhat se na stanovisko finančního úřadu k výkladu daňového zákona se nemusí vyplatit - judikát ke spotřební dani (s. 54-55).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 19

Je na čase snížit řecký dluh: v případě Řecka zatím selhaly všechny recepty. Uprchlíká krize je ale důvodem pro změnu strategie (s. 15) a komentář M. Zámečnicka Řecko znovu, už pokolikáté (s. 16-17); Sport stejně jako kultura: nepozději od roku 2020 by měli sportovci dostávat od státu téměř 12 miliard korun - pohled na financování sportu (s. 26-29); ČNB se vyplatil akciový risk: v portfoliu centrální banky jsou největší světové společnosti včetně Applu a investiční banky JPMorgan (s. 32-33); Jak investovat ropu: Saúdská Arábie se chce zbavit závislosti na ropě. Zní to trochu, jako by se katolická církev chtěla zbavit závislosti na Kristovi (s. 40-41); Parádní podvod: nezvratné důkazy o tom, že australský podnikatel Craig Steven Wright je autorem bitcoinu, zatím chybějí (s. 42).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 20

Svět potřebuje nový Bretton Woods: nový globální systém by zmírnil nerovnováhy a mohl by spustit zelenou revoluci - úvaha J. Varufakise, Keynesův plán mezinárodní zúčtovací linie ICU (s. 17) a komentář M. Zámečnicka k předchozímu článku (s. 18-19); Drahé české souzení - pohled na soudní poplatky v ČR (s. 36-37); Soumrak hotovosti: PIN nahradí selfičko, pro dnešní generaci je to přirozené, říká člen nejvyššího vedení společnosti MasterCard Timothy Murphy - budoucnost platebního průmyslu v ČR (s. 40-41); Hedgeové fondy pod tlakem: legendární investor Warren Buffett zaútočil. Vadí mu vysoké poplatky, které investoři platí za mizerné výnosy - kritika výkonnosti hedgeových fondů (s. 44-45).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 21

Když úradují (ne)znalci: odborné posudky mají vliv na milionové spory a osudy obžalovaných. Někdy ale místo pravdy jde jen o peníze (s. 26-29); Jen chtít nestačí: koaliční vláda nezvládá dotáhnout do konce zákony proti korupci (s. 30-31); Zelený bonus táhne: provozovatelé solárních elektráren se stále více odklánějí od garantovaných výkupních cen - kompenzace za náklady na výrobu elektřiny kontra pevně stanovené výkupní ceny v ČR (s. 34-35); České firmy se pojišťují proti hackerům - kybernetická rizika a pojištění odpovědnosti za ztráty nebo odcizení dat z informačních systémů (s. 50-51).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 22

Jak se poprat s další globální finanční krizí - pohled nobelisty R. J. Shillera (s. 17) a reakce M. Zámečnicka v komentáři Nevyhnutelné přípravy na minulost: regulace ve finančním sektoru přináší tolik

nezamýšlených vedlejších účinků, že můžeme být rádi, pokud nepřeváží nad jejími přínosy (s. 18-19); Roztrháme to na kusy: zákon o státním zastupitelství míří do sněmovny a poslanci si už chystají pozměňovací návrhy (s. 30-31); Na výhody zapomeňte: banky kvůli dramatickému snížení příjmů z plateb kartou přijdou o miliardy korun (s. 34-35); Nervózní Německo: klíčová země Evropy přichází o jistoty včerejška (s. 38-40); Co se nám to přihodilo ve zdravotnictví? Samotné navýšení peněz ve zdravotnictví nic nevyřeší. Chce to citlivou spoluúčasť pacientů a větší konkurenci pojišťoven - komentář P. Vepřeka (s. 58-59).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 23

Duše peněz: planetu bychom měli přestat využívat dřív, než sama zkolabuje, říká slavný ekonomický historik Robert Skidelsky - rozhovor o evropské integraci, brexitu, konzumním způsobu života, honbě za majetkem, tlaku na spotřebu a vlivu reklamy (s. 20-25) a komentář k rozhovoru na s. 30; Obchodujte, migrujte, pracujte, nezneužívejte: jednotný evropský pracovní trh bude pod tlakem, dokud se nezavede pořádek v dávkách - komentář M. Zámečnicka (s. 32-33); Cesta do hlubin Číňanovy duše - čínští turisté v ČR (s. 34-37); Hysterie kolem celních skladů: ministerstvo financí hledá problém tam, kde není - názor na plán na omezení výhod svobodných celních pásem pokud jde o DPH (s. 40-41); Putinovo dilema: ruský prezident ví, že musí konečně rozjet slíbené ekonomické reformy. Jejich největší překážkou je on sám. (s. 50-51).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 103 (27.5.2016)

Neničí nás daně, ale nesmyslná šikana finančních úřadů, říkají podnikatelé (s. 3); Migrace drtí v kampani před britským referendem ekonomické argumenty (s. 5); Ve Francii stávkují proti reformě - k celonárodní stávce proti reformě pracovního trhu (s. 5); Barel ropy se přehoupl přes 50 dolarů. Není ale jisté, že na světovém trhu nastává obrat - pohled na stoupající ceny ropy (s. 19).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 106 (1.6.2016)

Začalo to Budvarem. Výjimek v registru smluv bude ale víc - ke schvalované novele zákona o registru smluv (s. 4); Evropská komise jde s dobou: brání služby Uber, Airbnb či HomeAway - podpora sdílené ekonomiky (s. 6); Německý "obrat v energetice" je příliš rychlý - zelená energie a dopady rychlého nárůstu podílu obnovitelných energií (s. 6); Banky musí otevřít platby na internetu novým hráčům - připravovaná iniciace plateb a unijní směrnice o platebním styku (s. 12).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 108 (3.6.2016)

Lidovci se přidali k útokům na evidenci tržeb. Babišův zákon ale odolává - snaha o vyjmutí drobných podnikatelů, kteří si živností přivydělávají k zaměstnání, důchodu nebo mateřské dovolené, z povinné evidence tržeb (s. 5); Tisíce franků každý měsíc a všem. Švýcaři rozhodují o nepodmíněném příjmu - pokus o praktické uplatnění základní nepodmíněné mzdy (s. 7); Zákon o černých volebních fondcích - komentář ke schvalování zákona o omezení volebních výdajů (s. 10).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 92 (12.5.2016)

Víc rodin nebude platit žádné daně: vláda zvyšuje úlevy pro rodiny s dětmi (s. 1); Maďarská národní banka čelí podezření, že ukrývala peníze a pomohla státnímu rozpočtu - problematika nadací spravovaných centrální bankou a jejich investiční činnosti (s. 7); Chudák exekutor - pohled na plánované snižování odměn exekutorů a další změny v činnosti exekučních úřadů (s. 10-11); Vláda zvažuje vytvoření úřadu, který má centrálně regulovat energetiku, telekomunikace i vodu - k plánům na vytvoření národního regulačního úřadu pro síťová odvětví v ČR (s. 13).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 99 (23.5.2016)

Být, či nebýt v EU - jak Britové vidí hlasování o EU (s. 2) a komentář J. Hoška na s. 20; Zdanění církevních náhrad rozpoutalo spor v koalici. Lidovci hrozí odchodem (s. 3); Byl jsem šokovaný - problematika auditu dluhu na MF a pro stát nevýhodných zajišťovacích spekulací (s. 10-11) i související článek Bývalý správce dluhu: my to měli těžké (s. 11).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 14 (2016), č. 5

Co by měly vědět ÚSC (územní samosprávné celky) o účetní konsolidaci státu - základní seznámení (s. 3-8); Pomalu, ale jistě v datových schránkách (s. 9-13); Odpovědnost za hospodaření PO (příspěvkové organizace) obce - II. část, za co odpovídá ředitel a co kontroluje zřizovatel (s. 14-16); Účtování DPH v souvislosti s krácením nároku na odpočet DPH (s. 17-20); Nový zákon o zadávání veřejných zakázek (č. 134/2016 Sb.) - I. část (s. 21-29).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Finanční a ekonomické informace

Přehled nových knih

Přehled nových knih.....	60
Daně	60
Ekonomické vědy. Ekonomie.....	60
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	61
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	62
Informatika. Počítače	63
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace.....	64
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé.....	64
Právo	64
Účetnictví.....	66
Veřejná správa	67
Ostatní	67

Daně

28460

Olga Holubová

Osvobození od DPH : vybrané oblasti včetně §56 zákona o DPH

Praha : Wolters Kluwer, 2016, 143 s.

Příručka obsahuje nejčastěji uplatňovaná ustanovení zákona o DPH (zák. č. 235/2004 Sb.), která se týkají osvobození od daně, srovnání textu zákona s evropskými předpisy a upozornění na vzájemné odlišnosti a shrnutí závěrů souvisejících rozhodnutí Soudního dvora EU. Její obsah je rozdělen do částí: Činnosti ve veřejném zájmu osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně na vstupu (služby související se sportem, kulturní služby, zdravotní služby); Ostatní činnosti osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně na vstupu (dodání nemovitých věcí); Osvobození od daně vztahující se na intrakomunitární plnění (dodání zboží do jiného členského státu, vývoz zboží). Každé téma je doplněno příklady z praxe. - 2. rozš. a aktualiz. vyd. - Informace GFŘ k uplatňování zákona o DPH u nemovitých věcí po 1.1.2016 v příloze. - ISBN: 978-80-7552-082-1 (brož.)

28469

Jana Ledvinková

Praktický průvodce změnami v DPH 2016 : s komentářem a příklady

Praha : 1. VOX 2016, 64 s.

Přehled změn zák. č. 235/2004 Sb., o DPH, v platném znění, s účinností od 1.1.2016 - dodání nemovité věci (§ 56), nájem nemovité věci (§ 56a) dodání nemovité věci v režimu přenesení daňové povinnosti (§ 92d). Kontrolní hlášení s příklady. - 3. vyd. - ISBN: 978-80-87480-43-4 (brož.)

28397

OECD

Taxing wages 2015

Zdanění mezd v roce 2015

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, c2015, 552 s. : tab., grafy

Každoroční publikace přináší srovnávací analýzu statistických dat o daních placených z mezd a daňového zatížení zaměstnanců ve všech 34 členských zemích OECD. Zpráva pokrývá daň z příjmu fyzických osob, příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnanci i jejich zaměstnavateli, daň ze mzdy a peněžité dávky, které pobírají rodiny s dětmi. Výsledky zahrnují daňové břemeno pro rodinu s jednou a dvěma výdělečně činnými osobami a mzdové náklady zaměstnavatelů. Poskytují kvantitativní mezinárodní srovnání úrovně zdanění práce a celkové daňové a dávkové situace jednotlivců a rodin. Mezinárodní srovnání daňového zatížení v roce 2013 a 2014, trendy daňového zatížení v letech 2000-2014. V části sdružující údaje za jednotlivé země je popsán daňově-dávkový systém každé země a prostřednictvím osmi typů domácností je ilustrována mzdová úroveň a jejich daňové zatížení. Speciálním tématem vydání je modelování daňového zatížení pracovního příjmu v Brazílii, Číně, Indii, Indonésii a Jižní Africe. - 2015 ed. - Pozn., příl. - ISBN: 978-92-64-23050-7 (brož.)

Ekonomické vědy. Ekonomie

28462

Robert Holman

Ekonomie

V Praze : C.H. Beck, 2016, xxii, 696 s. : il.

Učebnice nabízí ilustrativní výklad základů ekonomie pro vysokoškolské studium, který přináší průběžné prolínání teorie s příklady, případovými studiemi a aplikacemi. Názvy kapitol: Člověk v tržním systému; Chování spotřebitele; Chování výrobce; Tržní rovnováha a efektivnost; Směna, specializace a mezinárodní obchod; Nedokonalé trhy, informace a podnikatelé; Konkurence a regulace; Zásahy státu do cen; Poptávka po výrobních faktorech; Nabídka výrobního faktoru a renta; Nabídka práce a trh práce; Nezaměstnanost; Kapitál a úrok; Investiční rozhodování; Vlastnictví; Externality; Volné zdroje, volné statky a veřejné statky; Veřejná volba; Domácí produkt; Spotřeba, investice a rovnovážný

HDP; Peníze a poptávka po peněžních zůstatcích; Bankovní soustava, tvorba peněz a trh peněz; Agregátní poptávka, agregátní nabídka a potenciální produkt; Hospodářský cyklus; Hospodářský růst; Inflace; Měnový kurz; Platební bilance a zahraniční dluh; Veřejné rozpočty a daně; Rozpočtové schodky a státní dluh; Měnová politika. Každá kapitola je zakončena shrnutím, klíčovými pojmy, otázkami a příklady. - 6. vyd. - Slovník základních pojmů. - ISBN: 978-80-7400-278-6 (váz.)

28456

Lubomír Mlčoch, Jiří Kameníček

Ekonomie, ekologie, eudaimonia : lidské hodnoty a problémy rozvoje civilizace

Praha : Karolinum 2016, 94 s. : il., portréty, 1 faksimile

Jubilejní publikace k 20. výročí udílení Ceny Josefa Vavrouška, „Lidské hodnoty a problémy rozvoje civilizace“. O tuto cenu se za dobu jejího trvání ucházelo téměř 270 autorů studentských prací. Ty jsou v publikaci chronologicky zdokumentovány. Současně kniha nabízí zamyšlení nad vědními disciplínami, do jejichž rámce náležejí. Je reflexí nad stavem teoretické ekonomie, jejíž paradigma je vystavováno kritice v důsledku negativních dopadů hospodářského rozvoje na přírodu i na sociální vztahy. Publikace je zároveň věnována i památce osobnosti Ing. Josefa Vavrouška, systémového inženýra, ekologa a politika, který se otázkami udržitelnosti života na zemi a zachování lidstva a lidství zabýval. - Vyd. 1. - Na titulním listě "Připomínka dvaceti let studentské ceny Josefa Vavrouška na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze". - ISBN: 978-80-246-3280-3 (brož.)

28466

Zdeněk Chytil a kolektiv

Eseje z postkeynesovské ekonomie

Praha : Oeconomica 2015, 183 s.

Publikace se zaměřuje na teoretická východiska i závěry vybraných oblastí postkeynesovské teorie ekonomie. Cílem práce je poskytnout nejen přehled o některých tématech rozmanité postkeynesovské teorie, její polemice s teoriemi hlavního proudu, ale provést i analýzu a kritiku předložených témat. Jednotlivé eseje poskytují pohled na dílčí problémy, jež postkeynesovská ekonomie řeší: Teorie endogenních peněz v postkeynesovské ekonomii; Postkeynesovské pojetí úlohy centrální banky a fungování komerčních bank; Kritika Davidsonova "základního článku neoklasické víry": perspektiva prvotní příčiny; Fundamentální nejistota a centrální rovnováha; Postkeynesovská teorie úrokové míry; Finanční inovace a hospodářské výkyvy. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-245-2122-0 (brož.)

28454

Josef Jablonský, Martin Dlouhý

Modely hodnocení efektivnosti a alokace zdrojů

Praha : Professional Publishing 2015, 199 s. : il.

Publikace je zaměřena na kvantitativní nástroje ekonomické analýzy pro správná alokační rozhodnutí a maximální efektivnost při využití zdrojů. Modely a metody analýzy efektivnosti jsou obsahem práce. Úvodní kapitola uvádí do problematiky hodnocení efektivnosti a definuje základní pojmy. Další části jsou zaměřeny na modely teorie her, výklad modelů a metod vícekritériálního rozhodování, modely analýzy obalu dat, modely pro uspořádání efektivních jednotek, na dynamickou analýzu efektivnosti a síťové a paralelní DEA modely. Poslední kapitola uvádí přehled aktuálního softwaru pro analýzu obalu dat včetně originálního excelovského řešení. - 1. vyd. - Anglicko-český slovník základních pojmů. - ISBN: 978-80-7431-155-0 (váz.)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

28455

Zdeněk Husták, Aleš Smutný

Investiční služby a nástroje po rekonstrukci

V Praze C.H. Beck 2016, xix, 290 s.

Zhodnocení vývoje právní úpravy poskytování investičních služeb z hlediska harmonizace s unijním právem (zejména MiFID a nadcházející MiFID 2), dopadů rekonstrukce a též aplikace uznávacích standardů, transpozice MiFID 2 a souvisejících aktuálních změn. Obsahem jednotlivých kapitol jsou:

východiska právní úpravy investičních služeb, přehled právní úpravy těchto služeb a jejich vymezení, poskytovatelé investičních služeb, investiční nástroje, pravidla obezřetného poskytování těchto služeb, pravidla jednání se zákazníkem, smluvní rámec pro poskytování investičních služeb a otázky veřejnoprávní a soukromoprávní odpovědnosti. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-533-6 (brož.)

28394

editors Alexander J. Bělohávek, Paweł Czarnecki

Privatization, banking and cross-border insolvency**Privatizace, bankovníctví a přeshraniční insolvence**

Hague : Lex Lata, 2015, 155 s. : tab., grafy, obr.

Sborník obsahuje příspěvky k těmto tématům: ekonomická transformace a její vliv na hospodářskou kriminalitu v České republice; regulace, dohled a stabilita Evropského finančního systému na světové úrovni; právní praxe litevského systému práva na ochranu spotřebitele v prostředí bankovních a finančních služeb; výnosy z trestné činnosti a auditoři a účetní na Slovensku; hospodářské výzvy 21. století; sporné vlastnictví privatizovaných společností v Polsku; měnové opce a všemohoucí švýcarský frank - monstra nebo mýty bankovního sektoru? - Pozn. - ISBN: 978-90-824603-0-8 (brož.)

E-9576

Úspěchy a plány :2014-2015, 2016-2017

[Praha] Ministerstvo financí ČR 2016, 57 s. : il.

Bilanční brožura představuje klíčové priority Ministerstva financí, především efektivní výběr daní a boj s daňovými úniky. V úvodu shrnuje ministr financí A. Babiš činnost úřadu. Následuje podrobnější výčet jednotlivých úkolů. Mezi splněné úkoly z let 2014-2015 patří kontrolní hlášení plátců DPH, spuštění první fáze elektronické evidence tržeb, snaha o zavedení tzv. reverse charge v rámci EU, vznik "Daňové kobry" aj. Mezi priority pro roky 2016-2017 se řadí návrh na samovyměření daně, klíčová novela zákona o daních z příjmů, komplexní právní úprava hazardních her, nová právní úprava celní správy, zjednodušení řízení a kontroly hospodaření s veřejnými prostředky a centrální nákup. - (brož.)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

28461

Petr Dufek et al. ; [editor Martin Slaný]

Boom české ekonomiky : anomálie, nebo trvalý trend?

Praha : Institut Václava Klause 2016, 126 s.

Sborník příspěvků k diskusi na téma úspěšný růst české ekonomiky v roce 2015. Nabízejí se otázky: byl mimořádný růst HDP v roce 2015 souhrou jednorázových příznivých okolností, nebo se česká ekonomika vymanila z dlouhodobé stagnace? Daří se naší fiskální a měnové politice ekonomiku stimulovat a stabilizovat, nebo ekonomika roste hospodářské politice navzdory? V první části publikace jsou texty, které zazněly na stejnojmenném semináři Institutu V. Klause, který se uskutečnil v prosinci 2015: Růst české ekonomiky v roce 2015 - náhodná anomálie (H. Horská); Populárnější výklad IS-LM modelu a jeho aplikace na Česko (A. Michl); Faktory růstu české ekonomiky (M. Rojíček); Růst 2015 - bez systémových změn neopakovatelná anomálie (J. Skopeček). Druhá část publikace obsahuje doplňkové texty, ve kterých autoři většinou nabádají k obezřetnosti a provedení zásadních systémových změn v české hospodářské politice. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7542-011-4 (brož.)

28459

Zdeněk Hrubý, Libor Lukášek a kolektiv

Energetická bezpečnost České republiky

Praha : Karolinum 2015, 160 s. : il., mapy

Analýza ekonomických, geopolitických i strategických aspektů energetické bezpečnosti na úrovni mezinárodní, unijní i v rámci ČR. Energetická bezpečnost státu a potřeba zajistit nezávislost na zahraničních zdrojích energie jsou klíčovými elementy moderně fungujícího státu. Nedílnou součástí energetické politiky je i surovinová politika. První kapitola se zaměřuje na zajišťování dodávek ropy jakožto na jednu z nejvýznamnějších složek surovinové politiky vůbec. Dále publikace mapuje nezávislost ČR z pohledu elektroenergetiky a věnuje se hlavním problémům, kterým elektroenergetika čelí. Další

kapitola mapuje s využitím kvalitativní analýzy na bázi teorie her hlavní zájmové skupiny v oblasti využívání nekonvenčních ložisek zemního plynu ve středovýchodní Evropě. Publikaci uzavírá zamyšlení nad významem pojmu energetická bezpečnost v kontextu konkurenceschopnosti a přežití naší společnosti. Pro názornost je text doplněn množstvím ilustrací a grafů. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-246-2974-2 (brož.)

28398

OECD

New Zealand : OECD economic surveys 2015**Nový Zéland : hospodářské přehledy OECD 2015**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, June 2015, 147 s. : tab., grafy, rámečky
Hospodářská situace Nového Zélandu - hodnocení a doporučení. Opatření k udržení hospodářského rozvoje a zlepšení environmentální udržitelnosti. Pokrok ve strukturálních reformách. Hospodářský růst pro všechny. - Pozn. -- Příl. - ISBN: 978-92-64-23447-5 (brož.)

28396

OECD

OECD compendium of productivity indicators 2015**Přehled ukazatelů produktivity OECD za rok 2015**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, c2015, 90 s. : tab., grafy, vzorce
Obsáhlý přehled současných i dlouhodobých trendů úrovně produktivity a růstu v zemích OECD. Růst produktivity a konvergence. Práce, kapitál a multifaktorová produktivita. Sektorová produktivita. Produktivita, obchod a mezinárodní konkurenceschopnost. Produktivita během hospodářského cyklu. - Příl. - ISBN: 978-92-64-22953-2 (brož.)

28457

Klára Fabianková a kol.

Role státu v krizových obdobích v první polovině 20. století

Praha : Agentura Pankrác 2015, 164 s.

Publikace představuje vybrané aspekty postihující význam a efektivitu státních zásahů v krizových momentech hospodářsko-politických dějin, konkrétně v období hospodářských krizí, válečných příprav a válečného konfliktu i poválečné obnovy na příkladu zemí střední a západní Evropy i USA. Poukazuje na skutečnost, že státní zásahy nebyly pouze momentální reakcí na krizová období, ale vyplývaly z předchozího dlouhodobějšího hospodářského a politického vývoje. Jednotlivé kapitoly jsou strukturovány do širších celků vymezených tematicky a chronologicky a popisují analýzu státních zásahů do vlastnických práv v období vzniku Československa, roli vládních zásahů v době hospodářské krize a proměny fiskální politiky USA v době New Dealu, význam státu v době válečných konfliktů na příkladu německé hospodářské politiky na okupovaném sovětském území v letech 1941-1943/4, roli státu v britské železniční dopravě v reakci na dvě světové války (západkový efekt), radikální sociální reformy mezi lety 1945-1951 ve Velké Británii - Welfare State a hodnocení role trhu a plánu v československém ekonomickém myšlení po 2. světové válce, především návrhy na poválečnou organizaci hospodářství v Československu. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-86781-29-7 (brož.)

Informatika. Počítače

28453

Lukáš Jansa, Petr Otevřel

Softwarové právo

Brno : Computer Press 2014, 414 s. : il.

Praktický průvodce právní problematikou v IT pro firmy se věnuje těmto tématům: právo IT a právní předpisy v ČR a EU a jiné mezinárodní smlouvy, licence a licenční smlouvy, open source a free software, ochrana softwaru, monitoring zaměstnanců, smluvní zajištění mlčenlivosti v IT, smlouvy o analýze v IT, odpovědnost za vady a škody, smlouvy o implementaci, servisní smlouvy, ochrana důvěrných informací a také outsourcing v IT. Výklad doplňují konkrétní příklady z praxe a ukázkové formulace smluv ve všech důležitých oblastech softwarového práva. - 2. vyd. - Obálkový podnázev: Praktický průvodce právní problematikou v IT. - ISBN: 978-80-251-4201-1 (brož.)

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

28395

Ali M. El-Agraa

The European Union illuminated : its nature, importance and future**Evropská unie v plném světle : její podstata, význam a budoucnost**

Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2015, xvii, 307 s. : tab., grafy, rámečky

Evropská unie je ve stresu. Mnoho lidí věří v zánik eura, protože je podle nich příčinou finanční krize v roce 2008 a nepříjemných úsporných opatření. Mnozí odmítají přistěhovalce z nových členských zemí ze strachu o přežití jednotného evropského trhu. Mnozí si stěžují na "diktát z Bruselu" a hledají únik od společných rozhodnutí EU. Některé členské státy se chtějí jednostranně vypořádat se zvyšující se konkurencí ze strany rozvíjejících se trhů, především Číny, která podkopává "společnou obchodní politiku EU". Mnoho lidí ve Velké Británii si přeje její odchod z EU, který by oslabil jednotu a snížil globální vliv Evropské unie. Tyto obavy jsou buď zavádějící nebo vyžadují silnější EU, aby se s nimi vypořádala. Kniha o těchto problémech informuje a zabývá se povahou, významem a budoucností Evropské unie. - Příl. - ISBN: 978-1-137-53364-7 (brož.)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

28452

James McGrath, Bob Bates ; přeložila Hana Škapová

89 nejdůležitějších manažerských teorií pro praxi

Praha : Management Press 2015, 261 s. : il.

Základní přehled hlavních a nejpřínosnějších manažerských teorií. Každé teorii jsou věnovány dvě stránky, na kterých jsou představeny její základní myšlenky a nejvhodnější způsob užití. Teorie jsou rozčleněny podle specifických oblastí manažerské práce: řízení, vedení a motivování lidí, budování týmů a řízení týmů, podniková kultura, řízení změn, strategické řízení, řízení kvality, uplatňování autority a ostatní teorie. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7261-382-3 (brož.)

28451

Dominik Brúha ... [et al.]

Abeceda personalisty 2016

Olomouc : ANAG, 2016, 583 s.

Ucelený přehled nejdůležitějších personálních činností v oddílech: personální strategie a řízení lidských zdrojů, plánování a optimalizace pracovníků ve firmě, řízení pracovního výkonu, odměňování zaměstnanců, benefity, bezpečnost a ochrana zdraví při práci v personalistice, vedení personální agendy, ochrana osobních údajů, vztahy k orgánům a institucím, zaměstnavatel a odborová organizace, odlišnosti v personální práci v nepodnikatelské sféře. Výklad obsahuje příklady a přílohy. Popsány jsou též legislativní změny pro rok 2016. - 7. aktualiz. vyd. - Terminologický slovník u každé kapitoly. - ISBN: 978-80-7554-0003-4 (kroužková vazba)

Právo

28474

Jan Kozák, Alexandr Dadam, Lukáš Pachtl]

Insolvenční zákon a předpisy související : komentář

Praha : Wolters Kluwer, 2016, xxx, 1635 s.

Po předmluvě, která přibližuje historii právní úpravy úpadkového práva na území ČR, následuje komentované znění zák. č. 182/2006 Sb., zákona o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších zákonů. Komentář je doplněn odkazy na související ustanovení, související předpisy a judikaturu. Právní stav publikace je k 1.1.2016. - 3. vyd. - Obsahuje též znění Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení, Nařízení evropského parlamentu a Rady (EU) o insolvenčním řízení, vybrané části zák. č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku a znění zák. č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích. - ISBN: 978-80-7552-135-4 (váz.)

28475

Jan Hurdík

Náklady občanského soudního řízení a rovný přístup účastníků ke spravedlnosti

Praha : Wolters Kluwer 2016, xiv, 119 s.

Hlavní cíl práce je studium účinnosti a dopadů systému nákladů řízení, uplatněného v civilním procesu ČR z pohledu prosazovaných základních práv i do oblasti práva soukromého a rozhodovací praxe soudů. První část se zabývá obecným rámcem (právo na spravedlivý proces, pojem "nezávislý soud", soudní ochrana, předpoklad hmotněprávní i procesní spravedlnosti). Cílem druhé části je předložit spektrum systémů placení a hrazení nákladů řízení, přicházející v úvahu v právních řádech národních států (Rakousko, Švédsko, Ruská federace, USA aj.) a jejich porovnání. Třetí část se zabývá českým právním prostředím (právní politika, legislativní úprava, judikatura) a řeší otázky zaměřené na působení systému placení a hrazení nákladů řízení. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-087-6 (brož.)

28471

Karel Svoboda

Právo imisí, právo cesty a další sousedské spory

Praha : Wolters Kluwer 2016, xv, 243 s.

Knihy se věnuje právní interpretaci norem sousedského práva, zabývá se jejich vzájemnými souvztažnostmi i jejich vztahem k ostatním normám včetně norem veřejného práva (§ 1013 až § 1036 občanského zákoníku). Výklad je rozčleněn do sedmi kapitol. První čtyři se zabývají právním režimem imisí vznikajících při užívání pozemku a negativně ovlivňujících poměry ostatních pozemků. Další část probírá specifické skutkové podstaty, které vlastníka pozemku chrání před zvláštními protiprávními zásahy do jeho práv (sázení stromů, úprava a oplocení pozemku, zřizování stavby u hranice pozemků aj.). Následující šestá část řeší právní vztahy vyplývající z práv a povinností mezi sousedy (vstup na cizí pozemek, podrosty a převisy a plody ze stromů souseda, rozhrady, provádění stavebních prací aj.). Závěr knihy nabízí pojednání o právu cesty. Právní stav publikace je k 1.9.2015 - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7478-990-8 (brož.)

28470

Petr Bezouška, Milan Hulmák, Jindřich Psutka, Tomáš Doležal

Soudní judikatura ve světle nového občanského zákoníku : komentovaný rejstřík judikatury a její použití po rekodifikaci

Praha : Wolters Kluwer 2016, xi, 735 s.

Sbírka zpracovává více než 1000 soudních rozhodnutí se zásadním významem pro právní praxi ve třech věcných rejstřících. V prvním jsou rozhodnutí tříděna podle ustanovení nového občanského zákoníku, a to s uvedením právní věty, komentáře a doporučením k další použitelnosti. Ve druhé části jsou rozhodnutí setříděna podle data vydání rozhodnutí. Třetí rejstřík umožňuje vyhledávání rozhodnutí podle klíčových slov. Právní stav publikace je k 31.10.2015. V úvodu poznámka o významu soudní judikatury a její tradici v historii ČR. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-090-6 (váz.)

28476

František Weyr ; editor Ondřej Horák

Teorie práva

Praha : Wolters Kluwer 2015, xxx, 388 s.

Reprint klasické právnické monografie z roku 1936. František Weyr patřil k neoriginálnějšímu českým právním filosofům a právním teoretikům. Jeho osobnost a dílo jsou spjata s Brnem, kde se významně zasloužil o založení Masarykovy univerzity a v jejím rámci zejména o založení a rozvoj právnické fakulty, na níž přednášel ústavní právo a teorii práva a stal se jejím prvním děkanem. Zásadně se podílel na sepsání první československé ústavy a založil tzv. brněnskou školu právní teorie. Úvod publikace se věnuje životopisu F. Weyra. Následuje reprint jeho "Teorie práva" z roku 1936. Publikace je syntézou Weyrových teoretických úvah o právu a skládá se ze dvou částí, obecné a kritické. - Reprint vydání z roku 1936, včetně vlastní titulní stránky. - ISBN: 978-80-7552-000-5 (váz.)

28472

Martin Boháček, Matěj Machů

Základy izraelského obchodního práva se zaměřením na právo duševního vlastnictví

Praha : Wolters Kluwer 2015, 112 s.

Základy izraelského práva (dějiny, prameny, systém soudů, civilní soudní řízení, právní profese, rozhodčí řízení). Základy práva obchodního - zejména s ohledem na právo vlastnické a smluvní. Systém právní ochrany duševního vlastnictví v otázkách autorských děl, vynálezů, designu a práv na označení. Obchodní a občanské delikty v právu duševního vlastnictví (ochrana před nekalou soutěží, právo na ochranu osobnosti, bezdůvodné obohacení, obchodní tajemství). - Vyd. 1. - Vydáno v rámci koedičního projektu Metropolitan University Prague Press. - ISBN: 978-80-7552-038-8 (Wolters Kluwer ; brož.)

28468

Jaroslav Stádník, Petr Kieler, Martin Štefko

Zákon o inspekci práce : komentář / Jaroslav Stádník, Petr Kieler, Martin Štefko

Praha : Wolters Kluwer 2016, xxii, 293 s.

Komentář k zákonu č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění 17. novely, zákona č. 81/2015 Sb. Zákon definuje působnost a příslušnost úřadu a inspektorátů, práva a povinnosti při kontrole, přestupky a správní delikty právnických osob. Komentář je doplněn odkazy na související ustanovení, předpisy a judikaturu. Právní stav publikace je k 1.1.2016. - Vyd. 1. - Přehled souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7478-931-1 (brož.)

Účetnictví

28465

David Procházka

Ekonomické dopady implementace IFRS v Evropě

Praha : Oeconomica 2015, 153 s. : il.

Hlavním cílem publikace je systematizovat poznatky, které se týkají ekonomických důsledků implementace IFRS v Evropě (a především v EU). Primární pozornost je věnována dopadům implementace v 15 zemích původní EU. Jednotlivé kapitoly se věnují ekonomickému rozměru účetnictví a účetních standardů, funkci účetnictví v účetním výzkumu, politickému rozměru účetnictví a účetních standardů, ekonomickým dopadům implementace IFRS v Evropě a implementaci v nových členských zemích EU. Publikace se snaží o nadčasovou analýzu základních funkcí účetnictví, vymezených s odkazem na relevantní ekonomické teorie. Teoretické přístupy jsou následně využity při hodnocení aktuálního vývoje v oblasti mezinárodní účetní harmonizace s cílem identifikovat univerzálně platné závěry ohledně prospěšnosti tohoto procesu, který zásadním způsobem mění tradiční pojetí účetního výkaznictví. - Vyd. 1. - Na obálce nad názvem: Fakulta financí a účetnictví VŠE. - ISBN: 978-80-245-2097-1 (brož.)

28473

Hana Březinová

Účetní předpisy pro podnikatele (zákon o účetnictví, prováděcí vyhláška k zákonu, České účetní standardy) : komentář

Praha : Wolters Kluwer 2016, xvi, 486 s.

Ucelený výklad českých účetních předpisů pro podnikatelské subjekty. Komentář zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších zákonů. Komentář prováděcí vyhlášky k zákonu č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších zákonů. Vyhláška se zabývá obsahovou náplní účetních výkazů a přílohou v účetní závěrce. Komentář vysvětluje zásady a pravidla používání jednotlivých účetních metod. V Českých účetních standardech č. 001 - 024 jsou řešeny detailní postupy účtování formou popsanych účetních operací a souvztažností. Komentář obsahuje tabulky s kategorizací účetních jednotek, jejich povinností, sankcí za správní delikty a u účetních standardů s postupy účtování určitých účetních operací. Právní stav publikace je k 1.1.2016. - Vyd. 1. - Typový účtový rozvrh pro podnikatele. - ISBN: 978-80-7552-064-7 (brož.)

28385V

Jana Pilátová, Bohumil Král, Petr Beránek a kolektiv

Změny v zásobách 2016; Přijaté dary u neziskových organizací 2016

Praha : Svaz účetních, 2016, 64 s.

Problematika ocenění, účtování a vykazování zásob v nových legislativních podmínkách roku 2016 (účty, zásoby vytvořené vlastní činností a zásoby ve vazbě na účetní závěrku). Účtování přijatých darů u neziskových organizací účtujících podle vyhlášky č. 504/2002 Sb. (právní podklady, peněžité a nepeněžité dary). Stanoviska k dotazům z praxe, např.: účtování inventarizačních rozdílů u dlouhodobého majetku, účtování o bezúplatné směně pozemků, přecenění derivátu k rozvahovému dni, prodej pozemku a DPH v roce 2016, smlouva o vedení účetnictví, účtování o dani z nabytí nemovitých věcí u kupujícího. - Obálkový podnázev: účetnictví, daně, mzdy, pojištění. - ISBN: 978-80-87367-67-4 (brož.)

Veřejná správa

28467

Pavčina Vondráčková

Kontrola nad finanční činností = Control of financial activities

Praha : Univerzita Karlova 2015, 254 s.

Práce se zaměřuje na kontrolu nad finanční činností realizovanou ze strany exekutivy. První část vykládá základní pojmy a instituce (regulace, vybrané instituty v teorii správního práva, státní dozor, dohled, finanční kontrola a procesní stránky kontroly). Následuje část popisující dohled nad finančním trhem. Ta představuje exkurz do jednotlivých segmentů finanční činnosti: dohled nad bankovním, pojišťovnictvím a kapitálovým trhem. Závěrečná část je věnována externí kontrole a to i v historickém kontextu. Především se zabývá postavením a činností Nejvyššího kontrolního úřadu. – Vydáno v nakladatelství Eva Rozkotová. - ISBN: 978-80-87975-40-4 (Univerzita Karlova. Právnická fakulta) ; (brož.)

Ostatní

28463

[editor Filip Šebesta]

IVK v roce třetím : výběr textů

Praha : Institut Václava Klause 2016, 274 s.

Publikace obsahuje výběr z textů pracovníků Institutu Václava Klause (IVK), které byly publikovány v roce 2015. Sborník nabízí texty k aktuálním tématům: masová migrace (migrační krize a s ní související témata, jako je islám nebo multikulturalismus), EU a eurozóna (úskalí evropské integrace a eurozóny, řešení řecké krize), mezinárodní politika (ukrajinská krize, polemika se současným směřováním zahraniční politiky Západu), domácí politika (debata o euru, státní zastupitelství a jeho úloha, patnáct let od opoziční smlouvy, prosazování zákazu kouření), ekonomické texty (myšlenky českých reformátorů z počátku 90. let a zejména texty polemizující s pokračujícím režimem devizových intervencí a měnovou politikou ČNB), historické texty (výročí úmrtí Winstona Churchilla, eseje o Otto von Bismarckovi a Janu Husovi). Závěrečná kapitola nabízí zamyšlení Václava Klause nad střední Evropou, jeho zápisky z cest, či polemiku o kulturní politice. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7542-009-1 (brož.)

28458

Anne Applebaumová ; [z anglického originálu ... přeložila Petruška Šustrová]

Mezi východem a západem : napříč pohraničím Evropy

Ostrava [i.e. Polanka nad Odrou] : Občanské sdružení Pant 2014, 238 s. : mapy

Reportáž z cest napříč pohraničím Evropy od Balta k Černému moři, od Kaliningradu po Oděsu, které autorka uskutečnila v letech 1991 až 1992. Popisuje v nich atmosféru změn souvisejících s rozpadem Sovětského svazu a zaznamenává situaci v oblastech, kde historicky žili Němci, Poláci, Litevci, Rusové, Bělorusové a Ukrajinci a jiné národnosti. Svoje zápisky z cesty doplňuje autorka historickými medailonky jednotlivých oblastí. Zároveň se zajímá o to, jak se reflektovaly národy někdejšího

Sovětského svazu v době, kdy se toto impérium rozpadalo. Všímá si projevů nacionalismu a jeho kořenů a ukazuje, jak je mnohdy stavěn na pochybných základech legend či špatně pochopených polopравd. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-904578-9-8 (brož.)

28464

Martin Potůček a kol.

Veřejná politika

V Praze : C.H. Beck 2016, xx, 309 s. : il.

Mezioborová disciplína veřejná politika odhaluje příčiny a souvislosti různých společenských jevů, navrhuje účinná řešení a uplatňuje je v politické a správní praxi. Učebnice nabízí komplexní pohled na oblast veřejné politiky. Její první část je teoretická, kapitoly jsou řazeny od nejobecnějších témat (vymezení klíčových pojmů, hodnotové základy oboru apod.) ke konkrétnějším charakteristikám aktérů, institucí a nástrojů veřejné politiky (právo a veřejná správa, ekonomické nástroje, veřejné sociální služby, mocenské nástroje atd.). Jsou také vysvětleny čtyři základní fáze veřejně politického procesu - vymezení a uznání problému, formulace veřejných politik k jeho řešení, implementace, hodnocení. Část druhá je zaměřena prakticky, na případových studiích o postupu české důchodové reformy demonstruje, jak se mohou vybrané teorie uplatnit v analýze vývoje českého důchodového systému po roce 1989. Výklad začíná stručným přehledem historie důchodových systémů obecně a českého systému. Následují případové studie: Jak se připravovala česká důchodová reforma; Jak smířit ekvivalenci s fiskální disciplínou; Souboj advokačních koalic. - Anglicko-český slovník základních pojmů veřejné politiky. - ISBN: 978-80-7400-591-6 (brož.)

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>